

พฤติกรรมแสวงหาสารสนเทศผ่านสมาร์ทโฟน
ของนิสิตมหาวิทยาลัยมหาสารคาม
Information Seeking Behavior and Information on Smartphone
Student at Mahasarakham University

ภาวดี ศรีวงษา

โครงงานสารสนเทศศาสตร์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาสารสนเทศศาสตร์ คณะวิทยาการสารสนเทศ

ธันวาคม 2558

มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

พฤติกรรมแสวงหาสารสนเทศผ่านสมาร์ทโฟน
ของนิสิตมหาวิทยาลัยมหาสารคาม

ภาวดี ศรีวงษา

โครงงานสารสนเทศศาสตร์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาสารสนเทศศาสตร์ คณะวิทยาการสารสนเทศ
ธันวาคม 2558
มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

ประกาศคุณูปการ

โครงการสารสนเทศศาสตร์ ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยความกรุณาและความช่วยเหลือเป็นอย่างดียิ่งจาก ผศ. ชุน เทียมทินกฤต อาจารย์ที่ปรึกษาโครงการ

ขอขอบพระคุณ ดร. รุ่งทิพย์ เจริญศักดิ์ หัวหน้าภาควิชาสารสนเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ผศ.ดร.แกมกาญจน์ สมประเสริฐศรี อาจารย์ประจำภาควิชาสารสนเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม และ คุณ สมพงษ์ เจริญศิริ รองผู้อำนวยการฝ่ายนวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศ สำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ที่กรุณาเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ขอขอบคุณนิสิตมหาวิทยาลัยมหาสารคาม ที่กรุณาสละเวลาในการตอบแบบสอบถามเพื่อนิสิตสาขาสารสนเทศศาสตร์ทุกท่านที่ได้ให้คำแนะนำและส่งเสริมกำลังใจตลอดมา นอกจากนี้ยังมีผู้ที่ให้ความร่วมมือช่วยเหลืออีกหลายท่าน ซึ่งผู้วิจัยไม่สามารถกล่าวนามในที่นี้ได้หมด จึงขอขอบคุณทุกท่านเหล่านั้นไว้ ณ โอกาสนี้ด้วย

สุดท้ายนี้ขอขอบพระคุณบิดา มารดา และญาติทุกคน ที่อบรม สั่งสอน ห่วงใย เป็นกำลังใจที่สำคัญ กำลังทรัพย์ และให้ความช่วยเหลือสนับสนุนผู้วิจัยด้วยความรักและปรารถนาดีตลอดมา

ภาวดี ศรีวงษา

ชื่อเรื่องภาษาไทย	พฤติกรรมการแสวงหาสารสนเทศผ่านสมาร์ทโฟน ของนิสิตมหาวิทยาลัยมหาสารคาม
ชื่อเรื่องภาษาอังกฤษ	Information Seeking Behavior and Information on Smartphone Student at Mahasarakham University
ผู้วิจัย	นางสาวภาวดี ศรีวงษา
กรรมการควบคุม	ผศ. ชุน เทียมทินกฤต
ปริญญา	ศศ.บ. สาขาวิชาสารสนเทศศาสตร์
มหาวิทยาลัย	มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ปีที่พิมพ์ 2558

บทคัดย่อ

โครงการสารสนเทศศาสตร์ฉบับนี้ มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาและเปรียบเทียบพฤติกรรมการแสวงหาสารสนเทศผ่านสมาร์ทโฟนของนิสิตมหาวิทยาลัยมหาสารคาม โดยศึกษากลุ่มตัวอย่างจำแนกเป็นนิสิตจำนวน 323 คน การกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรคำนวณโดยการกำหนดสัดส่วน (Quota Sampling) ตามจำนวนนิสิตแต่ละคณะ จากนั้นจึงสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive sampling) เฉพาะนิสิตที่ใช้สมาร์ทโฟน เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล คือแบบสอบถาม ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง มีค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ 0.90 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและ การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One way ANOVA)

ผลการศึกษาค้นคว้าปรากฏดังนี้

1. นิสิตส่วนใหญ่มีการแสวงหาสารสนเทศผ่านสมาร์ทโฟนอยู่หอพัก โดยมีความถี่ในการแสวงหาสารสนเทศ มากกว่า 6 ครั้งต่อสัปดาห์ และแสวงหาสารสนเทศในช่วงเวลา 20.00-24.00 โดยใช้ภาษาไทยสารสนเทศ
2. นิสิตมหาวิทยาลัยมหาสารคาม มีพฤติกรรมการแสวงหาสารสนเทศผ่านสมาร์ทโฟน โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายชั้นตอน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกชั้นตอน ได้แก่ ชั้นตอนการสำรวจเลือกดูสารสนเทศ รองลงมา คือ ชั้นตอนการดึงสารสนเทศออกมา ชั้นตอนการแยกแยะสารสนเทศ ชั้นตอนการตรวจตราสารสนเทศ ชั้นตอนการเริ่มต้นแสวงหาสารสนเทศ ชั้นตอนการตรวจสอบสารสนเทศ ชั้นตอนการเชื่อมโยงร้อยเรียงสารสนเทศ และ การจบชั้นตอนการแสวงหาสารสนเทศ

เมื่อพิจารณาเป็นรายชั้นตอนจำแนกตามกลุ่มสาขาวิชา พบว่า ทุกกลุ่มสาขาวิชา มีพฤติกรรมการแสวงหาสารสนเทศผ่านสมาร์ทโฟนอยู่ในระดับมาก

เมื่อจำแนกตามกลุ่มสาขาวิชามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ พบว่า มีพฤติกรรมการแสวงหาสารสนเทศอยู่ในระดับมากทุกชั้นตอน กลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ พบว่า มีพฤติกรรมการแสวงหาสารสนเทศอยู่ในระดับมาก 7 ชั้นตอน และอยู่ในระดับปานกลาง 1 ชั้นตอน และกลุ่มกลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์เทคโนโลยี พบว่า มีพฤติกรรมการแสวงหาสารสนเทศอยู่ในระดับมาก 7 ชั้นตอน และ อยู่ในระดับปานกลาง 1 ชั้นตอน

3. นิสิตที่เรียนในกลุ่มสาขาวิชาต่างกัน มีพฤติกรรมการแสวงหาสารสนเทศผ่านสมาร์ทโฟนโดยรวมไม่ต่างกัน

จากผลการศึกษา มีข้อเสนอแนะให้หน่วยงานต่างๆ ควรพิจารณาระบบสืบค้นสารสนเทศให้สามารถสืบค้นสารสนเทศผ่านสมาร์ทโฟนอย่างครอบคลุมและแม่นยำ ควรมีการพัฒนาเว็บไซต์ให้สามารถใช้งานได้บนสมาร์ทโฟนได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น และควรมีการพัฒนาแอปพลิเคชันที่ให้สารสนเทศได้บนสมาร์ทโฟน เพื่อให้ นิสิตรับข่าวสารและแสวงหาสารสนเทศได้อย่างสะดวกรวดเร็ว

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ	1
ภูมิหลัง	1
ความมุ่งหมายของการศึกษา	3
ความสำคัญของการวิจัย	3
สมมติฐานของวิจัย	3
ขอบเขตของการวิจัย	4
นิยามศัพท์เฉพาะ	5
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	6
ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับสารสนเทศ	6
แหล่งสารสนเทศ	11
พฤติกรรมสารสนเทศ	14
พฤติกรรมแสวงหาสารสนเทศ	16
พฤติกรรมการใช้สมาร์ทโฟน	26
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	27
3 วิธีดำเนินการศึกษา	31
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	31
เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา	32
การเก็บรวบรวมข้อมูล	34
การจัดกระทำกับข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูล	34
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	36

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
4 ผลการศึกษา	37
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	37
ลำดับขั้นตอนในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	38
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	38
5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	65
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	65
สมมุติฐานของการวิจัย	65
วิธีดำเนินการวิจัย	67
วิเคราะห์ข้อมูล	68
สรุปผลการศึกษา	68
การอภิปรายผล	79
ข้อเสนอแนะ	81
บรรณานุกรม	82
ภาคผนวก	87
ภาคผนวก ก หนังสือขอความอนุเคราะห์	88
ภาคผนวก ข แบบสอบถาม	93
ภาคผนวก ค ค่าสัมประสิทธิ์ของแบบสอบถาม	98
ประวัติย่อของผู้ศึกษา	116

บัญชีตาราง

ตาราง

หน้า

1	แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามกลุ่มสาขาวิชา	38
2	แสดงจำนวนและร้อยละของสถานที่ที่นิสิตแสวงหาสารสนเทศผ่านสมาร์ทโฟน จำแนกตามกลุ่มสาขาวิชา	39
3	แสดงจำนวนและร้อยละของจำนวนครั้งที่นิสิตแสวงหาสารสนเทศผ่านสมาร์ทโฟน จำแนกตามกลุ่มสาขาวิชา	40
4	แสดงจำนวนและร้อยละของช่วงเวลาที่นิสิตแสวงหาสารสนเทศผ่านสมาร์ทโฟน จำแนกตามกลุ่มสาขาวิชา	41
5	แสดงจำนวนและร้อยละของภาษาที่นิสิตแสวงหาสารสนเทศผ่านสมาร์ทโฟน จำแนกตามกลุ่มสาขาวิชา	42
6	แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับพฤติกรรมการแสวงหาสารสนเทศ ผ่านสมาร์ทโฟน โดยรวมทุกขั้นตอน	43
7	แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับพฤติกรรมการแสวงหาสารสนเทศ ผ่านสมาร์ทโฟน ขั้นตอนการเริ่มต้นแสวงหาสารสนเทศ รายข้อและโดยรวม	44
8	แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับพฤติกรรมการแสวงหาสารสนเทศ ผ่านสมาร์ทโฟน ขั้นตอนการเชื่อมโยงร้อยเรียงสารสนเทศ รายข้อและโดยรวม	45
9	แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับพฤติกรรมการแสวงหาสารสนเทศ ผ่านสมาร์ทโฟน การสำรวจเลือกดูสารสนเทศ รายข้อและโดยรวม	46
10	แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับพฤติกรรมการแสวงหาสารสนเทศ ผ่านสมาร์ทโฟน ขั้นตอนการแยกแยะสารสนเทศ รายข้อและโดยรวม	47
11	แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับพฤติกรรมการแสวงหาสารสนเทศ ผ่านสมาร์ทโฟน ขั้นตอนการตรวจตราสารสนเทศ รายข้อและโดยรวม	48
12	แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับพฤติกรรมการแสวงหาสารสนเทศ ผ่านสมาร์ทโฟน ขั้นตอนการดึงสารสนเทศออกมา รายข้อและโดยรวม	49
13	แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับพฤติกรรมการแสวงหาสารสนเทศ ผ่านสมาร์ทโฟน ขั้นตอนการตรวจสอบสารสนเทศ รายข้อและโดยรวม	50

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง

หน้า

14	แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับพฤติกรรมการแสวงหาสารสนเทศ ผ่านสมาร์ทโฟน ขั้นตอนการจบขั้นตอนการแสวงหาสารสนเทศ รายชื่อและโดยรวม	51
15	แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับพฤติกรรมการแสวงหาสารสนเทศ ผ่านสมาร์ทโฟน โดยรวมและทุกขั้นตอน จำแนกตามกลุ่มสาขา	52
16	ผลเปรียบเทียบพฤติกรรมการแสวงหาสารสนเทศผ่านสมาร์ทโฟน ในกลุ่มสาขาวิชาต่างกัน	65

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ

หน้า

1	ตัวแบบแสดงความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมสารสนเทศ	
	พฤติกรรมแสวงหาสารสนเทศ และ พฤติกรรมค้นหาสารสนเทศ	15
2	ตัวแบบพฤติกรรมแสวงหาสารสนเทศ	19
3	การสืบค้นแบบเบอรี่ฟิงก์ของเบทส์	21
4	ตัวแบบพฤติกรรมแสวงหาสารสนเทศของนักวิจัยทางวิชาการ	23
5	ตัวแบบการแสวงหาสารสนเทศของนักวิจัย	24

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

ในยุคสังคมปัจจุบันสารสนเทศเป็นสิ่งที่มีความจำเป็นต่อการดำเนินชีวิต มนุษย์ใช้สารสนเทศเพื่อพัฒนาตนเองทั้งด้านสติปัญญาความรู้จิตใจรวมทั้งใช้สารสนเทศเพื่อประกอบการตัดสินใจ แก้ไขปัญหาในการทำงาน แสวงหาความรู้และวิธีการใหม่ๆ เพื่อพัฒนาปรับปรุงสภาพการดำเนินงานให้ดีขึ้น สารสนเทศทำให้มนุษย์สามารถดำเนินชีวิตประจำวันได้อย่างมีประสิทธิภาพ และสามารถวางแผนในอนาคตได้อย่างถูกต้อง (สุดาวดี ศรีสุดตา. 2550 : 39) สารสนเทศมีบทบาทมากในสังคมในการทำกิจกรรมต่างๆ สังคมจะมีการแข่งขันกัน และเครื่องมือที่ใช้ในการแข่งขันที่สำคัญ คือ สารสนเทศ (ครรชิต มาลัยวงศ์. 2538 : 13) ซึ่งสารสนเทศนับว่าเป็นองค์ประกอบพื้นฐานที่มีความสำคัญและเป็นเครื่องมือในการช่วยหาคำตอบและประกอบการตัดสินใจ ซึ่งสอดคล้องกับ (แมนมาส ขวลิขิต. 2533 : 10) ที่กล่าวว่า การปฏิบัติงานใดๆ ก็ตาม สารสนเทศเป็นสิ่งสำคัญ และจำเป็นที่สุด โดยเฉพาะการตัดสินใจ การค้นหาคำตอบ และการปรับตัวให้เข้ากับสิ่งแวดล้อม การสื่อสารก็เป็นสิ่งสำคัญสิ่งหนึ่งของมนุษย์ มนุษย์ใช้การสื่อสารในการรับสารสนเทศและการติดต่อรับส่งข้อมูล เพื่อให้สามารถก้าวทันต่อสถานการณ์และการเปลี่ยนแปลงในยุคปัจจุบันทำให้เทคโนโลยีเข้ามามีบทบาทในการรับข้อมูล ข่าวสาร โดยการนำเอาเครื่องมือและอุปกรณ์เทคโนโลยีมาใช้เป็นสื่อตัวกลางในการติดต่อหรือรับส่งข้อมูลในยุคที่ไร้พรมแดน สารสนเทศเป็นสิ่งที่มีการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ ทั้งกระบวนการ และความรู้ โดยเฉพาะพัฒนาการของเทคโนโลยีสารสนเทศในปัจจุบัน ทำให้เกิดการสื่อสารเชื่อมโยงถึงกันทั่วโลก สามารถติดต่อสื่อสารกันได้อย่างไม่มีที่สิ้นสุดเป็น เข้าถึงได้อย่างสะดวกโดยไม่จำกัดสถานที่และเวลา สารสนเทศจึงกลายเป็นส่วนหนึ่งที่มีการนำมาใช้ในชีวิตประจำวันของมนุษย์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในสถาบันการศึกษา ยิ่งมีความต้องการสารสนเทศมาก เนื่องจากสามารถสารสนเทศที่ได้ นำมาใช้ในการพัฒนาและปรับปรุงระบบการศึกษาและกระบวนการบริหารงานต่างๆ ภายในมหาวิทยาลัย เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพให้กับนิสิตที่จะได้นำสารสนเทศไปใช้ในการประกอบการศึกษา ค้นคว้า และวิจัยและสามารถนำความรู้ที่ได้ไปใช้ประโยชน์ในการแข่งขันด้านวิชาการต่างๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ในยุคปัจจุบันนี้เป็นยุคของเทคโนโลยี ซึ่งไร้พรมแดนทำให้นิสิตสามารถเข้าถึงและรับสารสนเทศได้อย่างสะดวกรวดเร็ว ซึ่งอุปกรณ์หรือเครื่องมือที่ว่่านี คือ สมาร์ทโฟน (smartphones) ซึ่งสมาร์ทโฟนเป็นโทรศัพท์เคลื่อนที่ที่มีความสามารถนอกเหนือจากโทรศัพท์มือถือทั่วไปเป็นเสมือนคอมพิวเตอร์ขนาดเล็ก ที่สามารถพกพาไปได้ทุกที่ มีความสะดวกสบาย ใช้งานได้รวดเร็ว เป็นอุปกรณ์ที่ลดภาระการทำงานสมาร์ทโฟน เป็นการรวมเอาสื่อที่หลากหลาย (Multimedia) มารวมกันไว้ ซึ่งปัจจุบันสมาร์ทโฟน เข้ามามีบทบาทสำคัญเกี่ยวกับการดำรงชีวิตของนิสิตทั้งด้านการเรียน การศึกษา การทำงาน การเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ ที่ส่งต่อข้อมูลผ่านทางเครือข่ายสังคมออนไลน์ (Social Media) เพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร ควบคู่กับการเชื่อมโยงเครือข่ายออนไลน์ผ่าน (Media) ที่มีการติดต่อสื่อสารกันตลอดเวลา การแชทกันภายในกลุ่มเพื่อน การแชร์สถานะและรูปภาพลงใน (Social Network) การใช้แอปพลิเคชันต่างๆ จากสมาร์ทโฟนซึ่งมีคุณสมบัติมากมาย อาทิ ฟังเพลง ดูวิดีโอ เล่นเกมการแชท ส่งข้อความ ส่งอีเมลอัปโหลดรูป บล็อก ค้นหาข้อมูลผ่านเว็บไซต์ รับข่าวสาร เชื่อมต่อกับโลกสังคมออนไลน์ Facebook, Line, Twitter, Instagram, YouTube เป็นต้น จากการวิจัยของ ปณิศา นิติพรมงคล (2554 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ของ คนวัยทำงานในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า การเข้าใช้บริการเครือข่ายสังคมออนไลน์ ที่เป็นที่ยอดนิยมของคนวัยทำงานในเขตกรุงเทพมหานคร ได้แก่ Facebook รองลงมา คือ Line, Twitter, Instagram, Google+ และ Youtube การใช้สมาร์ทโฟน เป็นช่องทางในการรับสื่อต่าง ๆ ทำให้นิสิตเกิดความ สะดวก สบาย และทำให้เกิดความรวดเร็วในการรับสารสนเทศ ที่นิสิตต้องการเพื่อนำสารสนเทศที่ได้ไป ใช้ประโยชน์ในการแก้ปัญหาหรือประกอบการตัดสินใจและนำไปใช้ในชีวิตรประจำวันได้อย่างมีประสิทธิภาพ นิสิตมหาวิทยาลัยมหาสารคาม เป็นอีกกลุ่มหนึ่งที่จำเป็นต้องได้รับข้อมูล ข่าวสารและ สารสนเทศ เพื่อนำมาใช้ในการศึกษาค้นคว้า การเรียน การทำรายงาน รวมไปถึงการทำวิจัย ทำให้นิสิต เกิดความต้องการสารสนเทศและจึงนำไปสู่การแสวงหาสารสนเทศ เพื่อนำไปใช้ให้ตรงตามวัตถุประสงค์ ของนิสิตเอง ซึ่งการได้รับสารสนเทศนั้นสามารถรับได้จากช่องทางและสื่อต่างๆ ซึ่งมหาวิทยาลัย มหาสารคาม มีการเผยแพร่สารสนเทศที่หลากหลายช่องทางให้กับนิสิตภายในมหาวิทยาลัย เช่น จากแผ่นพับ ป้ายประชาสัมพันธ์ วารสารวิชาการ หนังสือพิมพ์ วิทยุกระจายเสียง ฐานข้อมูล เว็บไซต์ แอปพลิเคชัน และจากเครือข่ายสังคมออนไลน์ (Social Media) เป็นต้น

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาพฤติกรรมการแสวงหาสารสนเทศผ่านสมาร์ตโฟนของนิสิตมหาวิทยาลัยมหาสารคาม ซึ่งจะเป็นแนวทางในการนำไปพัฒนา ปรับปรุงและเผยแพร่ สารสนเทศให้นิสิตและเป็นช่องทางให้กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งระดับ สาขา คณะ และมหาวิทยาลัย เพื่อให้นิสิตเข้าถึงสารสนเทศได้อย่างถูกต้อง ทันสมัย และรวดเร็วแม่นยำโดยผ่านทางสมาร์ตโฟน

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาพฤติกรรมการแสวงหาสารสนเทศผ่านสมาร์ตโฟนของนิสิตมหาวิทยาลัยมหาสารคาม
2. เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมการแสวงหาสารสนเทศผ่านสมาร์ตโฟนของนิสิตมหาวิทยาลัยมหาสารคามที่ศึกษาอยู่ในกลุ่มสาขาวิชาต่างกัน

ความสำคัญของการวิจัย

ผลการวิจัยครั้งนี้ทำให้ทราบถึงพฤติกรรมการแสวงหาสารสนเทศผ่านสมาร์ตโฟนของนิสิตมหาวิทยาลัยมหาสารคาม ซึ่งจะเป็นแนวทางในการนำไปพัฒนา ปรับปรุงและเผยแพร่ สารสนเทศให้นิสิตและเป็นช่องทางให้กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งระดับ สาขา คณะ และมหาวิทยาลัย เพื่อให้นิสิตเข้าถึงสารสนเทศได้อย่างถูกต้อง ทันสมัย และรวดเร็วแม่นยำโดยผ่านทางสมาร์ตโฟนของนิสิตมหาวิทยาลัยมหาสารคาม

สมมติฐานของการวิจัย

นิสิตที่ศึกษาอยู่ในกลุ่มสาขาวิชาต่างกัน มีพฤติกรรมการแสวงหาสารสนเทศผ่านสมาร์ตโฟนต่างกัน

ขอบเขตของการวิจัย

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ คือ นิสิตมหาวิทยาลัยมหาสารคาม ที่มีสภาพสมบูรณ์ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2558 จำนวน 51,141 คน

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ คือ นิสิตมหาวิทยาลัยมหาสารคาม ที่มีสภาพสมบูรณ์ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2558 ซึ่งได้มาจากการกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรคำนวณ (บุญชม ศรีสะอาด. 2553 : 40) โดยการกำหนดสัดส่วน (Quota Sampling) ตามจำนวนนิสิตแต่ละคณะ จากนั้นจึงสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive sampling) (บุญชม ศรีสะอาด. 2553 : 44-49) เฉพาะนิสิตที่ใช้สมาร์ทโฟน

3. ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ คือ

3.1 ตัวแปรต้น คือ กลุ่มสาขาวิชา ซึ่งแบ่งตามการจัดกลุ่มตามการแบ่งหน่วยงานจัดการเรียนการสอนมหาวิทยาลัยมหาสารคาม (มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. 2558: ออนไลน์) มี 3 กลุ่ม ได้แก่

1. กลุ่มสาขาวิชามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
2. กลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ
3. กลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์เทคโนโลยี

3.2 ตัวแปรตาม คือ พฤติกรรมการแสวงหาสารสนเทศผ่านสมาร์ทโฟนตามตัวแบบพฤติกรรมการแสวงหาสารสนเทศของ เดวิด เอลลิส (Ellis. 1989 : 171-212) มี 8 ขั้นตอน ได้แก่

1. การเริ่มต้น
2. การเชื่อมโยงร้อยเรียง
3. การสำรวจเลือกดู
4. การแยกแยะ
5. การตรวจตรา
6. การดึงสารสนเทศออกมา
7. การตรวจสอบ
8. การจบ

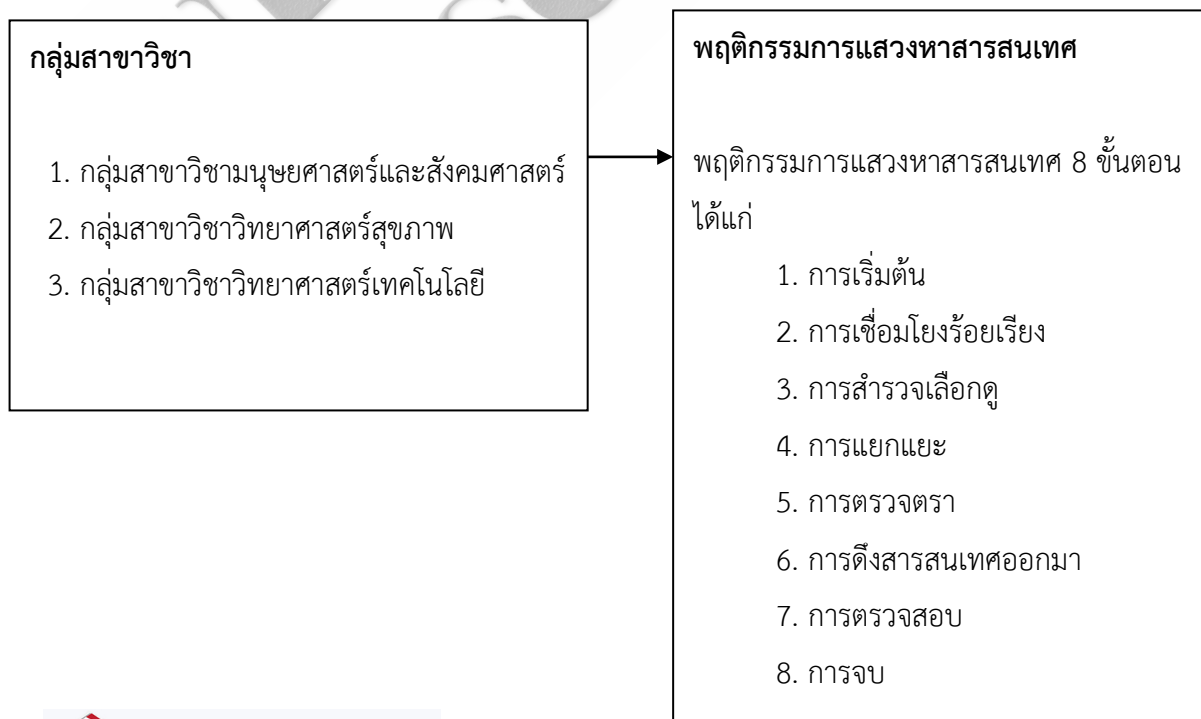
นิยามศัพท์เฉพาะ

1. นิสิต หมายถึง นิสิตมหาวิทยาลัยมหาสารคามที่มีสภาพสมบูรณ์ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2558 ที่ใช้สมาร์ทโฟน จำแนกเป็น 3 กลุ่มสาขาวิชา ตามการแบ่งหน่วยงานจัดการเรียนการสอนมหาวิทยาลัยมหาสารคาม (มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. 2558: ออนไลน์) ได้แก่ กลุ่มสาขาวิชามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ กลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ และกลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์เทคโนโลยี

2. สารสนเทศ หมายถึง ความรู้ ข้อมูล ข่าวสาร เรื่องราวเหตุการณ์ที่นิสิตรับและส่งมาในไฟล์รูปแบบต่างๆ ทั้งไฟล์ข้อความ ไฟล์ภาพ ไฟล์เสียง ไฟล์ภาพเคลื่อนไหวที่ผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตด้วยสมาร์ทโฟนของนิสิตมหาวิทยาลัยมหาสารคาม

3. พฤติกรรมการแสวงหาสารสนเทศ หมายถึง กิจกรรมที่นิสิตกระทำเพื่อแสวงหาสารสนเทศอย่างมีจุดหมาย โดยผ่านสมาร์ทโฟนของนิสิตมหาวิทยาลัยมหาสารคาม ซึ่งประกอบด้วย 8 ขั้นตอน ได้แก่ การเริ่มต้น, การเชื่อมโยงร้อยเรียง, การสำรวจเลือกดู, การแยกแยะ, การตรวจตรา, การดึงสารสนเทศออกมา, การตรวจสอบ และ การจบ

กรอบแนวคิดการทำวิจัย

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาค้นคว้าในครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยนำเสนอเนื้อหาตามลำดับหัวข้อ ดังนี้

1. ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับสารสนเทศ
2. แหล่งสารสนเทศ
3. พฤติกรรมสารสนเทศ
4. พฤติกรรมแสวงหาสารสนเทศ
5. พฤติกรรมการใช้สมาร์ตโฟน
6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับสารสนเทศ

ความหมายของสารสนเทศ สารสนเทศหรือสารนิเทศเป็นศัพท์บัญญัติของคำว่า “Information” กำหนดให้ใช้ได้ทั้งสองคำพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542 (ราชบัณฑิตยสถาน. 2532 : 50) ให้ความหมายของสารนิเทศ หมายถึง การชี้แจง แนะนำเกี่ยวกับข่าวสารหรือข้อมูลต่างๆ สารสนเทศ หมายถึง การแสดงหรือชี้แจงข่าวสารข้อมูลต่าง ๆ ซึ่งทั้งสองคำนี้อยู่ภายใต้ศัพท์คำว่า สาร ความหมายของสารสนเทศ มีผู้ให้ความหมายแตกต่างกันกันไป

อรอุมา สืบกระพัน (2552 : 8) กล่าวว่า สารสนเทศ หมายถึงข้อมูล ข่าวสาร ที่ผ่านการเลือกสรร ประมวลผลอย่างเป็นระบบ และจัดเก็บในรูปแบบต่างๆ สามารถนำไปเผยแพร่ให้เหมาะสมกับการใช้งาน ทันเวลา เพื่อเกิดประโยชน์ด้านต่างๆ กับบุคคลและสังคม

มาลี ลำสกุล (2545 : 5) ได้ให้ความหมายว่า สารสนเทศ คือ ข้อมูล ข่าวสารความรู้ รูปแบบต่างๆ ที่มีการบันทึก ประมวลผลหรือดำเนินการด้วยวิธีใดๆ และสามารถนำไปเผยแพร่และใช้ประโยชน์ทั้งในส่วนบุคคลและสังคม

แมนมาส ขวลิต (2533 : 5) ให้ความหมายของสารสนเทศว่า สารสนเทศ หมายถึง ความรู้ เรื่องราว ข้อมูล ข่าวสาร ซึ่งมีการบันทึกและจัดการตามหลักวิชาการเพื่อเผยแพร่ และเพื่อใช้ประโยชน์ ในการพัฒนาด้านต่างๆ ทั้งในส่วนบุคคลและสังคม

ประภาวดี สืบสินธุ์ (2543 : 6) ให้ความหมายไว้ว่า สารสนเทศ หมายถึง ข้อเท็จจริง เหตุการณ์ที่ผ่านกระบวนการประมวลผลมีการถ่ายทอดและการบันทึกไว้ในรูปแบบต่างๆ เช่น หนังสือ วารสารหนังสือพิมพ์รายงาน โสตทัศนวัสดุเทปคอมพิวเตอร์ ตลอดจนการถ่ายทอดในรูปแบบอื่นๆ เช่น คำพูด โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเผยแพร่ให้ผู้รับสารได้ทราบ ฉะนั้นสารสนเทศสามารถพิจารณา ได้ 2 ประเด็น คือ เนื้อหาและการประมวลผลเพื่อเผยแพร่หรือถ่ายทอดสารสนเทศนั้น

1. ด้านเนื้อหา สารสนเทศถือได้ว่าเป็นผลผลิตทางปัญญาของมนุษย์สาขาวิชาใดเรื่องใด และปรากฏในรูปแบบใดก็ได้
2. การประมวลผลหมายถึงวิธีการในการผลิต การส่ง การจัดเก็บ การถ่ายทอดหรือ เผยแพร่เนื้อหาของสารสนเทศเพื่อนำไปใช้ให้บรรลุวัตถุประสงค์อย่างใดอย่างหนึ่ง

สรุปว่าสารสนเทศ หมายถึง ความรู้ ข้อมูล ข่าวสารที่ได้จากการศึกษา ทดลอง ข้อเท็จจริงและงานสร้างสรรค์อื่น ๆ ที่ผ่านกระบวนการประมวลผลและมีการบันทึกในรูปแบบต่าง ๆ ที่สามารถเผยแพร่และนำไปใช้ประโยชน์ทั้งในส่วนบุคคลและสังคม

ประเภทของสารสนเทศ

การจำแนกประเภทของสารสนเทศสามารถจำแนกได้หลายวิธีแต่ที่นิยมใช้ มี 2 วิธี คือ การจำแนกตามแหล่งสารสนเทศ และจำแนกตามประเภทของสื่อที่บันทึก ดังนี้

(มาลี ล้าสกุล. 2545 : 8-10)

1. การจำแนกตามแหล่งสารสนเทศ คือ การจำแนกสารสนเทศตามการรวบรวม หรือจัดทำ แบ่งออกเป็น 3 แหล่งดังนี้

- 1.1 สารสนเทศจากแหล่งปฐมภูมิ (Primary Source) หมายถึง สารสนเทศที่ได้จากต้นแหล่งโดยตรง เป็นสารสนเทศเชิงวิชาการที่เกี่ยวกับความคิดริเริ่ม เผยแพร่ออกมาในรูปของผล การศึกษาค้นคว้า วิจัย รายงาน การค้นพบทฤษฎีใหม่ ๆ เพื่อเป็นแนวทางในการศึกษา ค้นคว้า และทำ วิจัย อาจอยู่ในรูปแบบของสื่อสิ่งพิมพ์ ได้แก่ วารสาร รายงานการวิจัย รายงานการประชุมวิทยานิพนธ์ หรือรูปแบบสื่ออิเล็กทรอนิกส์เช่น วารสารอิเล็กทรอนิกส์ (Electronic Journal : E-Journal) เป็นต้น

1.2 สารสนเทศจากแหล่งทุติยภูมิ (Secondary Source) หมายถึง สารสนเทศที่ได้รวบรวม เรียบเรียงขึ้นใหม่จากสารสนเทศปฐมภูมิที่ผ่านการเผยแพร่แล้วให้อยู่ในรูปของการสรุปย่อเรื่อง จัดหมวดหมู่ ทำดัชนี สารระสังเขป เพื่อให้สามารถใช้ข้อมูลได้สะดวกรวดเร็ว เข้าใจง่ายขึ้น ได้แก่ สื่ออ้างอิงประเภทต่าง ๆ วารสารที่มีการสรุปย่อและตีความ รวมทั้งหนังสือตำราที่รวบรวมเนื้อหาวิชาการในการเรียนการสอน รวมทั้งสารานุกรม พจนานุกรม รายงานสถิติต่าง ๆ ดรรชนีวารสาร และ สารระสังเขป เป็นต้น

1.3 สารสนเทศจากแหล่งตติยภูมิ (Tertiary Source) หมายถึง สารสนเทศที่จัดทำในลักษณะที่รวบรวมขึ้นเพื่อค้นหาสารสนเทศจากแหล่งปฐมภูมิและทุติยภูมิ ซึ่งไม่ใช่เนื้อหาสาระเกี่ยวกับความรู้ที่ต้องการโดยตรง แต่เป็นเครื่องมือช่วยในการค้นหาสารสนเทศเฉพาะสาขาวิชาต่างๆ เช่น บรรณานุกรม นามานุกรม ปัจจุบันมีการบันทึกข้อมูลไว้ในสื่อคอมพิวเตอร์เพื่อออกเผยแพร่ในรูปของซีดี-รอม (Computer Disk-Read Only Memory : CD-ROM) ฐานข้อมูลออนไลน์ โดยเฉพาะสารานุกรม พจนานุกรม นามานุกรม ดรรชนี และสารระสังเขป เป็นต้น

2. จำแนกตามประเภทสื่อที่บันทึก เป็นการจำแนกตามวิวัฒนาการของวัสดุหรือเทคโนโลยีที่คิดขึ้นเพื่อใช้บันทึกสารสนเทศ ได้แก่

2.1 กระดาษ เป็นสื่อบันทึกข้อมูลที่ใช้ง่ายที่สุด ทั้งการเขียน การพิมพ์ ซึ่งนิยมใช้มาจนถึงปัจจุบัน เช่น วารสาร หนังสือ เอกสารต่าง ๆ

2.2 วัสดุย่อส่วน (Microform) เป็นสื่อที่ใช้บันทึกสารสนเทศเพื่อเก็บเป็นสำเนาในลักษณะย่อส่วนลงบนแผ่นฟิล์มถ่ายรูปขนาดต่าง ๆ ทั้งแบบม้วนเรียกว่าไมโครฟิล์ม (Microfilm) หรือ แบบแผ่นเรียกว่าไมโครฟิช (Microfiche) ซึ่งเรียงลำดับเนื้อหาตามต้นฉบับ เช่น เอกสารจดหมายเหตุ หนังสือพิมพ์ เอกสารสำคัญ แบบฟอร์ม บทความวิทยานิพนธ์ เป็นต้น

2.3 สื่ออิเล็กทรอนิกส์หรือสื่อแม่เหล็ก เป็นวัสดุสังเคราะห์ที่เคลือบด้วยสารแม่เหล็ก สามารถบันทึกและแก้ไขข้อมูลได้สะดวกทั้งข้อมูลที่เป็นอะนาล็อก (Analog) จัดเก็บได้ทั้งภาพและเสียง เช่น เทปวีดิทัศน์ เทปบันทึกเสียง และรูปแบบดิจิทัล (Digital) เช่น เทปแม่เหล็ก ฮาร์ดดิสก์ (Harddisk) ดิสเกตต์ (Diskett) ปัจจุบันสามารถบันทึกข้อมูลได้ปริมาณมาก และแก้ไขปรับปรุงได้รวดเร็วมากยิ่งขึ้น

2.4 สื่อแสงหรือสื่อออฟติก (Optical Media) เป็นสื่อที่บันทึกและอ่านข้อมูลโดยใช้แสงเลเซอร์ในลักษณะข้อมูลดิจิทัล สามารถอ่านได้อย่างเดียว เช่น ซีดี-รอม (Computer DiskRead Only Memory : CD-ROM) และ ดีวีดี (Digital Versatile Disk : DVD) ซึ่งมีความจุมากกว่าสื่ออิเล็กทรอนิกส์หรือสื่อแม่เหล็ก นิยมใช้ในการบันทึกภาพยนตร์

คุณค่าของสารสนเทศ

แม้จะสามารถค้นหาสารสนเทศที่ต้องการได้แล้วแต่คุณค่าของสารสนเทศขึ้นอยู่กับองค์ประกอบหลายอย่าง หากองค์ประกอบเหล่านี้ขาดตกบกพร่องอาจทำให้สารสนเทศนั้นด้อยค่าและไม่มีคามหมายหรือไม่มีประโยชน์เลย ซึ่งองค์ประกอบที่มีผลต่อคุณค่าของสารสนเทศ มี 4 ประการ คือ (อนุภาพ ธีรลาภ. 2536 : 15)

1. เวลา (Time) สารสนเทศที่ทันต่อเหตุการณ์ รวดเร็ว ทันต่อความต้องการในการใช้ประโยชน์ ณ เวลานั้นย่อมมีคุณค่ามากกว่าสารสนเทศที่ช้าเกินไป เช่น ข่าวจากหนังสือพิมพ์ตัวเลขบนกระดานซื้อ

2. ความถูกต้อง (Accuracy) สารสนเทศที่มีความถูกต้องจะให้คุณค่าในแง่ของความน่าเชื่อถือ ชัดเจน ไม่คลุมเครือ และสามารถพิสูจน์ได้ เพราะหากได้รับสารสนเทศที่รวดเร็วแต่ไม่มีความถูกต้อง สารสนเทศนั้นก็ไม่มีประโยชน์

3. ความครบถ้วน (Completeness) สารสนเทศที่มีความครบถ้วนสมบูรณ์ไม่มีการบิดเบือนจากความเป็นจริงย่อมเป็นสารสนเทศที่มีคุณค่าสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้อย่างมีประสิทธิภาพและด้วยความมั่นใจ

4. ความต่อเนื่อง (Continuation) สารสนเทศที่มีคุณค่าต้องเป็นสารสนเทศที่มีความต่อเนื่อง เป็นเนื้อหาเดียวกัน ไม่กระจัดกระจาย หากสารสนเทศใดขาดความต่อเนื่องของข้อมูลแล้วคุณค่าของสารสนเทศนั้นก็จะน้อยลงทันที

คุณลักษณะของสารสนเทศ

สารสนเทศที่เกิดขึ้นมีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลาเพื่อให้ทันกับสถานการณ์ปัจจุบันและสถานการณ์ของโลก (ชัชวาล วงษ์ประเสริฐ. 2537 : 5) สารสนเทศแต่ละประเภทมีอายุการใช้งาน ความถูกต้อง ความน่าเชื่อถือที่แตกต่างกัน การเก็บรวบรวมสารสนเทศเพื่อการนำไปใช้ประโยชน์ต่าง ๆ จำเป็นต้องพิจารณาคุณสมบัติและลักษณะที่เหมาะสมต่างๆ ของสารสนเทศ มีประเด็นสำคัญ 6 ประเด็น ดังนี้ (มาลี ล้าสกุล. 2545 : 10-11)

1. ต้องมีเนื้อหาถูกต้อง สารสนเทศที่นำไปใช้ประโยชน์ต้องมีความถูกต้อง แม่นยำไม่มีข้อผิดพลาด เช่น ทฤษฎีเกี่ยวกับศาสตร์ต่าง ๆ ที่ผู้วิจัยใช้อ้างอิงเพื่อการศึกษาวิจัยควรผ่านกระบวนการพิจารณาคุณภาพโดยผู้ทรงคุณวุฒิและเผยแพร่ต่อสาธารณะ สามารถพิสูจน์ทางวิชาการได้และเป็นที่ยอมรับ เพราะหากผู้วิจัยนำทฤษฎีที่ผิดไปอ้างอิงในงานวิจัยของตนย่อมส่งผลให้งานที่วิจัยผิดพลาดอีกทั้งยังเสียเวลา

2. ตรงตามความต้องการ สามารถตอบสนองความต้องการในการนำไปใช้ประโยชน์ได้ โดยพิจารณาจากขอบเขต ความลึกซึ้งของสารสนเทศให้ตรงและครอบคลุมกับความต้องการของผู้ใช้ เช่น การจัดทำระบบสารสนเทศบุคลากรมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลของบุคลากรในระดับต่าง ๆ เช่น ชื่อ นามสกุล ที่อยู่ วันเดือนปีเกิด สังกัด เบอร์โทรศัพท์ เป็นต้น

3. มีความครบถ้วนสมบูรณ์ การใช้สารสนเทศต้องมีเนื้อหาตามประเด็นต่าง ๆ อย่างครบถ้วน เช่น ในการบริหารงานผู้บริหารจำเป็นต้องใช้สารสนเทศที่ครอบคลุมในหลายด้านเพื่อประกอบการตัดสินใจ หากได้สารสนเทศที่ไม่ครอบคลุมอาจทำให้การตัดสินใจเกิดข้อผิดพลาดได้

4. เข้าใจง่าย สารสนเทศที่ดีจำเป็นต้องมีการรวบรวม เรียบเรียงและจัดลำดับการนำเสนออย่างเป็นขั้นตอน ไม่ให้รายละเอียดมากเกินไปหรือน้อยเกินไป ไม่ควรมีเนื้อหาที่ซับซ้อนเข้าใจได้ยากต้องตีความเพราะอาจคลาดเคลื่อนจากความเป็นจริง สารสนเทศที่มีเนื้อหายาก อาจใช้ภาพประกอบ มีคำอธิบาย หรือนำเสนอโดยใช้แผนภูมิ แผนผัง ตารางต่าง ๆ

5. มีลักษณะเชื่อถือได้ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับแหล่งที่มาของสารสนเทศว่าเป็นแหล่งที่น่าเชื่อถือมากน้อยเพียงใด เช่น ต้องการแผนที่ทางภูมิศาสตร์เกี่ยวกับพื้นที่ส่วนต่าง ๆ ของประเทศไทยหากเลือกแผนที่ที่จัดทำโดยหน่วยงานที่รับผิดชอบโดยตรงคือกรมแผนที่ทหาร ย่อมเป็นแหล่งสารสนเทศที่น่าเชื่อถือและสามารถตรวจสอบได้ เนื่องจากเป็นหน่วยงานที่ปฏิบัติงานด้านนี้โดยตรง

6. ทันท่วงที เหตุการณ์ นอกจากคุณลักษณะทั้ง 5 ข้อที่กล่าวมาข้างต้น การจัดหาสารสนเทศที่ต้องการควรกำหนดวิธีการและเวลาที่จะจัดหาสารสนเทศอย่างรัดกุมเพื่อให้ได้รับสารสนเทศอย่างรวดเร็ว ทันท่วงทีและเกิดประโยชน์สูงสุด เพราะหากได้รับสารสนเทศที่ต้องการมาแต่ไม่ทันเหตุการณ์ ถือว่าเป็นสารสนเทศที่ล้าสมัยไม่เกิดประโยชน์

กล่าวโดยสรุป สารสนเทศ หมายถึง ข้อมูล ความรู้ เหตุการณ์ ที่มีการถ่ายทอดและเผยแพร่ในรูปแบบต่างๆ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้มีการนำไปใช้ให้บรรลุตามวัตถุประสงค์หรือความต้องการในเป้าหมายต่าง ๆ โดยผ่านทางสมาร์ตโฟนของนิสิตมหาวิทยาลัยมหาสารคาม

แหล่งสารสนเทศ

ความหมายของแหล่งสารสนเทศ แหล่งสารสนเทศ หมายถึง แหล่งที่รวบรวมทรัพยากรสารสนเทศทุกรูปแบบเพื่อเป็นแหล่งความรู้ให้ผู้ใช้สามารถศึกษาค้นคว้าเรื่องใดเรื่องหนึ่ง มีทั้งแหล่งสารสนเทศที่จัดให้บริการสารสนเทศแก่ผู้ใช้โดยตรงและแหล่งสารสนเทศที่เป็นบุคคล สำหรับแหล่งสารสนเทศที่จัดให้บริการสารสนเทศแก่ผู้ใช้โดยตรงนั้นมีการบริหารงานและดำเนินการจัดหาจัดเก็บ และให้บริการสารสนเทศอย่างเป็นระบบ และมีประสิทธิภาพซึ่งมีบทบาทต่อสังคมในการให้บริการความรู้ข่าวสาร และส่งเสริมการศึกษาค้นคว้า (สุนี เลิศแสงกิจ และ พิศิษฐ์ กาญจนพิมาย. 2546 : 33-34)

แหล่งสารสนเทศ หมายถึง แหล่งที่ให้กำเนิดสารสนเทศหรือแหล่งที่รวบรวมสารสนเทศไว้ให้บริการ (ชัชวาล วงษ์ประเสริฐ. 2537 : 57)

แหล่งสารสนเทศ หมายถึง สถานที่ที่มีสารสนเทศสะสมอยู่ และเปิดโอกาสให้บุคคลสามารถเข้าใช้สารสนเทศเหล่านั้นได้ (รติพร ชิงธาตา. 2539 : 5)

สรุปว่า แหล่งสารสนเทศ(Information Resources) หมายถึง แหล่งที่เกิด แหล่งผลิตและหรือแหล่งที่เป็นศูนย์รวมทรัพยากรสารสนเทศในรูปแบบที่หลากหลายไว้ให้บริการ โดยมีบทบาทหน้าที่ต่อสังคมในการให้บริการสารสนเทศและส่งเสริมการศึกษาค้นคว้าแก่ผู้ที่ต้องการสารสนเทศในระดับต่าง ๆ รวมถึงสถาบันบริการสารสนเทศจะเป็นผู้รวบรวมสารสนเทศต่าง ๆ เข้าไว้ด้วยกันและนำมาจัดเก็บเพื่อให้บริการและเผยแพร่สารสนเทศอย่างมีประสิทธิภาพ แหล่งให้บริการสารสนเทศที่สำคัญในอดีตคือ ห้องสมุดประชาชน แต่ในปัจจุบันแหล่งให้บริการสารสนเทศมีหลายประเภทแตกต่างกันไปตามวัตถุประสงค์ของการจัดตั้งและการให้บริการสารสนเทศ

ประเภทของแหล่งสารสนเทศ

เมื่อบุคคลตระหนักถึงความต้องการสารสนเทศก็จะแสวงหาสารสนเทศจากแหล่งสารสนเทศต่าง ๆ ที่มีอยู่รอบตัวเพื่อหาคำตอบหรือเรื่องราวที่ต้องการ โดยแบ่งแหล่งสารสนเทศได้ 6 ประเภท ดังนี้ (พวา พันธุ์เมฆา. 2541 : 4-19)

1. แหล่งสารสนเทศที่เป็นบุคคล เป็นแหล่งสารสนเทศที่มีอยู่ในตัวบุคคลที่เป็นผู้รู้สารสนเทศ โดยเกิดจากการประมวลความคิด ความรู้และประสบการณ์ของแต่ละบุคคล ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญ ผู้รอบรู้ในสาขาต่าง ๆ เป็นต้น ในบางสาขาวิชาผู้เชี่ยวชาญจะมีผลงานที่เผยแพร่ในรูปแบบ

ต่าง ๆ ที่ผู้ใช้สามารถค้นคว้าได้ด้วยตนเอง แต่ผู้เชี่ยวชาญบางคนไม่มีผลงานในลักษณะของวัสดุสารสนเทศ ผู้ที่ต้องการสารสนเทศจากผู้เชี่ยวชาญประเภทนี้ต้องไปพบปะ สนทนาหรือสอบถามจากผู้เชี่ยวชาญนั้นโดยตรงจึงจะได้สารสนเทศที่ต้องการ เช่น นักบวช กวีศิลปิน นักปราชญ์ นักวิทยาศาสตร์ ภูมิปัญญาชาวบ้าน ผู้เชี่ยวชาญ นักวิชาการในแต่ละสาขาวิชาจัดว่าเป็นแหล่งทรัพยากรสารสนเทศที่สำคัญ ซึ่งการที่จะทราบว่าบุคคลใดมีความเชี่ยวชาญสาขาวิชาใดสามารถหาข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับบุคคลนั้น ๆ ได้จากหนังสืออ้างอิงประเภทชีวประวัติ นามานุกรม จะให้รายละเอียดเกี่ยวกับประวัติส่วนตัว ประสบการณ์ การศึกษา ความสามารถพิเศษของบุคคลต่าง ๆ เช่น ทำเนียบทรัพยากรบุคคลจะบอกว่าบุคคลนั้นเป็นใครอาศัยอยู่ประเทศไหน วารสารวิชาการในแต่ละสาขาวิชาชีพ

2. แหล่งสารสนเทศที่เป็นสถาบันหรือองค์กร เป็นแหล่งสารสนเทศที่จัดอยู่ในกลุ่มสถาบัน/องค์กรต่าง ๆ อาจเป็นของรัฐบาล รัฐวิสาหกิจ เอกชน สมาคม องค์กรระหว่างประเทศหรือองค์กรเอกชนที่มีบริการสารสนเทศเชิงพาณิชย์โดยมีหน้าที่พื้นฐาน คือ จัดหา รวบรวมวัสดุสารสนเทศชนิดต่าง ๆ มาจัดเก็บไว้อย่างเป็นระบบและให้บริการสารสนเทศตามวัตถุประสงค์ของสถาบันนั้นเพื่อให้ผู้เข้ามาศึกษาหาความรู้จากวัสดุสารสนเทศจึงเรียกว่าสถาบันบริการสารสนเทศซึ่งมีรูปแบบที่หลากหลายโดยมีชื่อเรียกที่แตกต่างกันไป สถาบันบริการสารสนเทศแต่ละแห่งมีวัตถุประสงค์หลักเหมือนกันแต่มีหน้าที่แตกต่างกันอยู่บ้างตามสาขาวิชาที่ให้บริการ ประเภทของทรัพยากรสารสนเทศและประเภทของการให้บริการซึ่งจะมีความสัมพันธ์กับประเภทของผู้ใช้บริการด้วย ได้แก่ ห้องสมุด ศูนย์สารสนเทศหรือศูนย์บริการเอกสาร ศูนย์ข้อมูล หน่วยงานสถิติ เป็นต้น

3. แหล่งสารสนเทศที่เป็นสถานที่ อาจเป็นสถานที่จริงหรือสถานที่จำลอง ผู้ใช้สามารถไปศึกษาหาความรู้จากสถานที่เหล่านั้นซึ่งจะบอกเล่าเรื่องราวต่าง ๆ ให้ผู้ที่ได้ไปเยือนและเห็นจะได้รับสารสนเทศและความรู้สึกเกี่ยวกับสถานที่นั้น ๆ แหล่งสารสนเทศประเภทนี้มีประโยชน์ต่อการศึกษาค้นคว้าอย่างยิ่งเพราะผู้ใช้จะได้รับประสบการณ์ตรงทั้งยังเป็นแหล่งที่เข้าถึงได้ไม่ยากนักแต่ข้อจำกัดคือสถานที่บางแห่งอยู่ไกล การเดินทางต้องใช้เวลาและค่าใช้จ่ายค่อนข้างสูง ผู้ใช้อาจเปลี่ยนมาใช้สารสนเทศรูปแบบวัสดุตีพิมพ์หรือวัสดุไมตีพิมพ์ซึ่งมีอยู่ในแหล่งสารสนเทศประเภทสถาบันแทนได้แก่ อนุสาวรีย์ โบราณสถาน อุทยานแห่งชาติรวมถึงสถานที่จำลองด้วย เช่น อนุสาวรีย์ชัยสมรภูมิ เมืองโบราณ เป็นต้น

4. แหล่งสารสนเทศที่เป็นเหตุการณ์ ได้แก่ กิจกรรมต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น เช่น เหตุการณ์“14 ตุลา” ในปี พ.ศ. 2516 และ“เหตุการณ์ 911”หรือการก่อการร้ายตึกเวิลด์เทรดเซ็นเตอร์ เมื่อวันที่ 11 กันยายน 2544 งานมหกรรม งานบุญประเพณีหรือการประชุมการสัมมนาในเรื่องต่าง ๆ เหตุการณ์เหล่านี้ล้วนเป็นแหล่งสารสนเทศและจัดเป็นแหล่งสารสนเทศประเภทปฐมภูมิ (Primary Source)

5. แหล่งสารสนเทศที่เป็นสื่อมวลชน เป็นแหล่งสารสนเทศที่มุ่งเผยแพร่ข่าวสาร เหตุการณ์ต่อมวลชน ส่วนใหญ่เน้นความทันสมัย ทันต่อเหตุการณ์ ถ่ายทอดสารสนเทศในรูปของการกระจายเสียง ภาพ และตัวอักษรโดยผ่านสื่อโทรทัศน์ วิทยุ และหนังสือพิมพ์ เป็นต้น

6. แหล่งสารสนเทศบนอินเทอร์เน็ต เป็นแหล่งข้อมูลขนาดใหญ่ที่สุดในโลกเพราะหน่วยงานต่าง ๆ รวมทั้งสถาบันวิจัย มหาวิทยาลัย และสมาคมวิชาชีพจัดทำข้อมูลออกมาเพื่อประชาสัมพันธ์เผยแพร่เป็นจำนวนมาก ทำให้อินเทอร์เน็ตมีสารสนเทศจำนวนมาก การที่จะได้สารสนเทศที่ต้องการจำเป็นต้องรู้ที่อยู่ของเว็บไซต์ก่อนซึ่งเครื่องมือหนึ่งที่มีประโยชน์ในการค้นหาที่อยู่ของเว็บไซต์คือ Search Engine ในปัจจุบันอินเทอร์เน็ตจึงเป็นแหล่งสารสนเทศที่มีความสำคัญทางการศึกษาช่วยอำนวยความสะดวกต่อการเรียนการสอนได้เป็นอย่างดี สถาบันการศึกษาทุกระดับ โดยเฉพาะระดับอุดมศึกษาได้เชื่อมต่อกับระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตเพื่อนำมาประยุกต์ใช้กับการศึกษา สนับสนุนและส่งเสริมให้นักศึกษาสามารถค้นหาสารสนเทศที่ต้องการได้เช่น ฐานข้อมูลห้องสมุดวารสาร และจดหมายข่าวอิเล็กทรอนิกส์ บริการการศึกษาไกล โปรแกรมคอมพิวเตอร์ และข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ เช่น บริการไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ (Electronic Mail : E-mail) บริการถ่ายโอนแฟ้มข้อมูลด้วยโปรแกรม FTP (File Transfer Protocol) การสนทนาทางเครือข่ายอินเทอร์เน็ต (IRC : InternetRelay Chat) และการบริการเวิลด์ไวด์เว็บ (WWW : World Wide Web) เป็นต้น

สรุปได้ว่าแหล่งสารสนเทศ หมายถึง แหล่งรวบรวมสารสนเทศหรือให้บริการเผยแพร่สารสนเทศผ่านสมาร์ตโฟน อาทิ ฟังเพลง ดูวิดีโอ เล่นเกม การแชท ส่งข้อความ ส่งอีเมล รูปภาพ เล่นอินเทอร์เน็ต ค้นหาข้อมูลผ่านเว็บไซต์ รวมไปถึงเชื่อมต่อกับโลกสังคมออนไลน์และใช้ในการแสวงหาสารสนเทศผ่านทางสมาร์ตโฟนของนิสิตมหาวิทยาลัยมหาสารคาม

พฤติกรรมสารสนเทศ

ความหมายของพฤติกรรมสารสนเทศ เป็นพฤติกรรมทั้งมวลที่เกี่ยวข้องกับสารสนเทศ ว่า พฤติกรรมสารสนเทศ (information ehavior) พฤติกรรมสารสนเทศ หมายถึงพฤติกรรมทั้งมวลของบุคคลหนึ่ง ซึ่งเชื่อมโยงบุคคลผู้นั้นให้เข้าถึงแหล่งสารสนเทศต่างๆ โดยใช้ช่องทางในการเผยแพร่จากสื่อต่างๆ เช่น การดูรายการสารคดีทางโทรทัศน์ ทั้งที่ไม่มีเจตนาจะรับสารสนเทศจากรายการนั้น เป็นต้น (วิลสัน 2000 : 50) ดังนั้น พฤติกรรมสารสนเทศจึงเป็นคำที่มีความหมายกว้าง และเป็นการมองกิจกรรมของมนุษย์ในระดับมหภาคโดยครอบคลุมกิจกรรมสำคัญ 2 กิจกรรม คือ การค้นหาสารสนเทศที่ต้องการด้วยวิธีใดๆ ก็ตาม และการใช้สารสนเทศหรือการส่งต่อสารสนเทศนั้นๆ ไปยังผู้อื่นต่อไป

แนวคิดเกี่ยวกับพฤติกรรมสารสนเทศ

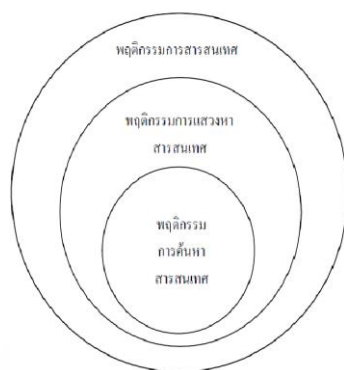
ธอมัส ดี วิลสัน (Thomas D. Wilson) เป็นอดีตศาสตราจารย์ด้านสารสนเทศศาสตร์ ณ มหาวิทยาลัยเซฟฟิลด์ ประเทศอังกฤษ เขาสนใจด้านพฤติกรรมแสวงหาสารสนเทศและการศึกษาผู้ใช้สารสนเทศ และได้ทำการวิจัยเชิงคุณภาพจำนวนมาก โดยงานวิจัยล้วนมีผู้ใช้เป็นศูนย์กลางและเน้นกระบวนการในการแสวงหาและการใช้สารสนเทศในด้านต่างๆ

แนวคิดเรื่องพฤติกรรมสารสนเทศ นั้นเริ่มกล่าวถึงใน ค.ศ. 1948 เมื่อมีการนำเสนอผลการศึกษาพฤติกรรมของนักวิทยาศาสตร์และนักเทคโนโลยีในการแสวงหาและใช้สารสนเทศจากมุมมองของสถาบันบริการสารสนเทศและผู้ให้บริการสารสนเทศ แม้ว่าการระบะแรก อาจยังมีการใช้ศัพท์คำนี้ แต่นับได้ว่าเป็นจุดเริ่มของความสนใจศึกษาด้านดังกล่าว นับแต่นั้นเป็นต้นมา มีการศึกษาและวิจัยวิธีและลักษณะการค้นหาและการใช้สารสนเทศของผู้ใช้จำนวนมาก โดยในระยะแรก มุ่งเน้นผู้ใช้เฉพาะกลุ่ม เช่น นักวิทยาศาสตร์ นักเคมี เป็นต้น เพื่อหาแนวทางในการจัดบริการด้านต่างๆ ให้เกิดประโยชน์แก่ผู้ใช่มากที่สุด ในระยะหลัง มีการใช้วิธีวิจัยเชิงคุณภาพอย่างแพร่หลายขึ้น และนำแนวคิดและทฤษฎีของศาสตร์อื่นที่เกี่ยวข้อง เช่น จิตวิทยา สังคมวิทยา และนิเทศศาสตร์ มาเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย

วิลสันศึกษาความต้องการสารสนเทศ และพฤติกรรมอันเกิดจากความต้องการสารสนเทศของบุคคล โดยมีฐานแนวคิดว่า ความต้องการสารสนเทศของแต่ละบุคคลนั้นนำไปสู่พฤติกรรมต่างกัน หรืออีกนัยหนึ่ง เขาไม่เห็นด้วยกับนักวิจัยด้านสารสนเทศศาสตร์จำนวนหนึ่งที่ว่า ผู้มีความต้องการสารสนเทศต้องแสวงหาสารสนเทศเสมอ ในทางกลับกัน เขาเชื่อว่า ความต้องการสารสนเทศไม่จำเป็นต้องทำให้ผู้ใช้แสวงหาสารสนเทศเสมอไป เพราะอาจเกิดภาวะที่ขัดขวางหรือเป็น

อุปสรรคอันทำให้ไม่สามารถแสวงหาสารสนเทศที่สนองตอบความต้องการสารสนเทศของตนได้ เช่น ภาวะด้านจิตใจ ภาวะแวดล้อม เป็นต้น ดังนั้น การศึกษาพฤติกรรมสารสนเทศจึงไม่สามารถจะเพียงพอแก่ผู้ใช้หรือผู้แสวงหาสารสนเทศที่มีปฏิสัมพันธ์กับระบบสารสนเทศ ในขณะที่แสวงหาสารสนเทศเท่านั้น แต่จำเป็นต้องศึกษาพฤติกรรมของผู้ใช้นับแต่เมื่อเกิดความต้องการสารสนเทศ นั่นคือการศึกษากิจกรรมสารสนเทศนั้นไม่ควรเน้นเฉพาะจากแง่มุมของระบบ แต่ควรหันมาสู่การศึกษาที่มีผู้ใช้เป็นศูนย์กลาง

ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมสารสนเทศกับพฤติกรรมที่เกี่ยวข้อง

ภาพประกอบ 1 ตัวแบบแสดงความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมสารสนเทศ พฤติกรรมแสวงหาสารสนเทศ และพฤติกรรมค้นหาสารสนเทศ

วิลสันนำเสนอตัวแบบแสดงความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมสารสนเทศ พฤติกรรมแสวงหาสารสนเทศ และพฤติกรรมค้นหาสารสนเทศ โดยถือว่าพฤติกรรมสารสนเทศกว้างและครอบคลุมทั้งพฤติกรรมแสวงหาสารสนเทศ และพฤติกรรมค้นหาสารสนเทศ ขณะที่พฤติกรรมการแสวงหาสารสนเทศก็กว้างกว่าและครอบคลุมพฤติกรรมค้นหาสารสนเทศอีกทอดหนึ่ง ดังนั้น การศึกษาและทำความเข้าใจเรื่องพฤติกรรมสารสนเทศของผู้ใช้ได้อย่างดีนั้นจำเป็นต้องเข้าใจประเด็นหรือแนวคิดที่เกี่ยวข้องด้วย นั่นคือ พฤติกรรมแสวงหาสารสนเทศและพฤติกรรมค้นหาสารสนเทศโดยลำดับ การที่มุ่งศึกษาเฉพาะขั้นตอนหรือกระบวนการค้นหาสารสนเทศแต่เพียงอย่างเดียว ทำให้ได้ข้อมูลที่ไม่ครบถ้วนสมบูรณ์ และยังอาจทำให้เกิดการสรุปผลที่ไม่ถูกต้องด้วย

วิลสันได้ให้ความหมายของพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องไว้ดังนี้

พฤติกรรมการแสวงหาสารสนเทศ (Information-seeking behaviour) คือการแสวงหาสารสนเทศอย่างมีวัตถุประสงค์ โดยเป็นผลมาจากความต้องการใดต้องการหนึ่ง ทั้งนี้ ในระหว่างแสวงหาสารสนเทศ บุคคลผู้นั้นจึงต้องปฏิสัมพันธ์กับระบบสารสนเทศ ซึ่งอาจเป็นระบบสารสนเทศโดยมนุษย์ เช่น ห้องสมุด หนังสือพิมพ์ หรือระบบสารสนเทศด้วยคอมพิวเตอร์ เช่น เวิลด์ไวด์เว็บ เป็นต้น (วิลสัน. 2000 : 50)

พฤติกรรมการค้นหาสารสนเทศ (Information search behaviour) เป็นพฤติกรรมระดับจุลภาคที่ผู้ค้นปฏิสัมพันธ์กับระบบสารสนเทศ ไม่ว่าจะเป็นในระดับปฏิบัติ อาทิ การใช้เมาส์ หรือ ในระดับการใช้ความคิด สติปัญญาและความรู้ เช่น การใช้ตรรกะบูลเลียน หรือการตัดสินใจว่าหนังสือพบ 2 เล่มนั้น เล่มใดมีประโยชน์มากกว่า หรือการพิจารณาว่าสารสนเทศที่ค้นคืนได้นั้นตรงกับความต้องการของตนหรือไม่อย่างไร (วิลสัน. 2005 : 50)

พฤติกรรมการแสวงหาสารสนเทศ

ความหมายของพฤติกรรมการแสวงหาสารสนเทศ พฤติกรรมการแสวงหาสารสนเทศ หมายถึง กิจกรรมที่บุคคลกระทำเพื่อหาข้อมูลข่าวสารที่จะต้องสนองต่อความต้องการที่ตนเองได้ตระหนักและเล็งเห็นว่าสำคัญ ความต้องการที่เล็งเห็นนี้จะแสดงออกมาและนำไปสู่การกระทำที่ทำให้ผู้ใช้ได้รับสารสนเทศมาครอบครอง (ชัชวาลย์ วงษ์ประเสริฐ, 2537)

พฤติกรรมการแสวงหาสารสนเทศ หมายถึง กิจกรรมหรือปฏิสัมพันธ์ที่บุคคลกระทำเพื่อแสวงหาสารสนเทศอย่างมีจุดมุ่งหมาย ทั้งนี้ เพื่อสนองความต้องการบางประการของผู้แสวงหา (อารีย์ ชื่นวัฒนา, 2545)

พฤติกรรมการแสวงหาสารสนเทศ หมายถึง กิจกรรมหรือกระบวนการที่บุคคลกระทำขึ้นเมื่อมีความต้องการสารสนเทศในด้านต่างๆ โดยการแสวงหาสารสนเทศ อาจจะแสวงหาจากระบบสารสนเทศโดยมนุษย์ หรือระบบสารสนเทศด้วยคอมพิวเตอร์ ซึ่งพฤติกรรมการแสวงหาสารสนเทศจะสิ้นสุดลงเมื่อบุคคลได้รับสารสนเทศที่ตรงกับความต้องการ (ณมรัตน์ ปิงตระกูล, 2550)

พฤติกรรมการแสวงหาสารสนเทศ หมายถึง บริบทใดก็ตามที่สามารถได้รับการแสวงหาและครอบคลุมทุกรูปแบบของการแสวงหาสารสนเทศ (เอลลิส, 1997)

พฤติกรรมแสวงหาสารสนเทศ หมายถึง พฤติกรรมทั้งหมดของบุคคลหนึ่ง ซึ่งเชื่อมโยงบุคคลนั้นให้เข้าถึงแหล่งสารสนเทศต่างๆ โดยใช้ช่องทางในการเผยแพร่จากสื่อต่างๆ (วิลสัน, 2000)

พฤติกรรมแสวงหาสารสนเทศ หมายถึง การกระทำของบุคคลในการสืบค้นสารสนเทศซึ่งมีความสัมพันธ์กับความต้องการของบุคคลนั้นๆ (บูตต์, 2001)

จากคำนิยามดังกล่าว สามารถสรุปความหมายของพฤติกรรมแสวงหาสารสนเทศได้ว่า กิจกรรมหรือกระบวนการที่บุคคลกระทำขึ้นอย่างมีวัตถุประสงค์ เพื่อตอบสนองความต้องการสารสนเทศที่ตนต้องการ โดยมีการปฏิสัมพันธ์ระบบสารสนเทศทั้งระบบสารสนเทศโดยมนุษย์ หรือระบบสารสนเทศจากคอมพิวเตอร์

1. แนวคิดเกี่ยวกับพฤติกรรมแสวงหาสารสนเทศ

การแสวงหาสารสนเทศ เป็นกระบวนการค้นหาความรู้ หนึ่งคำตอบในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง โดยการวิพากษ์หรือผู้เชี่ยวชาญการคาดเดาคำตอบเอง การรับฟังข้อมูลจากผู้อื่น การค้นหาคำตอบจากแหล่งสารสนเทศต่างๆ เช่น ห้องสมุด อินเทอร์เน็ต หรือการเที่ยวชมพิพิธภัณฑ์ ทั้งนี้เพื่อตอบสนองความต้องการสารสนเทศที่ตนตระหนักและเล็งเห็นถึงความสำคัญ ความต้องการสารสนเทศ เช่น บุคคลที่อยู่ในวัยเรียนย่อมต้องเห็นความสำคัญของการหาความรู้ทางวิชาการจึงต้องการหาข้อมูลข่าวสารในเรื่องดังกล่าว นอกจากนี้แล้วบุคคลหนึ่งอาจมีความต้องการข้อมูลข่าวสารมากกว่าหนึ่งสารสนเทศ

2. ตัวแบบที่สำคัญเกี่ยวกับพฤติกรรมแสวงหาสารสนเทศ

2.1 ตัวแบบพฤติกรรมแสวงหาสารสนเทศของนักสังคมศาสตร์ (The Information Seeking Behavioral Model of Social Scientists)

ตัวแบบพฤติกรรมแสวงหาสารสนเทศของนักสังคมศาสตร์ ซึ่งเป็นตัวแบบพื้นฐานของแอลลิสพัฒนาขึ้นจากผลงานวิจัยพฤติกรรมแสวงหาสารสนเทศ ของนักวิชาการด้านสังคมศาสตร์ในปี ค.ศ. 1987 และ ค.ศ. 1989 ตัวแบบพฤติกรรมแสวงหาสารสนเทศของนักสังคมศาสตร์ ประกอบด้วย พฤติกรรม 6 ประการ (Ellis, 1989; Ellis, Cox and Hall, 1993; Ellis and Haugan, 1997) ได้แก่

1. การเริ่มต้น (Staring) เป็นการเริ่มต้นแสวงหาสารสนเทศ โดยอาจเป็นการทำงานชิ้นใหม่หรือสนใจศึกษาหาความรู้ในเรื่องใหม่ เป็นต้น ผู้แสวงหาสารสนเทศอาจเริ่มต้นจากการสอบถามเพื่อนร่วมงานหรือผู้รู้ การอ่านตำราพื้นฐานในเรื่องนั้นๆ เป็นต้น

2. การเชื่อมโยงร้อยเรียง (Chaining) เป็นการเชื่อมโยงสารสนเทศจากการอ้างอิงหรือบรรณานุกรม โดยอาจจะเป็นการเชื่อมโยงย้อนหลัง (backward chaining) คือ เชื่อมโยงจากรายการอ้างอิงหรือบรรณานุกรมในเอกสารที่มีอยู่ หรือการเชื่อมโยงข้างหน้า (forward chaining) คือ เชื่อมโยงว่ามีเอกสารใดอ้างอิงถึงเอกสารที่มีอยู่บ้าง

3. การสำรวจเลือกดู (Browsing) เป็นการค้นหาโดยมีเรื่องที่ต้องการหรือสนใจอยู่อย่างกว้างๆ จึงต้องสำรวจบริการเวียนหน้าสารบัญวารสารในสาขาวิชาที่สนใจ เพื่อเลือกดูบทความที่อาจตรงกับความสนใจเฉพาะได้ ในบางครั้งอาจไม่มีบทความใดที่สนใจเลย และบางครั้งอาจพบบทความที่ตรงกับเรื่องที่สนใจและมีสารสนเทศทันสมัย การสำรวจเลือกดูซึ่งต่างจากการค้นหาในหัวข้อหรือเรื่องเฉพาะเจาะจง (specific search) ซึ่งเป็นเรื่องที่ต้องการเฉพาะเจาะจง ดังนั้น การค้นหาจะเจาะเฉพาะเรื่องที่ต้องการเท่านั้น ไม่ใช่การสำรวจเลือกดูอย่างผ่านๆ

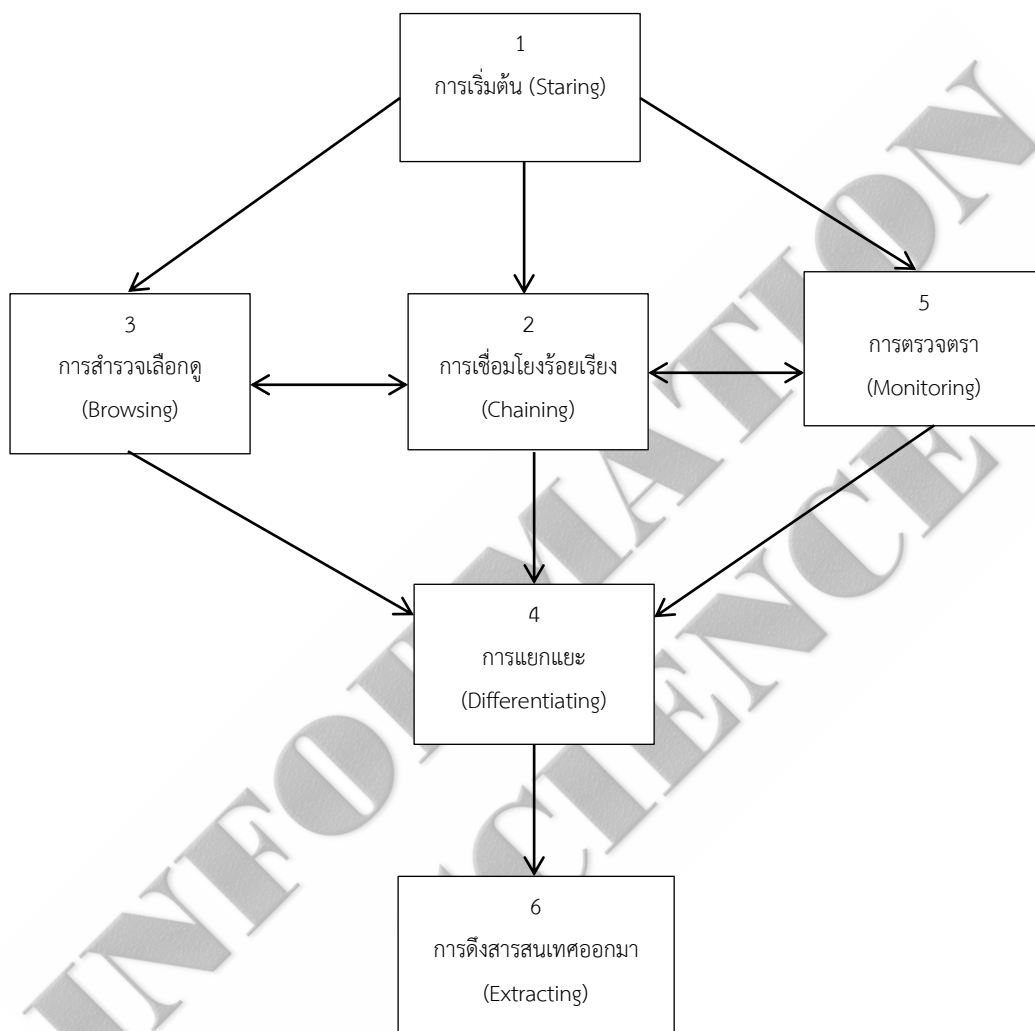
4. การแยกแยะ (Differentiating) เป็นการแยกแยะสารสนเทศที่แสวงหาได้โดยใช้เกณฑ์ต่างๆ เช่น ชื่อผู้แต่ง ชื่อวารสาร เป็นต้น ตัวอย่างคือ ผู้แสวงหาสารสนเทศอาจแยกแยะได้ว่าสารสนเทศใดเป็นที่ต้องการระหว่างวารสาร ก. และวารสาร ข. เพราะเขาทราบว่าวารสาร ก. จัดพิมพ์บทความวิจัยที่มีคุณภาพ วารสารที่วารสาร ข. จัดพิมพ์ข่าวสาร หรือสรุปข่าวคราวความเคลื่อนไหว เป็นต้น

5. การตรวจตรา (Monitoring) เป็นการตรวจตราวรรณกรรมหรือสารสนเทศใหม่ในสาขาวิชาหรือแวดวงวิชาการที่ตนสนใจและคุ้นเคย เช่น การติดตามจากรายชื่อหนังสือใหม่ของสำนักพิมพ์ในสาขาวิชานั้นๆ การติดตามอ่านวารสารบางรายชื่อทุกฉบับที่ตีพิมพ์ การติดต่อสื่อสารกับนักวิจัยหรือนักวิชาการที่ตนรู้จัก เป็นต้น

6. การดึงสารสนเทศออกมา (Extracting) เป็นการดึงสารสนเทศที่ต้องการจากรายงานวิจัยบทความวารสาร หนังสือ ฐานข้อมูลตรรกะ หรือเอกสารประกอบการประชุมสารสนเทศในกรณีนี้เฉพาะเจาะจง กล่าวคือ มิได้หมายถึงตัวเอกสารทั้งเล่มหรือตัวบทความวารสารทั้งบทความ แต่หมายถึงสารสนเทศที่สามารถนำไปใช้ได้ทันที เช่น สถิติ คำกล่าวหรือคำพูดสำคัญ ผลการศึกษา เป็นต้น ดังนั้น ผู้แสวงหาสารสนเทศจำเป็นต้องระบุเอกสาร หนังสือหรือวารสารที่มีสารสนเทศที่ต้องการเสียก่อน จึงจะสามารถดึงสารสนเทศออกมาได้

ตัวแบบพฤติกรรมกรรมการแสวงหาสารสนเทศ และองค์ประกอบดังภาพประกอบ 2

ตัวแบบพฤติกรรมกรรมการแสวงหาสารสนเทศ

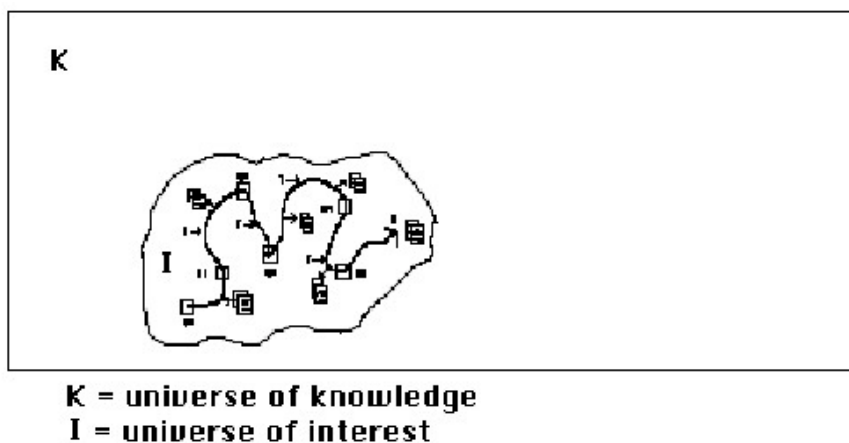

ภาพประกอบ 2 ตัวแบบพฤติกรรมกรรมการแสวงหาสารสนเทศ

ลักษณะสำคัญประการหนึ่งของตัวแบบพฤติกรรมการแสวงหาสารสนเทศของเอลลิสที่เป็นจุดแข็งก็คือ ความสอดคล้องกับตัวแบบของคนอื่นๆ เช่น (คัลเธา, 1993) ที่คล้ายคลึงกันในรูปแบบของพฤติกรรม/กิจกรรมที่มีความหลากหลายที่นำไปใช้ในกระบวนการแสวงหา ค้นหาสารสนเทศ ตัวแบบพฤติกรรมการแสวงหาสารสนเทศของเอลลิสเป็นตัวแบบที่สำคัญ เพราะว่าเป็นตัวแบบพื้นฐานการวิจัยเชิงทดลอง และถูกนำไปใช้ในการศึกษาหลายๆ สาขา และหลากหลายกลุ่มผู้ใช้งานการพฤติกรรมการแสวงหาสารสนเทศของเอลลิส ระหว่างนักสังคมศาสตร์ ได้แนะนำว่า ระบบการค้นคืนสารสนเทศน่าจะมีประโยชน์มากขึ้น โดยรวมถึงลักษณะของพฤติกรรม/กิจกรรมที่สนับสนุนตัวแบบนี้โดยตรง ยกตัวอย่างตัวแบบพฤติกรรมการแสวงหาสารสนเทศของเอลลิส โดยยกตัวอย่างตามแบบเว็บเบราว์เซอร์ เช่น การเริ่มต้นจากหน้าเว็บไซต์หน้าหนึ่ง หรือ 2-3 หน้าในเว็บไซต์หนึ่ง เพื่ออ่านหรือหาข้อมูลที่สนใจอื่นๆ ต่อไป (Staring) จากนั้นก็ดูลิงค์หรือเชื่อมโยงต่างๆ ที่อยู่ในหน้าเว็บเพจหนึ่ง คือสามารถเชื่อมโยงลิงค์ได้ทั้งเดินหน้าและถอยหลัง (Chaining) อ่านหน้าเว็บไซต์แบบสแกนโดยเลือกดูผ่านๆ เฉพาะเรื่องที่สนใจก่อน (Browsing) ทำลักษณะเพื่อแยกแหล่งทรัพยากรที่สนใจไว้ เพื่อสามารถกลับคืนมาเลือกใช้เพื่ออ้างอิงต่อไปได้ง่าย (Differentiating) บอกรับเป็นสมาชิกหรือรับแจ้งรายการสารสนเทศใหม่ๆ ทางอีเมลเพื่อติดตามข่าว (monitoring) และค้นหาสารสนเทศจากแหล่งสารสนเทศที่ต้องการจริงๆ จากสารสนเทศทั้งหมด เพื่อนำออกมาใช้ (Extracting) (มีโฮ and ทิปโป, 2003)

2.2 ตัวแบบเบอรี่พิกกิงของเบทส์ (Bates' Berrypicking Model)

เบทส์ (Bates, 1989) นำเสนอตัวแบบการค้นหาสารสนเทศตัวแบบใหม่ที่มีลักษณะใกล้เคียงกับพฤติกรรมการแสวงหาสารสนเทศของผู้ใช้มากกว่าตัวแบบพื้นฐานที่เน้นระบบเป็นศูนย์กลาง เบทส์ เรียกตัวแบบของตนว่า Berrypicking โดยมีแนวคิดว่าการรวบรวมสารสนเทศไม่ได้มีขั้นตอนที่เป็นลำดับขั้น ผู้ใช้จะสืบค้นสารสนเทศจากจุดหนึ่งไปอีกจุดหนึ่งโดยการเริ่มต้นจากหัวข้อกว้างๆ หรือการการอ้างอิงรายการใดรายการหนึ่งก่อน จากนั้นผู้ใช้จะค้นหาสารสนเทศต่อไปยังสารสนเทศแหล่งอื่นๆ ที่หลากหลายมากขึ้น ซึ่งผู้ใช้จะค้นพบแนวคิดใหม่ๆ และค้นพบแนวคิดที่จะค้นคืนต่อไป ซึ่งจะเกิดคำถามใหม่ๆ โดยไม่ได้คาดคิดมาก่อน ดังภาพประกอบ 3

ภาพประกอบ 3 การสืบค้นแบบเบอริฟิกกิงของเบทส์

ตัวแบบเบอริฟิกกิงมีความแตกต่างจากตัวแบบการสืบค้นสารสนเทศพื้นฐาน

4 ประการ คือ

1. ลักษณะของคำถามจะไม่คงที่แต่จะมีวิวัฒนาการไปเรื่อยๆ
2. ผู้ใช้จะได้รับสารสนเทศที่ละเล็กละน้อยแทนที่จะได้รับสารสนเทศคราวละมากๆ
3. ผู้ค้นหาสารสนเทศจะใช้เทคนิคที่หลากหลายมากกว่าการค้นคืนจากรายการบรรณกรรมในฐานข้อมูลเพียงอย่างเดียว
4. ผู้ใช้จะแสวงหาสารสนเทศจากแหล่งสารสนเทศที่หลากหลายมากขึ้นกว่าการใช้เพียงแค่การค้นคืนสารสนเทศจากฐานข้อมูลบรรณกรรมเท่านั้น

ตัวแบบเบอริฟิกกิงไม่ได้เน้นขั้นตอนของการค้นคืนสารสนเทศ แต่เป็นการนำเสนอกลยุทธ์การสืบค้นสารสนเทศที่สำคัญ 6 ประการ ได้แก่

1. การติดตามเชิงอรรถหรือรายการอ้างอิง (footnote chasing) หรือการเชื่อมโยงย้อนหลัง (backward chaining) เป็นการติดตามแสวงหาสารสนเทศจากรายการอ้างอิงในเชิงอรรถที่พบในหนังสือหรือบทความที่สนใจ ซึ่งเป็นเทคนิคที่ได้รับความนิยมอย่างสูงในกลุ่มนักวิจัยในสาขาสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ ด้วยกลยุทธ์ดังกล่าวผสมผสานกับการเชื่อมโยงร้อยเรียงวิธีการอื่นๆ ผู้ใช้จะสามารถหลีกเลี่ยงปัญหาที่เกิดจากการที่ต้องแสวงหาสารสนเทศทั้งหมดจากมวลทรัพยากรสารสนเทศที่เกี่ยวข้องได้

2. การสืบค้นจากดัชนีรายการอ้างอิง (citation index) หรือ การเชื่อมโยงข้างหน้า(forward chaining) เป็นการค้นหาสารสนเทศโดยเริ่มจากรายการอ้างอิงรายการใดรายการหนึ่งในบรรดาดัชนีรายการอ้างอิง (citation index) เพื่อสำรวจว่ามีผู้ได้นำผลงานดังกล่าวไปอ้างอิงบ้าง

3. การสืบค้นจากวารสาร (journal run) เป็นการค้นหาสารสนเทศจากวารสารสำคัญ ๆ ในสาขาวิชานั้น ๆ โดยกำหนดชื่อวารสารหลักในสาขาวิชาที่ต้องการสืบค้น และสำรวจวารสารชื่อนั้น ๆ ย้อนหลังทุกฉบับตามจำนวนปีที่ต้องการสืบค้นจากวารสารฉบับต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่กำลังทำการค้นหา การสืบค้นวิธีนี้ทำให้ได้บทความในเรื่องที่ต้องการจำนวนมาก เนื่องจากวารสารหลักในสาขาวิชาต่าง ๆ จะมีบทความที่เกี่ยวข้องในสาขานั้น ๆ สูงกว่าวารสารอื่น ๆ

4. การสำรวจชั้นหนังสือ (area scanning) เป็นการสำรวจหนังสือที่อยู่ในชั้นเดียวกันเพื่อให้ได้หนังสือในเนื้อหาที่ต้องการหลายเล่ม

5. การสืบค้นในบริการบรรณานุกรมและบรรณานุกรมและสาระสังเขป (subject searches in bibliographies and abstracting and indexing services) เป็นกลยุทธ์การค้นคืนสารสนเทศแบบพื้นฐานดั้งเดิม โดยการสืบค้นสารสนเทศจากหัวเรื่องและคำค้นในบรรณานุกรม สาระสังเขปและบรรณานุกรมจำนวนมาก ที่จัดเรียงรายการตามหัวเรื่อง (subject) ของบริการรายการบรรณานุกรมสาระสังเขปและบรรณานุกรม

6. การสืบค้นจากชื่อผู้แต่ง (author searching) เป็นการสืบค้นในกรณีที่ทราบว่าผู้แต่งคนใดเขียนเรื่องในสาขาที่ต้องการ อาจใช้ชื่อผู้แต่งคนนั้นในการสืบค้นเพื่อให้ได้งานเขียนของผู้แต่งนั้นเพิ่มเติมในหัวข้อเดียวกัน

ตัวแบบเบอริฟิกิงเป็นตัวอย่างสำหรับการค้นหาสารสนเทศและเป็นตัวอย่างในการนำไปสู่แนวทางการออกแบบฐานข้อมูลและส่วนต่อประสานการสืบค้นที่ผู้ใช้จะสามารถสืบค้นสารสนเทศที่ต้องการได้ด้วยความรู้สึกที่เป็นธรรมชาติ แต่ทว่าพฤติกรรมการสืบค้นสารสนเทศของบุคคลอาจใช้วิธีเดิมซ้ำ ๆ หรือสืบค้นด้วย วิธีใหม่หลายวิธีประกอบกัน เพื่อให้ได้สารสนเทศที่ต้องการ และพฤติกรรมการสืบค้นสารสนเทศจะสิ้นสุดลงเมื่อบุคคลได้รับสารสนเทศที่ตรงกับความต้องการ

2.3 ตัวแบบพฤติกรรมการแสวงหาสารสนเทศของนักวิจัยทางวิชาการ

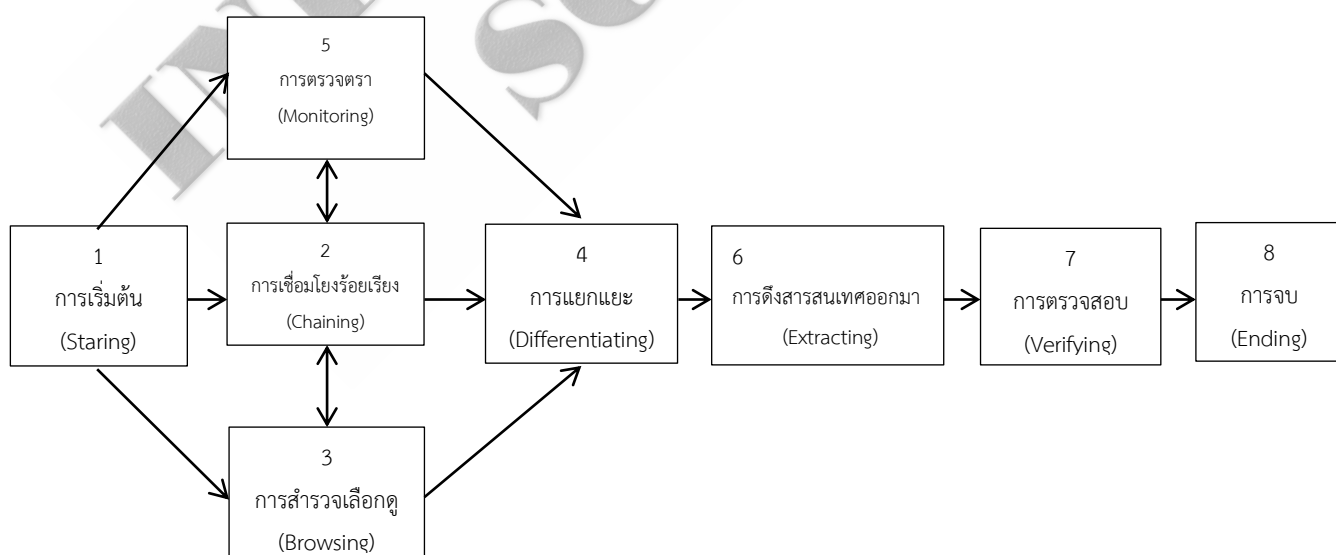
(The Information Seeking Pattern of Academic Researchers)

ตัวแบบพฤติกรรมการแสวงหาสารสนเทศของนักวิจัยทางวิชาการ เป็นตัวแบบที่ประยุกต์ตัวแบบพฤติกรรมการแสวงหาสารสนเทศของนักสังคมศาสตร์ โดยนำไปศึกษาวิจัยเพิ่มเติมกับนักฟิสิกส์และนักเคมีในปี ค.ศ. 1993 ซึ่ง Ellis พบว่า ตัวแบบพื้นฐานของเขาสามารถอธิบายพฤติกรรมการแสวงหาสารสนเทศได้เช่นกัน โดยเพิ่มพฤติกรรมการแสวงหาสารสนเทศเข้าไปอีก 2 กระบวนการเข้าไปในตัวแบบพฤติกรรมการแสวงหาสารสนเทศของนักสังคมศาสตร์ (Ellis, Cox and Hall, 1993; Ellis and Haugan, 1997) ได้แก่

7. การตรวจสอบ (Verifying) เป็นการตรวจสอบความถูกต้องของสารสนเทศที่ได้รับ เช่น อาจตรวจซ้ำจากเอกสารหรือฐานข้อมูลอื่นว่าสารสนเทศตรงกันหรือไม่

8. การจบ (Ending) เป็นการแสวงหาสารสนเทศขั้นสุดท้ายเพื่อเก็บรวบรวมสารสนเทศที่แสวงหาได้ทั้งหมดเข้าด้วยกัน และให้เกิดความแน่ใจว่าได้สารสนเทศในระดับที่ต้องการแล้ว ผู้แสวงหาสารสนเทศจะอยู่ในช่วงของกิจกรรมการเตรียมจัดทำ ต้นฉบับที่จะนำไปเผยแพร่ กิจกรรมในช่วงการจบ ได้แก่ การทำสรุป (Final summary) และการทำบันทึก (Organizing note)

ผู้วิจัยได้นำเสนอ ตัวแบบพฤติกรรมการแสวงหาสารสนเทศของนักวิจัยทางวิชาการ และองค์ประกอบตามความเข้าใจของผู้วิจัยเอง ดังภาพประกอบ 4

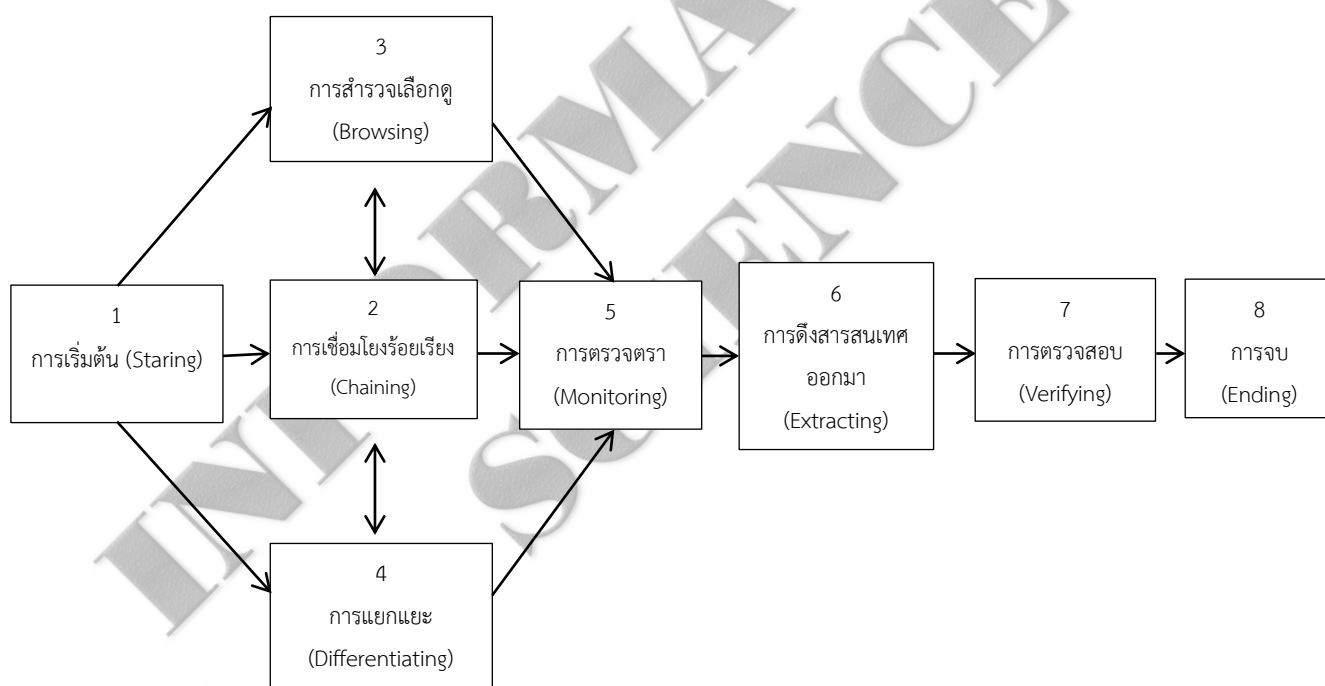

ภาพประกอบ 4 ตัวแบบพฤติกรรมการแสวงหาสารสนเทศของนักวิจัยทางวิชาการ

2.4 ตัวแบบการแสวงหาสารสนเทศของนักวิจัย (The Information Seeking Pattern of the Researchers)

เอลลิส ได้ปรับปรุงตัวแบบอีกครั้งในปี ค.ศ. 1997 จากการวิจัยพฤติกรรมการแสวงหาสารสนเทศของนักวิจัยสาขาวิทยาศาสตร์ ของศูนย์วิจัยประเทศนอร์เวย์ ตัวแบบประกอบด้วยพฤติกรรมการแสวงหาสารสนเทศ 8 ขั้นตอน คือ การสำรวจ การเชื่อมโยงร้อยเรียง การตรวจตรา การสำรวจเลือกดู การจำแนก การกรอง การดึงสารสนเทศออกมา และการจบ (เอลลิส และเฮอเคน, 1997)

ผู้วิจัยได้นำเสนอตัวแบบการแสวงหาสารสนเทศของนักวิจัย และองค์ประกอบตามความเข้าใจของผู้วิจัยเอง ดังภาพประกอบ 5

ภาพประกอบ 5 ตัวแบบการแสวงหาสารสนเทศของนักวิจัย

ตัวแบบประกอบด้วยพฤติกรรมการแสวงหาสารสนเทศ 8 ขั้นตอน ได้แก่

1. การสำรวจ (Surveying) เป็นการสำรวจสารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับภาระงานหรือโครงการที่จะเริ่มต้นอย่างคร่าวๆ ในเบื้องต้น
2. การเชื่อมโยงร้อยเรียง (Chaining) เป็นการเชื่อมโยงไปสู่สารสนเทศอื่นๆ จากรายการอ้างอิงในรูปแบบต่างๆ ในสารสนเทศที่เป็นจุดเริ่มต้น
3. การตรวจตรา (Monitoring) เป็นการติดตามความก้าวหน้าและเทคโนโลยีต่างๆ ในสาขาใดสาขาหนึ่ง จากแหล่งสารสนเทศที่ติดตามอยู่อย่างสม่ำเสมอ ทั้งจากช่องทางสารสนเทศที่เป็นทางการ และช่องทางที่ไม่เป็นทางการ
4. การสำรวจเลือกดู (Browsing) เป็นการสำรวจเลือกดูสารสนเทศจากแหล่งปฐมภูมิและแหล่งทุติยภูมิ
5. การจำแนก (Differentiating) เป็นการจัดลำดับความสำคัญของสารสนเทศกับความเกี่ยวข้องของภาระงาน
6. การกรอง (Filtering) เป็นการกำหนดเกณฑ์หรือเครื่องมือเพื่อกรองสารสนเทศในระหว่างการค้นหา เพื่อให้ได้สารสนเทศที่เกี่ยวข้องและเที่ยงตรงเท่าที่จะทำได้
7. การดึงสารสนเทศออกมา (Extracting) เป็นการสำรวจสารสนเทศที่พบตลอดทั้งชิ้นเพื่อมองหาเนื้อหาที่สนใจจากสารสนเทศนั้นๆ
8. การจบ (Ending) เป็นขั้นตอนการสิ้นสุดกระบวนการแสวงหาสารสนเทศ และเป็นจุดสิ้นสุดโครงการวิจัยและพัฒนา

สรุปได้ว่า พฤติกรรมการแสวงหาสารสนเทศผ่านสมาร์ทโฟนของนิสิตมหาวิทยาลัยมหาสารคาม หมายถึง กิจกรรมที่นิสิตกระทำเพื่อแสวงหาสารสนเทศอย่างมีจุดหมาย ซึ่งประกอบด้วย 8 ขั้นตอน ได้แก่ การเริ่มต้น การเชื่อมโยงร้อยเรียง การสำรวจเลือกดู การแยกแยะ การตรวจตรา การดึงสารสนเทศออกมา การตรวจสอบ และการจบ

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยเลือกใช้ตัวแบบพฤติกรรมการแสวงหาสารสนเทศ 8 ขั้นตอนของ (เอลลิส, 1997)

พฤติกรรมการใช้สมาร์ทโฟน

ความหมายของสมาร์ทโฟน คือ โทรศัพท์เคลื่อนที่ที่มีความสามารถที่เพิ่มเติมจากโทรศัพท์มือถือทั่วไป สมาร์ทโฟนได้ถูกมองว่าเป็นคอมพิวเตอร์พกพาที่ทำงานในลักษณะโทรศัพท์เคลื่อนที่สมาร์ทโฟน เป็นเครื่องมือที่ทำให้เกิดความสะดวกรวดเร็ว ใช้งานได้รวดเร็ว เป็นอุปกรณ์ที่ลดภาระการทำงาน โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้ที่ต้องการติดต่อกับคนเป็นจำนวนมากการเปิดออนไลน์ได้ตลอดเวลาสามารถทำให้เราติดต่อกับคนอื่นที่ใช้เครื่องลักษณะเดียวกันได้ตลอดเวลา โดยที่สามารถเชื่อมต่อความสารถหลักของโทรศัพท์มือถือ เข้าร่วมกับแอปพลิเคชันของโทรศัพท์เองสมาร์ทโฟนสามารถให้ผู้ใช้งานติดตั้งโปรแกรมเสริมสำหรับเพิ่มความสามารถของโทรศัพท์ตนเองโดยรูปแบบนั้นขึ้นอยู่กับแพลตฟอร์มของโทรศัพท์และระบบปฏิบัติการ (ทรงศักดิ์ ลิ้มสิริสันติกุล. 2554)

คุณสมบัติของสมาร์ทโฟน

การเชื่อมต่ออุปกรณ์ไร้สาย เป็นคุณสมบัติอย่างหนึ่งที่จะทำให้สมาร์ทโฟน เช่น การเชื่อมต่ออุปกรณ์อื่นๆ ไม่ว่าจะเป็นคอมพิวเตอร์ PDA โทรศัพท์เครื่องอื่น ปริ้นเตอร์ หรือกล้องดิจิทัล ผ่านทาง อินฟราเรด บลูทูธ หรือ Wi-Fi

ความสามารถในการรองรับไฟล์ (Multimedia) ได้หลากหลายรูปแบบ เช่น ไฟล์ภาพ, ภาพเคลื่อนไหว เช่น ภาพเคลื่อนไหวนามสกุล .gif เสียง ซึ่งมีหลายรูปแบบเช่น ไฟล์ Wave, MP3, Mid และไฟล์วิดีโอ ซึ่งสามารถรองรับภาพเคลื่อนไหว หรือภาพเคลื่อนไหวพร้อมเสียง เช่น สกู .3gp .mp4 เป็นต้นแอปพลิเคชันที่ได้รับความนิยม เป็นอย่างมากในปัจจุบัน เช่น Facebook, Line, Twitter, Instagram, Google+, YouTube, WhatsApp, camera 360 และอื่นๆ อีกมากมาย สามารถดาวน์โหลดได้ทั้งแบบฟรีและเสียเงิน และความสามารถอีกอย่างหนึ่ง คือ ระบบนำทาง GPS ซึ่งการใช้ GPS ผ่านสมาร์ทโฟนสามารถส่งตำแหน่งปัจจุบันของเราไปให้เพื่อนผ่านทางแอปพลิเคชันในสมาร์ทโฟน

กล่าวสรุปได้ว่า สมาร์ทโฟน เป็นโทรศัพท์เคลื่อนที่ที่เปรียบเสมือนคอมพิวเตอร์ขนาดเล็กที่สามารถพกพาไปได้ทุกที่ มีความสะดวกรวดเร็ว ใช้งานได้รวดเร็วสามารถรับและส่งไฟล์ในรูปแบบต่าง เช่น ไฟล์ข้อความ, ภาพ, เสียง, ภาพเคลื่อนไหว และมีคุณสมบัติมากมาย ฟังเพลง ดูวิดีโอ เล่นอินเตอร์ค้นหาข้อมูลผ่านเว็บไซต์ รับข่าวสาร เชื่อมต่อกับโลกสังคมออนไลน์ Facebook, Line, Twitter, Instagram, Google+, YouTube เป็นต้น โดยผ่านทางสมาร์ทโฟนของนิสิตมหาวิทยาลัยมหาสารคาม

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. ผู้ศึกษาค้นคว้าได้ศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมแสวงหาสารสนเทศผ่านสมาร์ตโฟน สรุปประเด็นสำคัญได้ดังนี้ 8 ขั้นตอน

การศึกษาวิจัยของเดชดนัย จุ้ยชุม และคณะ (2556 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการแสวงหาสารสนเทศเพื่อการศึกษาและการรู้สารสนเทศมาตรฐานที่เกี่ยวข้องกับการแสวงหาสารสนเทศ ของนักศึกษาในระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏวราชนครินทร์ ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษามีการแสวงหาสารสนเทศเพื่อการศึกษาตามตัวแบบพฤติกรรมแสวงหาสารสนเทศโดยรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งผู้วิจัยได้วิเคราะห์ไว้ใน 6 ประการ เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า

1.) ด้านการเริ่มต้นแสวงหาสารสนเทศ นักศึกษามีการเริ่มต้นแสวงหาสารสนเทศอยู่ในระดับมาก โดยประเด็นที่พบมากที่สุดคือ นักศึกษาเริ่มต้นจากประเด็นที่นักศึกษาสนใจ มากที่สุด เพราะเนื่องจากนักศึกษามีจุดมุ่งหมายในการแสวงหาสารสนเทศเพื่อการศึกษา เพื่อใช้ประกอบการทำรายงานมากที่สุด

2.) ด้านการเชื่อมโยงจากแหล่งข้อมูลเพื่อเข้าถึงสารสนเทศที่ต้องการ ซึ่งนักศึกษามีการเชื่อมโยงจากแหล่งข้อมูลเพื่อเข้าถึงสารสนเทศที่ต้องการ อยู่ในระดับมาก โดยประเด็นที่พบมากที่สุด คือ นักศึกษามีการเชื่อมโยงจากการลงมือค้นหาจากอินเทอร์เน็ต/เว็บไซต์ มากที่สุด เพราะอินเทอร์เน็ต/เว็บไซต์ เป็นแหล่งข้อมูลขนาดใหญ่

3.) ด้านการกลั่นกรองสารสนเทศ โดยพิจารณาให้มีความสำคัญในแต่ละประเด็น นักศึกษามีการกลั่นกรองสารสนเทศโดยพิจารณาให้มีความสำคัญในแต่ละประเด็น อยู่ในระดับมาก ประเด็นที่พบมากที่สุดคือ นักศึกษามีการกลั่นกรองสารสนเทศจากความน่าเชื่อถือของสารสนเทศมากที่สุด เนื่องจากสารสนเทศที่มีความน่าเชื่อถือ นั้นย่อมผ่านการกลั่นกรอง ถูกต้อง ครบถ้วน ก่อนที่จะนำมาเผยแพร่

4.) ด้านการแยกแยะเอกสารที่มีเนื้อหาถูกต้อง/มีความน่าเชื่อถือ นักศึกษามีการแยกแยะเอกสารที่มีเนื้อหาถูกต้อง/มีความน่าเชื่อถือ อยู่ในระดับมาก โดยประเด็นที่พบมากที่สุดคือ นักศึกษามีการแยกแยะจากคำแนะนำของอาจารย์ผู้สอน/อาจารย์ที่ปรึกษา มากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะนักศึกษาจะนำสารสนเทศที่แสวงหามาได้นั้นมาใช้นั้นสารสนเทศต้องมีความถูกต้อง/มีความ

น่าเชื่อถือ โดยใช้เกณฑ์ต่างๆ ในการแยกแยะจาก ชื่อผู้แต่ง วันเดือนปีที่ผลิต เป็นต้น โดยการขอคำแนะนำจากผู้รู้ ซึ่งนักศึกษาคิดว่าอาจารย์ผู้สอน/อาจารย์ที่ปรึกษาเป็นผู้รู้มากกว่าผู้อื่น

5.) ด้านการค้นหาสารสนเทศเพื่อเพิ่มเติมสารสนเทศที่ได้รับ นักศึกษามีการค้นหาสารสนเทศเพื่อเพิ่มเติมสารสนเทศที่ได้รับ อยู่ในระดับปานกลาง โยประเด็นที่พบมากที่สุดคือ นักศึกษามีการค้นหาสารสนเทศเพื่อเพิ่มเติมสารสนเทศที่ได้รับจากการสำรวจสารสนเทศจากอินเทอร์เน็ต/เว็บไซต์มากที่สุด เพราะจากอินเทอร์เน็ต/เว็บไซต์เป็นแหล่งข้อมูลที่มีความทันสมัย เข้าถึงง่าย มีความคุ้นเคยในการใช้ ง่ายกว่าติดตามรายชื่อหนังสือใหม่หรือบทความในวารสาร

6.) ด้านการจัดการกับสารสนเทศที่คัดเลือกไว้ นักศึกษามีการจัดการจัดการกับสารสนเทศที่คัดเลือกไว้ อยู่ในระดับมาก โยประเด็นที่พบมากที่สุดคือ นักศึกษามีการบันทึกข้อมูลเก็บไว้ ซึ่งนักศึกษามีการเชื่อมโยงจากการลงมือค้นหาจากอินเทอร์เน็ต/เว็บไซต์ มากที่สุด และนักศึกษามักบันทึกข้อมูลไว้นั้น จะสามารถเรียกดูข้อมูลทั้งหมดในภายหลังได้สะดวกกว่าการพิมพ์สารสนเทศออกมา และการอ่านจากหน้าจอ แล้วจดบันทึกย่อไว้ ส่วนงานวิจัยของ ศิราภรณ์ นามสง่า (2543 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาพฤติกรรมการแสวงหาสารสนเทศของครูผู้สอนภาษาอังกฤษ โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 9 พบว่า ครูผู้สอนภาษาอังกฤษมีพฤติกรรมการแสวงหาสารสนเทศ ด้านวัตถุประสงค์ในการแสวงหาสารสนเทศ เพื่อแก้ปัญหาในการสอนภาษาอังกฤษ มากที่สุด รองลงมาคือ เพื่อติดตามข่าวสารความเคลื่อนไหวทางการศึกษาการสอนภาษาอังกฤษ และเพื่อจัดทำสื่อประกอบการเรียนการสอน ดวงใจ วงษ์เศษ (2553 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาพฤติกรรม ปัญหา วิธีการและรูปแบบของการแสวงหาและการใช้สารสนเทศของอาจารย์และนักศึกษา คณะพยาบาลศาสตร์มณฑลมหาวิทยาลัยนานาชาติเอเชีย - แปซิฟิก พบว่า มีวิธีแสวงหาและใช้สารสนเทศโดยการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ คือ คอมพิวเตอร์มากที่สุด ซึ่งแตกต่างจากงานวิจัยของ พนิดา พ่อคำเรือ (2539 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการแสวงหาสารสนเทศของนักศึกษาแพทย์ระดับคลินิกในกรุงเทพมหานคร พบว่า วิธีการแสวงหาสารสนเทศที่นักศึกษาใช้ในลำดับแรกคือ ค้นจากบัตรรายการ สอบถามรุ่นพี่ สอบถามเพื่อนร่วมงาน และดูรายการโทรทัศน์ สารสนเทศที่นักศึกษาแสวงหาในระดับมากคือ เอกสารประกอบการเรียนการสอนวิชาภาษาไทย และแสวงหาสารสนเทศทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษในระดับมาก

2. ผู้ศึกษาค้นคว้าได้ศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการทบทวนตัวแปรในการศึกษาการเปรียบเทียบกลุ่มสาขาวิชา สรุปรประเด็นสำคัญได้ดังนี้

ผลการศึกษาวิจัยของจงบกล พุทธิชัยกุล (2555 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาพฤติกรรมการแสวงหาสารสนเทศของนิสิต ระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน ปีงบประมาณ พ.ศ. 2555 ผลการวิจัยพบว่า ผลการเปรียบเทียบพฤติกรรมการแสวงหาสารสนเทศของนิสิตคณะเกษตรศาสตร์กับนิสิตคณะศึกษาศาสตร์และพัฒนาศาสตร์ พบว่า นิสิตมีพฤติกรรมการแสวงหาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ด้านประเภทสารสนเทศ เพื่อการทำวิทยานิพนธ์ ส่วนงานวิจัยของ เรวดี คงสุภาพกุล (2538 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการใช้ระบบอินเทอร์เน็ตของนิสิตนักศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า ผลการเปรียบเทียบการใช้ระบบอินเทอร์เน็ตของนิสิตสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์กับนิสิตสาขาวิทยาศาสตร์ แตกต่างกันในการใช้ระบบอินเทอร์เน็ต สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ศิริประภา ศรีสุริยจันทร์ (2545 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษา ลักษณะพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตของนิสิตและอาจารย์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พบว่า การเปรียบเทียบกลุ่มสาขาวิชาระหว่าง กลุ่มสาขาวิชามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์กับกลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์เทคโนโลยี พบว่า นิสิตศึกษาอยู่ในกลุ่มสาขาวิชามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์กับนิสิตกลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์เทคโนโลยี มีลักษณะพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ต ต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในด้านการใช้บริการเทลเน็ต (Telnet) ด้านสถานที่ใช้ และด้านการใช้บริการกลุ่มข่าว ส่วนอาจารย์ที่ศึกษาอยู่ในกลุ่มสาขาวิชาต่างกัน มีลักษณะพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ต ในด้านความถี่ที่ใช้บริการ ช่วงเวลาในการให้บริการ การใช้บริการกลุ่มข่าว การใช้บริการ WAIS และการใช้บริการ Search engine แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และสอดคล้องกับงานวิจัยของ นรงค์วิทย์ สะโสดา (2545 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษา การประเมินเลือกใช้สารสนเทศจากเว็บไซต์เว็บของนิสิตปริญญาตรี มหาวิทยาลัยของรัฐในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่า นิสิตที่เรียนในกลุ่มสาขาวิชาต่างต้น ให้ความสำคัญต่อประเด็นในการพิจารณาในการเลือกใช้สารสนเทศจากเว็บไซต์เว็บ ทั้งโดยรวมและรายด้าน 4 ด้านไม่ต่างกัน ต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้างานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการใช้สมาร์ทโฟน

สรุปประเด็นสำคัญได้ดังนี้

ผลการศึกษาวิจัยของพิชญ์ เพชรคำ (2554 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาพฤติกรรมการใช้โทรศัพท์สมาร์ทโฟนของวัยรุ่นไทยที่มีผลกระทบด้านลบต่อตนเองและสังคม พบว่า นักเรียนนักศึกษา ระดับการศึกษาปริญญาตรี ซึ่งมีวัตถุประสงค์และลักษณะการใช้ คือ Application Facebook ส่วนใหญ่ใช้ติดต่อกับเพื่อน ส่วนผลกระทบด้านลบจากการใช้คือ ก่อให้เกิดการติดเกม และแนวโน้มระดับความสัมพันธ์ของคนในสังคมเริ่มลดลงจากพฤติกรรมการใช้โทรศัพท์สมาร์ทโฟน คือ การพูดคุยปากต่อปากกันน้อยลง ผลการวิจัยของเบญจภรณ์ ขวัญสมคิด (2554 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาพฤติกรรมการใช้สมาร์ทโฟน และการใช้เวลาของนักศึกษาคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรี พบว่าเหตุผลที่ทำให้เลือกใช้มือถือสมาร์ทโฟน คือ ใช้เชื่อมต่ออินเทอร์เน็ต ส่วนผลการศึกษาวิจัยของปณิชา นิตีพรมงคล (2558 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ของคนวัยทำงานในเขตกรุงเทพมหานครผลการศึกษาพบว่า คนวัยทำงานในกรุงเทพมหานครให้ความนิยมเว็บไซต์เครือข่ายสังคมออนไลน์ (Facebook) ในการเป็นสมาชิกมากที่สุด และคนทำงานในเขตกรุงเทพมหานครมีพฤติกรรมการใช้บริการเครือข่ายสังคมออนไลน์แตกต่างกัน สอดคล้องกับผลการวิจัยของเอมิกา เหมมินทร ได้ศึกษาพฤติกรรมใช้และความคิดเห็นเกี่ยวกับผลที่ได้จากการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ (Social Media) ของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานครผลการศึกษา พบว่า ประชาชนในกรุงเทพมหานครใช้บริการเครือข่ายสังคมออนไลน์ (Facebook) บ่อยที่สุดช่องทางที่ประชาชนใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์บ่อยที่สุด คือ (Smartphone) ประชาชนส่วนใหญ่เปิดบริการเครือข่ายสังคมออนไลน์ไว้ตลอดเวลาทั้งวัน ประชาชนส่วนใหญ่ใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ เพื่อพูดคุยกับเพื่อนมากที่สุด และคุณสมบัติของเครือข่ายสังคมออนไลน์ที่ประชาชนชอบมากที่สุด คือ ทำให้ทราบข่าวสารรวดเร็วโดยเว็บไซต์เพนແຮງหรือสื่อที่ทำให้ประชาชนสนใจโซเชียลมีเดียออนไลน์มาก

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) เพื่อศึกษาพฤติกรรมการแสวงหาสารสนเทศผ่านสมาร์ทโฟนของนิสิตมหาวิทยาลัยมหาสารคามโดยมีวิธีการดำเนินการวิจัยตามหัวข้อดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การจัดกระทำกับข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ คือ นิสิตมหาวิทยาลัยมหาสารคาม ที่มีสภาพสมบูรณ์ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2558
2. กลุ่มตัวอย่างได้มาจากการกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรคำนวณ (บุญชม ศรีสะอาด. 2553 : 40) ดังนี้

$$n = \frac{P(1-P)}{\frac{E^2}{Z^2} + \frac{P(1-P)}{N}}$$

เมื่อ n แทน จำนวนสมาชิกกลุ่มตัวอย่าง

p แทน สัดส่วนของประชากรที่ผู้วิจัยกำหนดจะสุ่ม

z แทน ระดับความมั่นใจที่ผู้วิจัยกำหนดไว้

z มีค่าเท่ากับ 1.96 ที่ระดับความมั่นใจ 95% ระดับ .05

e แทน สัดส่วนของความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับให้เกิดขึ้นได้ ที่ระดับ .05

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยกำหนดสัดส่วนของประชากรเท่ากับ .30 ต้องการระดับความมั่นใจ 95% และยอมให้มีความคลาดเคลื่อนได้ 5%

เมื่อแทนค่าลงในสูตรจะได้

$$\begin{aligned}
 n &= \frac{(.30)(1-.30)}{(.05^2) + (.30)(1-.30)} \\
 &= \frac{(2.58^2)}{.0025 + .30 \times .70} \\
 &= \frac{6.66}{.00038 + 0.0000041} \\
 &= 552.63 \text{ จำนวนเต็มคือ } 553
 \end{aligned}$$

เลือกกลุ่มตัวอย่าง โดยการกำหนดสัดส่วน (Quota Sampling) ตามจำนวนนิสิตแต่ละคณะ จากนั้นจึงสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive sampling) (บุญชม ศรีสะอาด. 2553 : 44-49) เฉพาะนิสิตที่ใช้สมาร์ทโฟน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับพฤติกรรมการแสวงหาสารสนเทศผ่านสมาร์ทโฟนของนิสิตมหาวิทยาลัยมหาสารคาม ปีการศึกษา 2258 ซึ่งผู้วิจัยได้สร้างขึ้นตามลำดับขั้นตอนดังนี้

1.1 ศึกษาเอกสาร ตำราและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการแสวงหาสารสนเทศ

1.2 ศึกษาวิธีการสร้างเครื่องมือและวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale)

1.3 กำหนดขอบเขตเนื้อหาของแบบสอบถาม

1.4 สร้างแบบสอบถามโดยแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ กลุ่มสาขาวิชามนุษยศาสตร์ และสังคมศาสตร์ กลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ และกลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์เทคโนโลยี ลักษณะคำถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List)

ตอนที่ 2 พฤติกรรมการแสวงหาสารสนเทศผ่านสมาร์ตโฟนของนิสิตมหาวิทยาลัยมหาสารคาม ได้แก่ พฤติกรรมการแสวงหาสารสนเทศผ่านสมาร์ตโฟน ลักษณะคำถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ (บุญชม ศรีสะอาด. 2553 : 113-119)

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะ เป็นแบบสอบถามลักษณะปลายเปิด ให้ผู้ตอบแบบสอบถามแสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับพฤติกรรมการแสวงหาสารสนเทศผ่านสมาร์ตโฟนของนิสิตมหาวิทยาลัยมหาสารคาม

2. การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือได้ดำเนินการตามลำดับดังนี้

2.1 นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้น โดยศึกษาเอกสาร ตำราและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเสนออาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าอิสระ ตรวจสอบพิจารณาและนำมาแก้ไขตามที่อาจารย์ที่ปรึกษาแนะนำ

2.2 นำแบบสอบถามที่แก้ไขตามที่ขอเสนอแนะต่ออาจารย์ที่ปรึกษาเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาเสนอผู้เชี่ยวชาญพิจารณาตรวจสอบความถูกต้องทางภาษา ความชัดเจนในข้อคำถาม และครอบคลุมเรื่องที่จะศึกษา จากผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน ดังรายนามต่อไปนี้

1. อ.ดร. รุ่งทิพย์ เจริญศักดิ์ หัวหน้าภาควิชาสารสนเทศศาสตร์
2. ผศ.ดร. แกมกาญจน์ สมประเสริฐศรี อาจารย์ประจำภาควิชาสารสนเทศศาสตร์
3. คุณ สมพงษ์ เจริญศิริ รองผู้อำนวยการฝ่ายนวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศ สำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

2.3 นำแบบสอบถามมาแก้ไขปรับปรุงตามผู้เชี่ยวชาญเสนอแนะ โดยปรึกษาประธานควบคุมการศึกษาค้นคว้าอิสระ

2.4 นำแบบสอบถามที่ผ่านการปรับปรุงแก้ไขสมบูรณ์แล้วไปทดลองใช้ (Try out) กับนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม เพื่อวิเคราะห์คุณภาพค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ โดยใช้วิธีสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) (บุญชม ศรีสะอาด. 2553 : 113-119) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ 0.90

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการดังต่อไปนี้

1. ผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูลด้วยตนเอง โดยนำแบบสอบถามไปแจกตามคณะของนิสิตที่ศึกษาอยู่ในกลุ่มสาขาวิชามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ กลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ และกลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์เทคโนโลยี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ในระหว่างวันที่ 1 ตุลาคม 2558 ถึงวันที่ 15 พฤศจิกายน 2558 รวมระยะเวลาในการเก็บข้อมูล 45 วัน

2. ผู้วิจัยได้แจกแบบสอบถามให้กับนิสิต จำนวน 330 ฉบับ จากนั้นได้นำแบบสอบถามมาตรวจสอบความสมบูรณ์ พบว่า ได้แบบสอบถามที่สมบูรณ์ 323 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 80

การจัดกระทำกับข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล ด้วยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for Windows ดังนี้

1. แบบสอบถามตอนที่ 1 สภาพของผู้ตอบแบบสอบถามพฤติกรรมการแสวงหาสารสนเทศผ่านสมาร์ทโฟนของนิสิตมหาวิทยาลัยมหาสารคาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยร้อยละ (Percentage)

2. แบบสอบถามตอนที่ 2 พฤติกรรมการแสวงหาสารสนเทศผ่านสมาร์ทโฟนของนิสิตมหาวิทยาลัยมหาสารคามนำมาให้คะแนน โดยกำหนดเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2553 : 121)

ระดับ	คะแนน
ระดับมากที่สุด	กำหนดให้ 5 คะแนน
ระดับมาก	กำหนดให้ 4 คะแนน
ระดับปานกลาง	กำหนดให้ 3 คะแนน
ระดับน้อย	กำหนดให้ 2 คะแนน
ระดับน้อยที่สุด	กำหนดให้ 1 คะแนน

3. นำข้อมูลจากแบบสอบถามไปวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อคำนวณหาค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

4. นำผลวิเคราะห์ข้อมูลแปลความหมายของค่าเฉลี่ยโดยใช้เกณฑ์ดังนี้

(บุญชม ศรีสะอาด. 2553 : 121)

ค่าเฉลี่ย 4.51 – 5.00 แปลความได้ว่า มีพฤติกรรมการแสวงหาสารสนเทศ
ระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51 – 4.50 แปลความได้ว่า มีพฤติกรรมการแสวงหาสารสนเทศ
ระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.51 – 3.50 แปลความได้ว่า มีพฤติกรรมการแสวงหาสารสนเทศ
ระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51 – 2.50 แปลความได้ว่า มีพฤติกรรมการแสวงหาสารสนเทศ
ระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.50 แปลความได้ว่า มีพฤติกรรมการแสวงหาสารสนเทศ
ระดับน้อยที่สุด

5. นำผลที่ได้จากการวิเคราะห์มาทดสอบสมมติฐานที่ตั้งไว้โดยใช้ F-test ในการทดสอบทดสอบสมมติฐานและการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One way ANOVA) หากพบความแปรปรวนจึงทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยรายคู่ ด้วยวิธีของ เชฟเฟ่ (Scheffe') (บุญชม ศรีสะอาด. 2553 : 142-148)

6. นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในรูปแบบตารางและอธิบายความ

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้แบ่งออกเป็น 3 ประเภท คือ

1. สถิติที่ใช้ตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ คือ สัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของครอนบาค (บุญชม ศรีสะอาด. 2553 : 113-119)
2. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล
 - 2.1 ร้อยละ (Percentage)
 - 2.2 ค่าเฉลี่ย (Mean)
 - 2.3 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
3. สถิติที่ใช้ทดสอบสมมุติฐาน คือ F-test การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One way ANOVA) และหากพบความแปรปรวนที่ 0.05 จึงทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยรายคู่ ด้วยวิธีของ เชฟเฟ (Scheffe') (บุญชม ศรีสะอาด. 2553 : 142-148)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยขอเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ตามลำดับ ดังนี้

1. สัญลักษณ์ที่ใช้ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล
2. ลำดับขั้นตอนในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล
3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยใช้สัญลักษณ์ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

%	แทน	ร้อยละ
n	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่างในแต่ละกลุ่ม
$\bar{x}$	แทน	ค่าเฉลี่ย (Mean)
S.D.	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
F	แทน	สถิติทดสอบที่ใช้พิจารณาความมีนัยสำคัญตาม การแจกแจงแบบ (F-Distribution)
SS	แทน	ผลรวมกำลังสอง (Sum of Squares)
MS	แทน	ค่าเฉลี่ยผลบวกกำลังสองของคะแนน
df	แทน	ระดับขั้นของความเป็นอิสระ (Degrees of Freedom)

ลำดับขั้นตอนในการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาพฤติกรรมการแสวงหาสารสนเทศผ่านสมาร์ทโฟนของนิสิตมหาวิทยาลัยมหาสารคาม กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้คือ นิสิตมหาวิทยาลัยมหาสารคามที่มีสภาพสมบูรณ์ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2558 ที่ใช้สมาร์ทโฟน โดยนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลออกเป็น 3 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ด้วยการหาค่าร้อยละ

ตอนที่ 2 พฤติกรรมการแสวงหาผ่านสมาร์ทโฟน ด้วยการหาค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

ตอนที่ 3 เปรียบเทียบพฤติกรรมการแสวงหาสารสนเทศผ่านสมาร์ทโฟนในกลุ่มสาขาวิชาต่างกัน ด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวน F-test (F-Distribution)

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับ ดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ดังแสดงในตาราง 1 ถึง ตาราง 5

ตาราง 1 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามกลุ่มสาขาวิชา

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ
กลุ่มสาขาวิชามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์	33,747	65.98
กลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ	4,028	7.87
กลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์เทคโนโลยี	13,366	26.13
รวม	51,141	100

จากตาราง 2 พบว่า นิสิตส่วนใหญ่ที่ตอบแบบสอบถามศึกษาอยู่ในกลุ่มสาขาวิชามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ (ร้อยละ 65.98) รองลงมา คือ กลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์เทคโนโลยี (ร้อยละ 26.13) และ กลุ่มสาขาวิชาที่มีร้อยละน้อยที่สุด คือ กลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ (ร้อยละ 7.87)

ตาราง 2 แสดงจำนวนและร้อยละของสถานที่ที่นิสิตแสวงหาสารสนเทศผ่านสมาร์ทโฟน
จำแนกตามกลุ่มสาขาวิชา

สถานที่ที่นิสิตแสวงหาสารสนเทศผ่านสมาร์ทโฟน	กลุ่มสาขาวิชา มนุษยศาสตร์ และ สังคมศาสตร์		กลุ่มสาขาวิชา วิทยาศาสตร์ สุขภาพ		กลุ่มสาขาวิชา วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี		รวมทุกกลุ่ม สาขาวิชา	
	n	%	n	%	n	%	n	%
1. บ้าน	22	6.81	1	0.31	7	2.17	30	9.29
2. หอพัก	144	44.58	15	4.64	59	18.27	218	67.49
3. ศูนย์การค้า	3	0.93	0	0.00	1	0.31	4	1.24
4. ห้องปฏิบัติการคณะ	16	4.95	7	2.17	9	2.79	32	9.91
5. ศูนย์ปฏิบัติการคอมพิวเตอร์	4	1.24	0	0.00	1	0.31	5	1.55
6. สำนักวิทยบริการ	12	3.72	0	0.00	0	0.00	12	3.72
7. พื้นที่ที่เปิดให้บริการเครือข่าย อินเทอร์เน็ตภายในมหาวิทยาลัย	12	3.72	1	0.31	7	2.17	20	6.19
8. ทุกพื้นที่ที่มีเครือข่ายอินเทอร์เน็ต	0	0.00	1	0.31	1	0.31	2	0.62
รวม	213	65.94	25	7.74	85	26.32	323	100.00

ตาราง 2 พบว่า นิสิตส่วนใหญ่มีการแสวงหาสารสนเทศผ่านสมาร์ทโฟนอยู่หอพัก (ร้อยละ 67.49) รองลงมา คือ ห้องปฏิบัติการคณะ (ร้อยละ 9.91) บ้าน (ร้อยละ 9.29) พื้นที่ที่เปิดให้บริการเครือข่ายอินเทอร์เน็ตภายในมหาวิทยาลัย (ร้อยละ 6.19) สำนักวิทยบริการ (ร้อยละ 3.72) ศูนย์ปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ (ร้อยละ 1.55) ศูนย์การค้า (ร้อยละ 1.24) และ ทุกพื้นที่ที่มีเครือข่ายอินเทอร์เน็ต (ร้อยละ 0.62) ตามลำดับ

ตาราง 3 แสดงจำนวนและร้อยละของความคิดเห็นที่นิสิตแสวงหาสารสนเทศผ่านสมาร์ทโฟน
จำแนกตามกลุ่มสาขาวิชา

ความคิดเห็นที่นิสิตแสวงหาสารสนเทศผ่าน สมาร์ทโฟน (ครั้งต่อสัปดาห์)	กลุ่มสาขาวิชา มนุษยศาสตร์ และ สังคมศาสตร์		กลุ่มสาขาวิชา วิทยาศาสตร์ สุขภาพ		กลุ่มสาขาวิชา วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี		รวมทุกกลุ่ม สาขาวิชา	
	n	%	n	%	n	%	n	%
1. 1-2 ครั้งต่อสัปดาห์	12	3.72	2	0.62	8	2.48	22	6.81
2. 3-4 ครั้งต่อสัปดาห์	36	11.15	4	1.24	16	4.95	56	17.34
3. 5-6 ครั้งต่อสัปดาห์	35	10.84	3	0.93	3	0.93	41	12.69
4. มากกว่า 6 ครั้งต่อสัปดาห์	130	40.25	16	4.95	58	17.96	204	63.16
รวม	213	65.94	25	7.74	85	26.32	323	100.00

ตาราง 3 พบว่า นิสิตส่วนใหญ่มีการแสวงหาสารสนเทศผ่านสมาร์ทโฟน มากกว่า 6 ครั้งต่อสัปดาห์ (ร้อยละ 63.16) รองลงมา คือ 3-4 ครั้งต่อสัปดาห์ (ร้อยละ 17.34) 5-6 ครั้งต่อสัปดาห์ (ร้อยละ 12.69) และ 1-2 ครั้งต่อสัปดาห์ (ร้อยละ 6.81) ตามลำดับ

ตาราง 4 แสดงจำนวนและร้อยละของช่วงเวลาที่นิสิตแสวงหาสารสนเทศผ่านสมาร์ทโฟน

จำแนกตามกลุ่มสาขาวิชา

ช่วงเวลาที่นิสิตแสวงหาสารสนเทศผ่าน สมาร์ทโฟน	กลุ่มสาขาวิชา มนุษยศาสตร์ และ สังคมศาสตร์		กลุ่มสาขาวิชา วิทยาศาสตร์ สุขภาพ		กลุ่มสาขาวิชา วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี		รวมทุกกลุ่ม สาขาวิชา	
	n	%	n	%	n	%	n	%
1. เวลา 08.00-12.00	12	3.72	1	0.31	6	1.86	19	5.88
2. เวลา 12.00-13.00	13	4.02	1	0.31	2	0.62	16	4.95
3. เวลา 13.00-16.00	18	5.57	2	0.62	10	3.10	30	9.29
4. เวลา 16.00-20.00	34	10.53	2	0.62	13	4.02	49	15.17
5. เวลา 20.00-24.00	106	32.82	18	5.57	41	12.69	165	51.08
6. หลังเวลา 24.00	10	3.10	1	0.31	3	0.93	14	4.33
7. ทุก 24 ชั่วโมง	20	6.19	0	0.00	10	3.10	30	9.29
รวม	213	65.94	25	7.74	85	26.32	323	100

ตาราง 4 พบว่า นิสิตส่วนใหญ่มีการแสวงหาสารสนเทศผ่านสมาร์ทโฟนในช่วงเวลา 20.00-24.00 (ร้อยละ 51.08) รองลงมา คือ เวลา 16.00-20.00 (ร้อยละ 15.17) เวลา 13.00-16.00 (ร้อยละ 9.29) ทุก 24 ชั่วโมง (ร้อยละ 9.29) เวลา 08.00-12.00 (ร้อยละ 5.88) เวลา 12.00-13.00 (ร้อยละ 4.95) และ หลังเวลา 24.00 (ร้อยละ 4.33) ตามลำดับ

ตาราง 5 แสดงจำนวนและร้อยละของภาษาที่นิสิตแสวงหาสารสนเทศผ่านสมาร์ทโฟน
จำแนกตามกลุ่มสาขาวิชา

ภาษาที่นิสิตใช้แสวงหาสารสนเทศผ่านสมาร์ทโฟน	กลุ่มสาขาวิชา มนุษยศาสตร์ และ สังคมศาสตร์		กลุ่มสาขาวิชา วิทยาศาสตร์ สุขภาพ		กลุ่มสาขาวิชา วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี		รวมทุกกลุ่ม สาขาวิชา	
	n	%	n	%	n	%	n	%
1. ภาษาไทย	188	58.20	19	5.88	76	23.53	283	87.62
2. ภาษาอังกฤษ	25	7.74	6	1.86	9	2.79	40	12.38
รวม	213	65.94	25	7.74	85	26.32	323	100.00

ตาราง 5 พบว่า นิสิตส่วนใหญ่มีการแสวงหาสารสนเทศผ่านสมาร์ทโฟนโดยใช้ภาษาไทย (ร้อยละ 87.62) รองลงมา คือ ภาษาอังกฤษ (ร้อยละ 12.38) ตามลำดับ

ตอนที่ 2 พฤติกรรมการแสวงหาสารสนเทศผ่านสมาร์ทโฟนของนิสิตมหาวิทยาลัย
มหาสารคาม ดังแสดงในตาราง 6 ถึง ตาราง 15

ตาราง 6 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับพฤติกรรมการแสวงหาสารสนเทศ
ผ่านสมาร์ทโฟน โดยรวมทุกขั้นตอน

ขั้นตอน	$\bar{x}$	S.D.	ระดับพฤติกรรม
1. การเริ่มต้นแสวงหาสารสนเทศ	3.73	.53	มาก
2. การเชื่อมโยงร้อยเรียงสารสนเทศ	3.65	.62	มาก
3. การสำรวจเลือกดูสารสนเทศ	3.91	.60	มาก
4. การแยกแยะสารสนเทศ	3.80	.65	มาก
5. การตรวจตราสารสนเทศ	3.77	.71	มาก
6. การดึงสารสนเทศออกมา	3.82	.61	มาก
7. การตรวจสอบสารสนเทศ	3.70	.57	มาก
8. การจบขั้นตอนการแสวงหาสารสนเทศ	3.51	.64	มาก
รวมทุกขั้นตอน	3.74	.44	มาก

จากตาราง 6 พบว่า นิสิตมีพฤติกรรมการแสวงหาสารสนเทศผ่านสมาร์ทโฟน โดยรวมอยู่ใน
ระดับมาก ($\bar{x} = 3.74$)

เมื่อพิจารณาเป็นรายขั้นตอน พบว่า อยู่ในระดับมาก ทุกขั้นตอน โดยเรียงลำดับ
ค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ การสำรวจเลือกดูสารสนเทศ ($\bar{x} = 3.91$) รองลงมา คือ การดึง
สารสนเทศออกมา ($\bar{x} = 3.82$) การแยกแยะสารสนเทศ ($\bar{x} = 3.80$) การตรวจตราสารสนเทศ
($\bar{x} = 3.77$) การเริ่มต้นแสวงหาสารสนเทศ ($\bar{x} = 3.73$) การตรวจสอบสารสนเทศ ($\bar{x} = 3.70$)
การเชื่อมโยงร้อยเรียงสารสนเทศ ($\bar{x} = 3.65$) และการจบขั้นตอนการแสวงหาสารสนเทศ ($\bar{x} = 3.51$)

ตาราง 7 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับพฤติกรรมการแสวงหาสารสนเทศผ่านสมาร์ทโฟน ขั้นตอนการเริ่มต้นแสวงหาสารสนเทศ รายข้อและโดยรวม

ขั้นตอนการเริ่มต้นแสวงหาสารสนเทศ	$\bar{x}$	S.D.	ระดับพฤติกรรม
1.1 นิสิตเริ่มต้นแสวงหาสารสนเทศเพื่อเพิ่มพูนความรู้เดิม	3.93	.72	มาก
1.2 นิสิตเริ่มต้นแสวงหาสารสนเทศเพราะได้รับมอบหมายให้ทำงาน	4.07	.73	มาก
1.3 นิสิตเริ่มค้นหาสารสนเทศจากการสอบถามอาจารย์	3.46	.95	ปานกลาง
1.4 นิสิตเริ่มค้นหาสารสนเทศจากการสอบถามเพื่อน	3.56	.90	มาก
1.5 นิสิตเริ่มค้นหาสารสนเทศจากการอ่านหนังสือที่เกี่ยวกับเรื่องนั้น	3.62	.90	มาก
รวม	3.73	.53	มาก

จากตาราง 7 พบว่า นิสิตมีพฤติกรรมการแสวงหาสารสนเทศผ่านสมาร์ทโฟน ขั้นตอนการเริ่มต้นแสวงหาสารสนเทศ อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.37$)

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมาก 4 ข้อ และอยู่ในระดับปานกลาง 1 ข้อ ข้อที่อยู่ในระดับมาก ได้แก่ นิสิตเริ่มต้นแสวงหาสารสนเทศเพราะได้รับมอบหมายให้ทำงาน ($\bar{x} = 4.07$) รองลงมา คือ นิสิตเริ่มต้นแสวงหาสารสนเทศเพื่อเพิ่มพูนความรู้เดิม ($\bar{x} = 3.93$) นิสิตเริ่มค้นหาสารสนเทศจากการอ่านหนังสือที่เกี่ยวกับเรื่องนั้น ($\bar{x} = 3.62$) และ นิสิตเริ่มค้นหาสารสนเทศจากการสอบถามเพื่อน ($\bar{x} = 3.56$) ส่วนข้อที่อยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ นิสิตเริ่มค้นหาสารสนเทศจากการสอบถามอาจารย์ ($\bar{x} = 3.46$)

ตาราง 8 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับพฤติกรรมการแสวงหาสารสนเทศผ่านสมาร์ทโฟน ขั้นตอนการเชื่อมโยงร้อยเรียงสารสนเทศ รายข้อและโดยรวม

ขั้นตอนการเชื่อมโยงร้อยเรียงสารสนเทศ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับพฤติกรรม
2.1 นิสิตมีการนำสารสนเทศจากการอ้างอิงในเนื้อหาไปค้นหาต่อ อย่างน้อยเพียงใด	3.68	.83	มาก
2.2 นิสิตมีการนำสารสนเทศจากบรรณานุกรมท้ายเรื่องไปค้นหาต่อ อย่างน้อยเพียงใด	3.43	.92	ปานกลาง
2.3 เมื่อนิสิตพบสารสนเทศที่ต้องการแล้วนิสิตนำลิงค์ไปค้นหาต่อ ในเว็บไซต์อย่างน้อยเพียงใด	3.76	.81	มาก
2.4 เมื่อนิสิตพบสารสนเทศที่ต้องการแล้วนิสิตนำสารสนเทศไปค้นหา ต่อจากแอปพลิเคชันบนสมาร์ทโฟน อย่างน้อยเพียงใด	3.74	.78	มาก
รวม	3.65	.62	มาก

จากตาราง 8 พบว่า นิสิตมีพฤติกรรมการแสวงหาสารสนเทศผ่านสมาร์ทโฟน
ขั้นตอนการเชื่อมโยงร้อยเรียงสารสนเทศ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.65$)

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมาก 3 ข้อ และอยู่ในระดับปานกลาง 1 ข้อ
ข้อที่อยู่ในระดับมาก ได้แก่ เมื่อนิสิตพบสารสนเทศที่ต้องการแล้วนิสิตนำลิงค์ไปค้นหาต่อในเว็บไซต์มาก
น้อยเพียงใด ($\bar{X} = 3.76$) รองลงมา คือ เมื่อนิสิตพบสารสนเทศที่ต้องการแล้วนิสิตนำสารสนเทศไป
ค้นหาต่อจากแอปพลิเคชันบนสมาร์ทโฟน อย่างน้อยเพียงใด ($\bar{X} = 3.74$) และ นิสิตมีการนำสารสนเทศ
จากการอ้างอิงในเนื้อหาไปค้นหาต่ออย่างน้อยเพียงใด ($\bar{X} = 3.86$) ส่วนข้อที่อยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่
นิสิตมีการนำสารสนเทศจากบรรณานุกรมท้ายเรื่องไปค้นหาต่ออย่างน้อยเพียงใด ($\bar{X} = 3.43$)

ตาราง 9 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับพฤติกรรมการแสวงหาสารสนเทศ
ผ่านสมาร์ทโฟน การสำรวจเลือกดูสารสนเทศ รายข้อและโดยรวม

ขั้นตอนการสำรวจเลือกดูสารสนเทศ	$\bar{x}$	S.D.	ระดับพฤติกรรม
3.1 นิสิตมีการสำรวจเลือกดูสารสนเทศจากเว็บไซต์ มากน้อยเพียงใด	4.13	.74	มาก
3.2 นิสิตมีการสำรวจเลือกดูสารสนเทศจากฐานข้อมูล มากน้อยเพียงใด	3.73	.74	มาก
3.3 นิสิตมีการสำรวจเลือกดูสารสนเทศจากแอปพลิเคชันที่มีบนสมาร์ทโฟน	3.87	.89	มาก
รวม	3.91	.60	มาก

จากตาราง 9 พบว่า นิสิต มีพฤติกรรมการแสวงหาสารสนเทศผ่านสมาร์ทโฟน
ขั้นตอนการสำรวจเลือกดูสารสนเทศ อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.91$)
เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าอยู่ในระดับมาก ทุกข้อ ข้อที่อยู่ในระดับมาก
ได้แก่ นิสิตมีการสำรวจเลือกดูสารสนเทศจากเว็บไซต์มากน้อยเพียงใด ($\bar{x} = 4.13$) รองลงมา คือ
นิสิตมีการสำรวจเลือกดูสารสนเทศจากแอปพลิเคชันที่มีบนสมาร์ทโฟน ($\bar{x} = 3.87$) และ นิสิตมีการ
สำรวจเลือกดูสารสนเทศจากฐานข้อมูล มากน้อยเพียงใด ($\bar{x} = 3.73$)

ตาราง 10 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับพฤติกรรมการแสวงหาสารสนเทศผ่านสมาร์ทโฟน ขั้นตอนการแยกแยะสารสนเทศ รายข้อและโดยรวม

ขั้นตอนการแยกแยะสารสนเทศ	$\bar{x}$	S.D.	ระดับพฤติกรรม
4.1 นิสิตมีการแยกแยะสารสนเทศที่ค้นหาได้ตามแหล่งที่มา	3.76	.82	มาก
4.2 นิสิตมีการแยกแยะสารสนเทศที่ค้นหาได้ตามความถูกต้อง	3.73	.82	มาก
4.3 นิสิตมีการแยกแยะสารสนเทศที่ค้นหาได้ตามความน่าเชื่อถือ	3.78	.83	มาก
4.4 นิสิตมีการแยกแยะสารสนเทศที่ค้นหาได้ตามความเป็นปัจจุบัน	4.01	2.52	มาก
4.5 นิสิตมีการแยกแยะสารสนเทศที่ค้นหาได้ตามความสมบูรณ์	3.77	.78	มาก
4.6 นิสิตมีการแยกแยะสารสนเทศที่ค้นหาได้ตามความสอดคล้องของเนื้อหา	3.80	.78	มาก
4.7 นิสิตมีการแยกแยะสารสนเทศที่ค้นหาได้ตามความชัดเจนและกะทัดรัด	3.78	.81	มาก
รวม	3.80	.65	มาก

จากตาราง 10 พบว่า นิสิตมีพฤติกรรมการแสวงหาสารสนเทศผ่านสมาร์ทโฟน ขั้นตอนการแยกแยะสารสนเทศ อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.80$)

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าอยู่ในระดับมาก ทุกข้อ ข้อที่อยู่ในระดับมาก ได้แก่ นิสิตมีการแยกแยะสารสนเทศที่ค้นหาได้ตามความเป็นปัจจุบัน ($\bar{x} = 4.01$) รองลงมา คือ นิสิตมีการแยกแยะสารสนเทศที่ค้นหาได้ตามความสอดคล้องของเนื้อหา ($\bar{x} = 3.80$) นิสิตมีการแยกแยะสารสนเทศที่ค้นหาได้ตามความน่าเชื่อถือ ($\bar{x} = 3.78$) นิสิตมีการแยกแยะสารสนเทศที่ค้นหาได้ตามความชัดเจนและกะทัดรัด ($\bar{x} = 3.78$) นิสิตมีการแยกแยะสารสนเทศที่ค้นหาได้ตามความสมบูรณ์ ($\bar{x} = 3.77$) นิสิตมีการแยกแยะสารสนเทศที่ค้นหาได้ตามแหล่งที่มา ($\bar{x} = 3.76$) และ นิสิตมีการแยกแยะสารสนเทศที่ค้นหาได้ตามความถูกต้อง ($\bar{x} = 3.73$)

ตาราง 11 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับพฤติกรรมการแสวงหาสารสนเทศผ่านสมาร์ทโฟน ขั้นตอนการตรวจตราสารสนเทศ รายข้อและโดยรวม

ขั้นตอนการตรวจตราสารสนเทศ	$\bar{x}$	S.D.	ระดับพฤติกรรม
5.1 นิสิตมีการตรวจสารสนเทศที่มีการอัปเดตใหม่ๆจากเว็บไซต์ต่างๆ	3.94	.83	มาก
5.2 นิสิตมีการกำหนดให้สารสนเทศที่สนใจจากเว็บไซต์ หากมีการอัปเดตข้อมูลใหม่ให้ส่งเข้าอีเมลของนิสิต	3.52	.98	มาก
5.3 นิสิตกำหนดให้มีการแจ้งเตือน เมื่อมีการอัปเดตข้อมูลใหม่จากแอปพลิเคชันที่มีบนสมาร์ทโฟน	3.76	.96	มาก
5.4 นิสิตกำหนดให้มีการแจ้งเตือน เมื่อมีการอัปเดตข้อมูลใหม่จากเพจที่ถูกใจ	3.87	.90	มาก
รวม	3.77	.71	มาก

จากตาราง 11 พบว่า นิสิตมีพฤติกรรมการแสวงหาสารสนเทศผ่านสมาร์ทโฟน ขั้นตอนการตรวจตราสารสนเทศ อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.77$)

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าอยู่ในระดับมาก ทุกข้อ ข้อที่อยู่ในระดับมาก ได้แก่ นิสิตมีการตรวจสารสนเทศที่มีการอัปเดตใหม่ๆจากเว็บไซต์ต่างๆ ($\bar{x} = 3.94$) รองลงมา คือ นิสิตกำหนดให้มีการแจ้งเตือนเมื่อมีการอัปเดตข้อมูลใหม่จากเพจที่ถูกใจ ($\bar{x} = 3.87$) นิสิตกำหนดให้มีการแจ้งเตือน เมื่อมีการอัปเดตข้อมูลใหม่จากแอปพลิเคชันที่มีบนสมาร์ทโฟน ($\bar{x} = 3.76$) และ นิสิตมีการกำหนดให้สารสนเทศที่สนใจจากเว็บไซต์หากมีการอัปเดตข้อมูลใหม่ให้ส่งเข้าอีเมลของนิสิต ($\bar{x} = 3.52$)

ตาราง 12 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับพฤติกรรมการแสวงหาสารสนเทศผ่านสมาร์โฟน ขั้นตอนการดึงสารสนเทศออกมา รายข้อและโดยรวม

ขั้นตอนการดึงสารสนเทศออกมา	$\bar{x}$	S.D.	ระดับพฤติกรรม
6.1 นิสิตได้สารสนเทศที่เป็นข้อมูลตัวอักษรอย่างน้อยเพียงใด	4.02	.76	มาก
6.2 นิสิตได้สารสนเทศที่เป็นข้อมูลภาพอย่างน้อยเพียงใด	3.91	.75	มาก
6.3 นิสิตได้สารสนเทศที่เป็นข้อมูลเสียงอย่างน้อยเพียงใด	3.57	.97	มาก
6.4 นิสิตได้สารสนเทศที่เป็นข้อมูลภาพเคลื่อนไหวอย่างน้อยเพียงใด	3.79	.90	มาก
รวม	3.82	.61	มาก

จากตาราง 12 พบว่า นิสิตมีพฤติกรรมการแสวงหาสารสนเทศผ่านสมาร์โฟน ขั้นตอนการดึงสารสนเทศออกมา อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.82$)

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าอยู่ในระดับมาก ทุกข้อ ข้อที่อยู่ในระดับมาก ได้แก่ นิสิตได้สารสนเทศที่เป็นข้อมูลตัวอักษรอย่างน้อยเพียงใด ($\bar{x} = 4.02$) รองลงมา คือนิสิตได้สารสนเทศที่เป็นข้อมูลภาพอย่างน้อยเพียงใด ($\bar{x} = 3.91$) และ นิสิตได้สารสนเทศที่เป็นข้อมูลภาพเคลื่อนไหวอย่างน้อยเพียงใด ($\bar{x} = 3.79$) ส่วนข้อที่อยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ นิสิตได้สารสนเทศที่เป็นข้อมูลเสียงอย่างน้อยเพียงใด ($\bar{x} = 3.57$)

ตาราง 13 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับพฤติกรรมการแสวงหาสารสนเทศ
ผ่านสมาร์ทโฟน ขั้นตอนการตรวจสอบสารสนเทศ รายข้อและโดยรวม

ขั้นตอนการตรวจสอบสารสนเทศ	$\bar{x}$	S.D.	ระดับพฤติกรรม
7.1 นิสิตได้มีการตรวจสอบสารสนเทศจากแหล่งที่มา	3.71	.84	มาก
7.2 นิสิตได้มีการตรวจสอบสารสนเทศจากความถูกต้อง	3.79	.75	มาก
7.3 นิสิตได้มีการตรวจสอบสารสนเทศจากความน่าเชื่อถือ	3.80	.80	มาก
7.4 นิสิตได้มีการตรวจสอบสารสนเทศจากความเป็นปัจจุบัน	3.84	.80	มาก
7.5 นิสิตได้มีการตรวจสอบสารสนเทศจากความสมบูรณ์ของเนื้อหา	3.87	.78	มาก
7.6 นิสิตได้มีการตรวจสอบสารสนเทศจากความสัมพันธ์ของเนื้อหา	3.79	.82	มาก
7.7 นิสิตได้มีการตรวจสอบสารสนเทศว่ามีการละเมิดลิขสิทธิ์	3.42	1.01	ปานกลาง
7.8 นิสิตได้มีการตรวจสอบสารสนเทศที่ได้จากฐานข้อมูลอื่นๆ ซ้ำอีก หรือไม่ว่ามีข้อมูลตรงกันหรือไม่มากนักน้อยเพียงใด	3.60	.87	มาก
7.9 นิสิตได้มีการตรวจสอบสารสนเทศที่ได้จากเว็บไซต์อื่นๆ ซ้ำอีก หรือไม่ว่ามีข้อมูลตรงกันมากนักน้อยเพียงใด	3.62	.83	มาก
7.10 นิสิตได้มีการตรวจสอบสารสนเทศที่ได้จากแอปพลิเคชันที่มีบน สมาร์ทโฟนอื่นๆ ซ้ำอีกหรือไม่ว่ามีข้อมูลตรงกันมากนักน้อยเพียงใด	3.61	.94	มาก
รวม	3.70	.57	มาก

จากตาราง 13 พบว่า นิสิต มีพฤติกรรมการแสวงหาสารสนเทศผ่านสมาร์ทโฟน
ขั้นตอนการตรวจสอบสารสนเทศ อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.70$)

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าอยู่ในระดับมาก 9 ข้อ และอยู่ในระดับปานกลาง 1 ข้อ
ข้อที่อยู่ในระดับมาก ได้แก่ นิสิตได้มีการตรวจสอบสารสนเทศจากความสมบูรณ์ของเนื้อหา ($\bar{x} = 3.87$)
รองลงมา คือ นิสิตได้มีการตรวจสอบสารสนเทศจากความเป็นปัจจุบัน ($\bar{x} = 3.84$) นิสิตได้มีการ
ตรวจสอบสารสนเทศจากความน่าเชื่อถือ ($\bar{x} = 3.80$) นิสิตได้มีการตรวจสอบสารสนเทศจากความ
ถูกต้อง ($\bar{x} = 3.79$) นิสิตได้มีการตรวจสอบสารสนเทศจากความสัมพันธ์ของเนื้อหา ($\bar{x} = 3.79$)
นิสิตได้มีการตรวจสอบสารสนเทศจากแหล่งที่มา ($\bar{x} = 3.71$) นิสิตได้มีการตรวจสอบสารสนเทศที่ได้
จากเว็บไซต์อื่นๆ ซ้ำอีกหรือไม่ว่ามีข้อมูลตรงกันมากนักน้อยเพียงใด ($\bar{x} = 3.62$) นิสิตได้มีการตรวจสอบ

สารสนเทศที่ได้จากแอปพลิเคชันที่มีบนสมาร์ตโฟนอื่นๆ เข้าอีกหรือไม่ว่ามีข้อมูลตรงกันมากน้อยเพียงใด ($\bar{x} = 3.61$) และ นิสิตได้มีการตรวจสอบสารสนเทศที่ได้จากฐานข้อมูลอื่นๆ เข้าอีกหรือไม่ว่ามีข้อมูลตรงกันหรือไม่มากน้อยเพียงใด ($\bar{x} = 3.60$) ส่วนข้อที่อยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ นิสิตได้มีการตรวจสอบสารสนเทศว่ามีการละเมิดลิขสิทธิ์ ($\bar{x} = 3.42$)

ตาราง 14 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับพฤติกรรมการแสวงหาสารสนเทศผ่านสมาร์ตโฟน การจบขั้นตอนการแสวงหาสารสนเทศ รายข้อและโดยรวม

การจบขั้นตอนการแสวงหาสารสนเทศ	$\bar{x}$	S.D.	ระดับพฤติกรรม
8.1 นิสิตหยุดการค้นหาเมื่อพบสารสนเทศที่ต้องการเพียง 1 ชิ้นทันที	3.33	1.11	ปานกลาง
8.2 นิสิตหยุดการค้นหาเมื่อพบสารสนเทศที่ต้องการ 10 อันดับแรก	3.67	.84	มาก
8.3 นิสิตหยุดการค้นหาเมื่อมีสารสนเทศตรงกัน 2-3 แหล่ง	3.77	.86	มาก
8.4 นิสิตหยุดการค้นหาเมื่อแหล่งสารสนเทศไม่มีข้อมูลให้ค้นหาอีก	3.52	1.07	มาก
8.5 นิสิตหยุดการค้นหาสารสนเทศเมื่อมีข้อมูลใหม่ในรอบวัน	3.51	.97	มาก
8.6 นิสิตหยุดการค้นหาสารสนเทศเมื่อมีข้อมูลใหม่ในรอบสัปดาห์	3.39	.91	ปานกลาง
8.7 นิสิตหยุดการค้นหาสารสนเทศเมื่อมีข้อมูลใหม่ในรอบ 3 เดือน	3.38	.98	ปานกลาง
รวม	3.51	.64	มาก

จากตาราง 14 พบว่า นิสิต มีพฤติกรรมการแสวงหาสารสนเทศผ่านสมาร์ตโฟน การจบขั้นตอนการแสวงหาสารสนเทศ อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.51$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าอยู่ในระดับมาก 4 ข้อ และอยู่ในระดับปานกลาง 3 ข้อ ข้อที่อยู่ในระดับมาก ได้แก่ นิสิตหยุดการค้นหาเมื่อมีสารสนเทศตรงกัน 2-3 แหล่ง ($\bar{x} = 3.77$) รองลงมา คือ นิสิตหยุดการค้นหาเมื่อพบสารสนเทศที่ต้องการ 10 อันดับแรก ($\bar{x} = 3.67$) นิสิตหยุดการค้นหาเมื่อแหล่งสารสนเทศไม่มีข้อมูลให้ค้นหาอีก ($\bar{x} = 3.52$) นิสิตหยุดการค้นหาสารสนเทศเมื่อมีข้อมูลใหม่ในรอบวัน ($\bar{x} = 3.51$) นิสิตหยุดการค้นหาสารสนเทศเมื่อมีข้อมูลใหม่ในรอบสัปดาห์ ($\bar{x} = 3.39$) และ นิสิตหยุดการค้นหาสารสนเทศเมื่อมีข้อมูลใหม่ในรอบ 3 เดือน ($\bar{x} = 3.38$) ส่วนข้อที่อยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ นิสิตหยุดการค้นหาสารสนเทศเมื่อมีข้อมูลใหม่ในรอบสัปดาห์ ($\bar{x} = 3.39$) นิสิตหยุดการค้นหาสารสนเทศเมื่อมีข้อมูลใหม่ในรอบ 3 เดือน ($\bar{x} = 3.38$) นิสิตหยุดการค้นหาเมื่อพบสารสนเทศที่ต้องการเพียง 1 ชิ้นทันที ($\bar{x} = 3.33$)

ตาราง 15 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับพฤติกรรมการแสวงหาสารสนเทศผ่านสมาร์ทโฟน โดยรวมและทุกขั้นตอน จำแนกตามกลุ่มสาขา

ขั้นตอน	กลุ่มสาขาวิชามนุษยศาสตร์ และสังคมศาสตร์			กลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์ สุขภาพ			กลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี			รวมทุกกลุ่มสาขาวิชา		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1. การเริ่มต้นแสวงหาสารสนเทศ												
1.1 นิสิตเริ่มต้นแสวงหาสารสนเทศเพื่อเพิ่มพูนความรู้เดิม	3.92	.73	มาก	3.96	.67	มาก	3.95	.70	มาก	3.93	.72	มาก
1.2 นิสิตเริ่มต้นแสวงหาสารสนเทศเพราะได้รับมอบหมายให้ทำงาน	4.08	.69	มาก	4.32	.69	มาก	4.03	.85	มาก	4.08	.73	มาก
1.3 นิสิตเริ่มค้นหาสารสนเทศจากการสอบถามอาจารย์	3.44	.93	ปานกลาง	3.52	.91	มาก	3.49	1.01	ปานกลาง	3.46	.95	ปานกลาง
1.4 นิสิตเริ่มค้นหาสารสนเทศจากการสอบถามเพื่อน	3.57	.88	มาก	3.60	.70	มาก	3.52	.99	มาก	3.56	.90	มาก
1.5 นิสิตเริ่มค้นหาสารสนเทศจากการอ่านหนังสือที่เกี่ยวกับเรื่องนั้น	3.66	.87	มาก	4.04	.73	มาก	3.42	.99	ปานกลาง	3.62	.90	มาก
รวม	3.73	.51	มาก	3.88	.47	มาก	3.68	.61	มาก	3.73	.53	มาก
2. การเชื่อมโยงร้อยเรียงสารสนเทศ												
2.1 นิสิตมีการนำสารสนเทศจากการอ้างอิงในเนื้อหาไปค้นหาต่อมากน้อยเพียงใด	3.64	.84	มาก	3.52	.79	มาก	3.75	.81	มาก	3.68	.83	มาก
2.2 นิสิตมีการนำสารสนเทศจากบรรณานุกรมท้ายเรื่องไปค้นหาต่อมากน้อยเพียงใด	3.43	.92	ปานกลาง	4.00	.82	มาก	3.40	.96	มาก	3.43	.92	ปานกลาง
2.3 เมื่อนิสิตพบสารสนเทศที่ต้องการแล้วนิสิตนำลิงค์ไปค้นหาต่อในเว็บไซต์ มากน้อยเพียงใด	3.76	.80	มาก	3.88	.86	มาก	3.69	.83	มาก	3.76	.81	มาก
2.4 เมื่อนิสิตพบสารสนเทศที่ต้องการแล้วนิสิตนำสารสนเทศไปค้นหาต่อจาก แอปพลิเคชันบนสมาร์ทโฟน มากน้อยเพียงใด	3.69	.77	มาก	3.72	.72	มาก	3.83	.84	มาก	3.74	.78	มาก
รวม	3.63	.63	มาก	3.78	.57	มาก	3.67	.60	มาก	3.65	.62	มาก

ตาราง 15 (ต่อ)

ขั้นตอน	กลุ่มสาขาวิชามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์			กลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ			กลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์เทคโนโลยี			รวมทุกกลุ่มสาขาวิชา		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
3. การสำรวจเลือกดูสารสนเทศ												
3.1 นิสิตมีการสำรวจเลือกดูสารสนเทศจากเว็บไซต์ มากน้อยเพียงใด	4.13	.74	มาก	4.32	.69	มาก	4.10	.74	มาก	4.13	.74	มาก
3.2 นิสิตมีการสำรวจเลือกดูสารสนเทศจากฐานข้อมูล มากน้อยเพียงใด	3.72	.74	มาก	4.08	.75	มาก	3.65	.73	มาก	3.73	.74	มาก
3.3 นิสิตมีการสำรวจเลือกดูสารสนเทศจากแอปพลิเคชันที่มีบนสมาร์ตโฟน	3.86	.87	มาก	4.00	.70	มาก	3.87	.98	มาก	3.87	.89	มาก
รวม	3.90	.60	มาก	4.13	.56	มาก	3.87	.61	มาก	3.91	.60	มาก
4. การแยกแยะสารสนเทศ												
4.1 นิสิตมีการแยกแยะสารสนเทศที่ค้นหาได้ตามแหล่งที่มา	3.71	.85	มาก	3.80	.70	มาก	3.87	.75	มาก	3.76	.82	มาก
4.2 นิสิตมีการแยกแยะสารสนเทศที่ค้นหาได้ตามความถูกต้อง	3.66	.84	มาก	4.04	.67	มาก	3.83	.78	มาก	3.73	.82	มาก
4.3 นิสิตมีการแยกแยะสารสนเทศที่ค้นหาได้ตามความน่าเชื่อถือ	3.73	.84	มาก	3.88	.66	มาก	3.88	.86	มาก	3.78	.83	มาก
4.4 นิสิตมีการแยกแยะสารสนเทศที่ค้นหาได้ตามความเป็นปัจจุบัน	4.07	3.06	มาก	3.96	.45	มาก	3.88	.76	มาก	4.07	2.52	มาก
4.5 นิสิตมีการแยกแยะสารสนเทศที่ค้นหาได้ตามความสมบูรณ์	3.77	.79	มาก	3.84	.74	มาก	3.76	.76	มาก	3.77	.78	มาก
4.6 นิสิตมีการแยกแยะสารสนเทศที่ค้นหาได้ตามความสอดคล้องของเนื้อหา	3.80	.78	มาก	3.72	.84	มาก	3.83	.76	มาก	3.80	.78	มาก
4.7 นิสิตมีการแยกแยะสารสนเทศที่ค้นหาได้ตามความชัดเจนและกะทัดรัด	3.79	.81	มาก	3.88	.78	มาก	3.71	.82	มาก	3.78	.81	มาก
รวม	3.79	.70	มาก	3.87	.46	มาก	3.82	.56	มาก	3.80	.65	มาก

ตาราง 15 (ต่อ)

ขั้นตอน	กลุ่มสาขาวิชามนุษยศาสตร์ และสังคมศาสตร์			กลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์ สุขภาพ			กลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี			รวมทุกกลุ่มสาขาวิชา		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
5. การตรวจตราสารสนเทศ												
5.1 นิสิตมีการตรวจสอบสารสนเทศที่มีการอัปเดตใหม่ๆจากเว็บไซต์ต่างๆ	3.96	.84	มาก	3.96	.73	มาก	3.88	.85	มาก	3.94	.83	มาก
5.2 นิสิตมีการกำหนดให้สารสนเทศที่สนใจจากเว็บไซต์ หากมีการอัปเดตข้อมูลใหม่ให้ส่งเข้าอีเมลของนิสิต	3.50	.93	ปานกลาง	3.68	1.14	มาก	3.54	1.04	มาก	3.52	.98	มาก
5.3 นิสิตกำหนดให้มีการแจ้งเตือน เมื่อมีการอัปเดตข้อมูลใหม่จากแอปพลิเคชันที่มีบนสมาร์ตโฟน	3.73	.91	มาก	3.92	1.03	มาก	3.77	1.05	มาก	3.76	.96	มาก
5.4 นิสิตกำหนดให้มีการแจ้งเตือน เมื่อมีการอัปเดตข้อมูลใหม่จากเพจที่ถูกใจ	3.87	.83	มาก	3.76	1.05	มาก	3.90	1.01	มาก	3.87	.90	มาก
รวม	3.77	.65	มาก	3.83	.85	มาก	3.77	.80	มาก	3.77	.71	มาก
6. การดึงสารสนเทศออกมา												
6.1 นิสิตได้สารสนเทศที่เป็นข้อมูลตัวอักษรอย่างน้อยเพียงใด	4.01	.72	มาก	4.16	.74	มาก	4.01	.86	มาก	4.02	.76	มาก
6.2 นิสิตได้สารสนเทศที่เป็นข้อมูลภาพอย่างน้อยเพียงใด	3.85	.76	มาก	3.88	.66	มาก	4.08	.74	มาก	3.91	.75	มาก
6.3 นิสิตได้สารสนเทศที่เป็นข้อมูลเสียงอย่างน้อยเพียงใด	3.59	.96	มาก	3.36	.86	ปานกลาง	3.60	1.03	มาก	3.57	.97	มาก
6.4 นิสิตได้สารสนเทศที่เป็นข้อมูลภาพเคลื่อนไหวอย่างน้อยเพียงใด	3.78	.86	มาก	3.56	.91	มาก	3.88	.98	มาก	3.79	.90	มาก
รวม	3.81	.59	มาก	3.74	.65	มาก	3.89	.63	มาก	3.82	.61	มาก

ตาราง 15 (ต่อ)

ขั้นตอน	กลุ่มสาขาวิชามนุษยศาสตร์ และสังคมศาสตร์			กลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์ สุขภาพ			กลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี			รวมทุกกลุ่มสาขาวิชา		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
7. การตรวจสอบสารสนเทศ												
7.1 นิสิตได้มีการตรวจสอบสารสนเทศจากแหล่งที่มา	3.72	.86	มาก	3.92	.81	มาก	3.63	.81	มาก	3.71	.84	มาก
7.2 นิสิตได้มีการตรวจสอบสารสนเทศจากความถูกต้อง	3.77	.73	มาก	3.88	.72	มาก	3.81	.82	มาก	3.79	.75	มาก
7.3 นิสิตได้มีการตรวจสอบสารสนเทศจากความน่าเชื่อถือ	3.78	.81	มาก	3.92	.75	มาก	3.82	.81	มาก	3.80	.80	มาก
7.4 นิสิตได้มีการตรวจสอบสารสนเทศจากความเป็นปัจจุบัน	3.79	.83	มาก	4.08	.75	มาก	3.88	.73	มาก	3.84	.80	มาก
7.5 นิสิตได้มีการตรวจสอบสารสนเทศจากความสมบูรณ์ของเนื้อหา	3.91	.80	มาก	3.80	.70	มาก	3.81	.77	มาก	3.87	.78	มาก
7.6 นิสิตได้มีการตรวจสอบสารสนเทศจากความสอดคล้องกันของเนื้อหา	3.77	.83	มาก	3.84	.80	มาก	3.81	.80	มาก	3.79	.82	มาก
7.7 นิสิตได้มีการตรวจสอบสารสนเทศว่าการละเมิดลิขสิทธิ์	3.46	.99	ปานกลาง	3.32	.90	ปานกลาง	3.35	1.08	ปานกลาง	3.42	1.01	ปานกลาง
7.8 นิสิตได้มีการตรวจสอบสารสนเทศที่ได้จากฐานข้อมูลอื่นๆ ซ้ำอีกหรือไม่ ว่ามีข้อมูลตรงกันหรือไม่มากนักน้อยเพียงใด	3.58	.90	มาก	3.88	.78	มาก	3.56	.80	มาก	3.60	.87	มาก
7.9 นิสิตได้มีการตรวจสอบสารสนเทศที่ได้จากเว็บไซต์อื่นๆ ซ้ำอีกหรือไม่ว่า มีข้อมูลตรงกันมากนักน้อยเพียงใด	3.59	.82	มาก	3.80	.76	มาก	3.64	.88	มาก	3.62	.83	มาก
7.10 นิสิตได้มีการตรวจสอบสารสนเทศที่ได้จากแอปพลิเคชันที่มีบนสมาร์ท โฟน อื่นๆ ซ้ำอีกหรือไม่ว่ามีข้อมูลตรงกันมากนักน้อยเพียงใด	3.57	.95	มาก	3.80	.81	มาก	3.64	.93	มาก	3.61	.94	มาก
รวม	3.70	.58	มาก	3.82	.55	มาก	3.69	.57	มาก	3.70	.57	มาก

ตาราง 15 (ต่อ)

ขั้นตอน	กลุ่มสาขาวิชามนุษยศาสตร์ และสังคมศาสตร์			กลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์ สุขภาพ			กลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี			รวมทุกกลุ่มสาขาวิชา		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
8. การจบขั้นตอนการแสวงหาสารสนเทศ												
8.1 นิสิตหยุดการค้นหาเมื่อพบสารสนเทศที่ต้องการเพียง 1 ชิ้นทันที	3.42	1.07	ปานกลาง	2.88	1.23	ปานกลาง	3.24	1.14	ปานกลาง	3.33	1.11	ปานกลาง
8.2 นิสิตหยุดการค้นหาเมื่อพบสารสนเทศที่ต้องการ 10 อันดับแรก	3.65	.80	มาก	3.72	.79	มาก	3.70	.94	มาก	3.67	.84	มาก
8.3 นิสิตหยุดการค้นหาเมื่อมีสารสนเทศตรงกัน 2-3 แหล่ง	3.76	.84	มาก	3.92	.70	มาก	3.76	.97	มาก	3.77	.86	มาก
8.4 นิสิตหยุดการค้นหาเมื่อแหล่งสารสนเทศไม่มีข้อมูลให้ค้นหาอีก	3.63	1.03	มาก	3.04	1.05	ปานกลาง	3.41	1.15	ปานกลาง	3.52	1.07	มาก
8.5 นิสิตหยุดการค้นหาสารสนเทศเมื่อมีข้อมูลใหม่ในรอบวัน	3.53	.94	มาก	3.08	1.07	ปานกลาง	3.56	.98	มาก	3.51	.97	มาก
8.6 นิสิตหยุดการค้นหาสารสนเทศเมื่อมีข้อมูลใหม่ในรอบสัปดาห์	3.42	.93	ปานกลาง	3.44	.96	ปานกลาง	3.29	.84	ปานกลาง	3.39	.91	ปานกลาง
8.7 นิสิตหยุดการค้นหาสารสนเทศเมื่อมีข้อมูลใหม่ในรอบ 3 เดือน	3.42	1.00	ปานกลาง	3.36	.75	ปานกลาง	3.29	1.00	ปานกลาง	3.38	.98	ปานกลาง
รวม	3.55	.62	มาก	3.34	.65	ปานกลาง	3.46	.71	ปานกลาง	3.51	.64	มาก
รวมทุกขั้นตอน	3.73	.43	มาก	3.80	.46	มาก	3.73	.46	มาก	3.7	.44	มาก

จากตาราง 15 พบว่า นิสิตพฤติกรรมการแสวงหาสารสนเทศผ่านสมาร์ตโฟน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.74$) เมื่อพิจารณาตามกลุ่มสาขาวิชา พบว่า ทุกกลุ่มพฤติกรรมการแสวงหาสารสนเทศผ่านสมาร์ตโฟน อยู่ในระดับมาก โดยกลุ่มที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ กลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ ($\bar{x} = 3.80$) รองลงมา คือ กลุ่มสาขาวิชามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับกับกลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์เทคโนโลยี ($\bar{x} = 3.73$)

เมื่อพิจารณาตามกลุ่มสาขาวิชามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ พบว่า นิสิตมีพฤติกรรมการแสวงหาสารสนเทศผ่านสมาร์ตโฟน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.73$) เมื่อพิจารณาเป็นรายขั้นตอน พบว่า อยู่ในระดับมาก ทุกขั้นตอน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ การสำรวจเลือกดูสารสนเทศ ($\bar{x} = 3.90$) รองลงมา คือ การดึงสารสนเทศออกมา ($\bar{x} = 3.81$) การแยกแยะสารสนเทศ ($\bar{x} = 3.77$) การเริ่มต้นแสวงหาสารสนเทศ ($\bar{x} = 3.73$) การตรวจสอบสารสนเทศ ($\bar{x} = 3.70$) การเชื่อมโยงร้อยเรียงสารสนเทศ ($\bar{x} = 3.63$) และ การจบขั้นตอนการแสวงหาสารสนเทศ ($\bar{x} = 3.55$)

เมื่อพิจารณาตามกลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ พบว่า นิสิตมีพฤติกรรมการแสวงหาสารสนเทศผ่านสมาร์ตโฟน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.80$) เมื่อพิจารณาเป็นรายขั้นตอน พบว่า อยู่ในระดับมาก 7 ขั้นตอน และอยู่ในระดับปานกลาง 1 ขั้นตอน ขั้นตอนที่อยู่ในระดับมาก ได้แก่ การสำรวจเลือกดูสารสนเทศ ($\bar{x} = 4.13$) รองลงมา คือ การเริ่มต้นแสวงหาสารสนเทศ ($\bar{x} = 3.88$) การแยกแยะสารสนเทศ ($\bar{x} = 3.87$) การตรวจตราสารสนเทศ ($\bar{x} = 3.83$) การตรวจสอบสารสนเทศ ($\bar{x} = 3.82$) การเชื่อมโยงร้อยเรียงสารสนเทศ ($\bar{x} = 3.78$) และ การดึงสารสนเทศออกมา ($\bar{x} = 3.74$) ส่วนข้อที่อยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ การจบขั้นตอนการแสวงหาสารสนเทศ ($\bar{x} = 3.34$)

เมื่อพิจารณาตามกลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์เทคโนโลยี พบว่า นิสิตมีพฤติกรรมการแสวงหาสารสนเทศผ่านสมาร์ตโฟน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.80$) เมื่อพิจารณาเป็นรายขั้นตอน พบว่า อยู่ในระดับมาก 7 ขั้นตอน และ อยู่ในระดับปานกลาง 1 ขั้นตอน ขั้นตอนที่อยู่ในระดับมาก ได้แก่ การดึงสารสนเทศออกมา ($\bar{x} = 3.89$) รองลงมา คือ การสำรวจเลือกดูสารสนเทศ ($\bar{x} = 3.87$) การแยกแยะสารสนเทศ ($\bar{x} = 3.82$) การตรวจตราสารสนเทศ ($\bar{x} = 3.77$) การตรวจสอบสารสนเทศ ($\bar{x} = 3.69$) การเริ่มต้นแสวงหาสารสนเทศ ($\bar{x} = 3.68$) และ การเชื่อมโยงร้อยเรียงสารสนเทศ ($\bar{x} = 3.67$) ส่วนข้อที่อยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ การจบขั้นตอนการแสวงหาสารสนเทศ ($\bar{x} = 3.34$)

เมื่อพิจารณาเป็นรายขั้นตอนและรายข้อจำแนกตามกลุ่มสาขาวิชามนุษยศาสตร์ และสังคมศาสตร์ พบว่า นิสิตมีพฤติกรรมการแสวงหาสารสนเทศผ่านสมาร์ทโฟน โดยรวมอยู่ในระดับ มาก ($\bar{x} = 3.73$) เมื่อพิจารณาข้อ พบว่า

1. ขั้นตอนการเริ่มต้นแสวงหาสารสนเทศ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.73$) มาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมาก 4 ข้อ และ อยู่ในระดับปานกลาง 1 ข้อ ข้อที่อยู่ในระดับมาก ได้แก่ นิสิตเริ่มต้นแสวงหาสารสนเทศเพราะได้รับมอบหมายให้ทำงาน ($\bar{x} = 4.08$) รองลงมา คือ นิสิตเริ่มต้นแสวงหาสารสนเทศเพื่อเพิ่มพูนความรู้เดิม ($\bar{x} = 3.92$) นิสิตเริ่มค้นหาสารสนเทศจากการอ่านหนังสือที่เกี่ยวกับเรื่องนั้น ($\bar{x} = 3.66$) นิสิตเริ่มค้นหาสารสนเทศจากการสอบถามเพื่อน ($\bar{x} = 3.57$) ส่วนข้อที่อยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ นิสิตเริ่มค้นหาสารสนเทศจากการสอบถามอาจารย์ ($\bar{x} = 3.44$)

2. ขั้นตอนการเชื่อมโยงร้อยเรียงสารสนเทศ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.63$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมาก 3 ข้อ และ อยู่ในระดับปานกลาง 1 ขั้นตอน ข้อที่อยู่ในระดับมาก ได้แก่ เมื่อนิสิตพบสารสนเทศที่ต้องการแล้วนิสิตนำลิงค์ไปค้นหาต่อในเว็บไซต์ มากน้อยเพียงใด ($\bar{x} = 3.76$) รองลงมา คือ เมื่อนิสิตพบสารสนเทศที่ต้องการแล้วนิสิตนำสารสนเทศไปค้นหาต่อจากแอปพลิเคชันบนสมาร์ทโฟน มากน้อยเพียงใด ($\bar{x} = 3.69$) นิสิตมีการนำสารสนเทศจากการอ้างอิงในเนื้อหาไปค้นหาต่อมากน้อยเพียงใด ($\bar{x} = 3.64$) ส่วนข้อที่อยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ นิสิตมีการนำสารสนเทศจากบรรณานุกรมท้ายเรื่องไปค้นหาต่อมากน้อยเพียงใด ($\bar{x} = 3.43$)

3. ขั้นตอนการสำรวจเลือกดูสารสนเทศ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.90$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมาก ทุกข้อ ได้แก่ นิสิตมีการสำรวจเลือกดูสารสนเทศจากเว็บไซต์ มากน้อยเพียงใด ($\bar{x} = 4.13$) รองลงมา คือ นิสิตมีการสำรวจเลือกดูสารสนเทศจากแอปพลิเคชันที่มีบนสมาร์ทโฟน ($\bar{x} = 3.86$) นิสิตมีการสำรวจเลือกดูสารสนเทศจากฐานข้อมูล มากน้อยเพียงใด ($\bar{x} = 3.72$)

4. ขั้นตอนการแยกแยะสารสนเทศ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.79$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมาก ทุกข้อ ได้แก่ นิสิตมีการแยกแยะสารสนเทศที่ค้นหาได้ตามความเป็นปัจจุบัน ($\bar{x} = 4.07$) รองลงมา คือ นิสิตมีการแยกแยะสารสนเทศที่ค้นหาได้ตามความสอดคล้องของเนื้อหา ($\bar{x} = 3.80$) นิสิตมีการแยกแยะสารสนเทศที่ค้นหาได้ตามความชัดเจนและกะทัดรัด ($\bar{x} = 3.79$) นิสิตมีการแยกแยะสารสนเทศที่ค้นหาได้ตามความสมบูรณ์ ($\bar{x} = 3.77$)

นิสิตมีการแยกแยะสารสนเทศที่ค้นหาได้ตามความน่าเชื่อถือ ($\bar{x} = 3.73$) นิสิตมีการแยกแยะสารสนเทศที่ค้นหาได้ตามแหล่งที่มา ($\bar{x} = 3.71$) นิสิตมีการแยกแยะสารสนเทศที่ค้นหาได้ตามความถูกต้อง ($\bar{x} = 3.66$)

5. ขั้นตอนการตรวจตราสารสนเทศ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.77$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมาก 3 ข้อ และ อยู่ในระดับปานกลาง 1 ข้อ ข้อที่อยู่ในระดับมาก ได้แก่ นิสิตมีการตรวจสารสนเทศที่มีการอัปเดตใหม่ๆจากเว็บไซต์ต่างๆ ($\bar{x} = 3.96$) รองลงมา คือ นิสิตกำหนดให้มีการแจ้งเตือน เมื่อมีการอัปเดตข้อมูลใหม่จากเพจที่ถูกใจ ($\bar{x} = 3.87$) นิสิตกำหนดให้มีการแจ้งเตือน เมื่อมีการอัปเดตข้อมูลใหม่จากแอปพลิเคชันที่มีบนสมาร์ตโฟน ($\bar{x} = 3.73$) ส่วนข้อที่อยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ นิสิตมีการกำหนดให้สารสนเทศที่สนใจจากเว็บไซต์ หากมีการอัปเดตข้อมูลใหม่ให้ส่งเข้าอีเมลของนิสิต ($\bar{x} = 3.50$)

6. ขั้นตอนการดึงสารสนเทศออกมา โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.81$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมาก ทุกข้อ ได้แก่ นิสิตได้สารสนเทศที่เป็นข้อมูลตัวอักษร มากน้อยเพียงใด ($\bar{x} = 4.01$) รองลงมา คือ นิสิตได้สารสนเทศที่เป็นข้อมูลภาพมากน้อยเพียงใด ($\bar{x} = 3.85$) นิสิตได้สารสนเทศที่เป็นข้อมูลภาพเคลื่อนไหวมากน้อยเพียงใด ($\bar{x} = 3.78$) และนิสิตได้สารสนเทศที่เป็นข้อมูลเสียงมากน้อยเพียงใด ($\bar{x} = 3.59$)

7. ขั้นตอนการตรวจสอบสารสนเทศ โดยรวมอยู่ในระดับรวมมาก ($\bar{x} = 3.70$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมาก 9 ข้อ และ อยู่ในระดับปานกลาง 1 ข้อ ข้อที่อยู่ในระดับมาก ได้แก่ นิสิตได้มีการตรวจสอบสารสนเทศจากความสมบูรณ์ของเนื้อหา ($\bar{x} = 3.91$) รองลงมา คือ นิสิตได้มีการตรวจสอบสารสนเทศจากความเป็นปัจจุบัน ($\bar{x} = 3.79$) นิสิตได้มีการตรวจสอบสารสนเทศจากความน่าเชื่อถือ ($\bar{x} = 3.78$) นิสิตได้มีการตรวจสอบสารสนเทศจากความถูกต้อง ($\bar{x} = 3.77$) นิสิตได้มีการตรวจสอบสารสนเทศจากความสอดคล้องกันของเนื้อหา ($\bar{x} = 3.77$) นิสิตได้มีการตรวจสอบสารสนเทศจากแหล่งที่มา ($\bar{x} = 3.72$) นิสิตได้มีการตรวจสอบสารสนเทศที่ได้จากเว็บไซต์อื่นๆ ซ้ำอีกหรือไม่ว่ามีข้อมูลตรงกันมากน้อยเพียงใด ($\bar{x} = 3.59$) นิสิตได้มีการตรวจสอบสารสนเทศที่ได้จากฐานข้อมูลอื่นๆ ซ้ำอีกหรือไม่ว่ามีข้อมูลตรงกันหรือไม่มากน้อยเพียงใด ($\bar{x} = 3.58$) นิสิตได้มีการตรวจสอบสารสนเทศที่ได้จากแอปพลิเคชันที่มีบนสมาร์ตโฟนอื่นๆ ซ้ำอีกหรือไม่ว่ามีข้อมูลตรงกันมากน้อยเพียงใด ($\bar{x} = 3.57$) ส่วนข้อที่อยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ นิสิตได้มีการตรวจสอบสารสนเทศว่ามีการละเมิดลิขสิทธิ์ ($\bar{x} = 3.46$)

8. การจบขั้นตอนการแสวงหาสารสนเทศ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.55$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมาก 4 ข้อ และ อยู่ในระดับปานกลาง 3 ข้อ ข้อที่อยู่ในระดับมาก ได้แก่ นิสิตหยุดการค้นหาเมื่อมีสารสนเทศตรงกัน 2-3 แหล่ง ($\bar{x} = 3.76$) รองลงมา คือ นิสิตหยุดการค้นหาเมื่อพบสารสนเทศที่ต้องการ 10 อันดับแรก ($\bar{x} = 3.65$) นิสิตหยุดการค้นหาเมื่อแหล่งสารสนเทศไม่มีข้อมูลให้ค้นหาอีก ($\bar{x} = 3.63$) นิสิตหยุดการค้นหาสารสนเทศเมื่อมีข้อมูลใหม่ในรอบวัน ($\bar{x} = 3.53$) ส่วนข้อที่อยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ นิสิตหยุดการค้นหาเมื่อพบสารสนเทศที่ต้องการเพียง 1 ชิ้นทันที ($\bar{x} = 3.42$) นิสิตหยุดการค้นหาสารสนเทศเมื่อมีข้อมูลใหม่ในรอบสัปดาห์ ($\bar{x} = 3.42$) นิสิตหยุดการค้นหาสารสนเทศเมื่อมีข้อมูลใหม่ในรอบ 3 เดือน ($\bar{x} = 3.42$)

เมื่อพิจารณาเป็นรายขั้นตอนและรายข้อจำแนกตามนิสิตกลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ พบว่า นิสิตมีพฤติกรรมการแสวงหาสารสนเทศผ่านสมาร์ทโฟน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.80$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า

1. ขั้นตอนการเริ่มต้นแสวงหาสารสนเทศ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.88$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมาก ทุกข้อ ได้แก่ นิสิตเริ่มต้นแสวงหาสารสนเทศเพราะได้รับมอบหมายให้ทำงาน ($\bar{x} = 4.32$) รองลงมา คือ นิสิตเริ่มค้นหาสารสนเทศจากการอ่านหนังสือที่เกี่ยวกับเรื่องนั้น ($\bar{x} = 4.04$) นิสิตเริ่มต้นแสวงหาสารสนเทศเพื่อเพิ่มพูนความรู้เดิม ($\bar{x} = 3.96$) นิสิตเริ่มค้นหาสารสนเทศจากการสอบถามเพื่อน ($\bar{x} = 3.60$) และนิสิตเริ่มค้นหาสารสนเทศจากการสอบถามอาจารย์ ($\bar{x} = 3.52$)

2. ขั้นตอนการเชื่อมโยงร้อยเรียงสารสนเทศ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.78$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมาก ทุกข้อ ได้แก่ นิสิตมีการนำสารสนเทศจากบรรณานุกรมท้ายเรื่องไปค้นหาต่ออย่างน้อยเพียงใด ($\bar{x} = 4.00$) รองลงมา คือ เมื่อนิสิตพบสารสนเทศที่ต้องการแล้วนิสิตนำลิงค์ไปค้นหาต่อในเว็บไซต์อย่างน้อยเพียงใด ($\bar{x} = 3.88$) เมื่อนิสิตพบสารสนเทศที่ต้องการแล้วนิสิตนำสารสนเทศไปค้นหาต่อจากแอปพลิเคชันบนสมาร์ทโฟน อย่างน้อยเพียงใด ($\bar{x} = 3.72$) และ นิสิตมีการนำสารสนเทศจากการอ้างอิงในเนื้อหาไปค้นหาต่ออย่างน้อยเพียงใด ($\bar{x} = 3.52$)

3. ขั้นตอนการสำรวจเลือกดูสารสนเทศ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.13$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมาก ทุกข้อ ได้แก่ นิสิตมีการสำรวจเลือกดูสารสนเทศจากเว็บไซต์ มากน้อยเพียงใด ($\bar{x} = 4.32$) รองลงมา คือ นิสิตมีการสำรวจเลือกดูสารสนเทศจากฐานข้อมูล มากน้อยเพียงใด ($\bar{x} = 4.08$) และนิสิตมีการสำรวจเลือกดูสารสนเทศจากแอปพลิเคชันที่มีบนสมาร์ทโฟน ($\bar{x} = 4.00$)

4. ขั้นตอนการแยกแยะสารสนเทศ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.87$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมาก ทุกข้อ ได้แก่ นิสิตมีการแยกแยะสารสนเทศที่ค้นหาได้ตามความถูกต้อง ($\bar{x} = 4.04$) รองลงมา คือ นิสิตมีการแยกแยะสารสนเทศที่ค้นหาได้ตามความเป็นปัจจุบัน ($\bar{x} = 3.96$) นิสิตมีการแยกแยะสารสนเทศที่ค้นหาได้ตามความน่าเชื่อถือ ($\bar{x} = 3.88$) นิสิตมีการแยกแยะสารสนเทศที่ค้นหาได้ตามความชัดเจนและกะทัดรัด ($\bar{x} = 3.88$) นิสิตมีการแยกแยะสารสนเทศที่ค้นหาได้ตามความสมบูรณ์ ($\bar{x} = 3.84$) นิสิตมีการแยกแยะสารสนเทศที่ค้นหาได้ตามแหล่งที่มา ($\bar{x} = 3.80$) และนิสิตมีการแยกแยะสารสนเทศที่ค้นหาได้ตามความสอดคล้องของเนื้อหา ($\bar{x} = 3.72$)

5. ขั้นตอนการตรวจตราสารสนเทศ โดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.83$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมาก ทุกข้อ ได้แก่ นิสิตนิตินิสิตมีการตรวจสารสนเทศที่มีการอัปเดตใหม่ๆจากเว็บไซต์ต่างๆ ($\bar{x} = 3.96$) รองลงมา คือ นิสิตกำหนดให้มีการแจ้งเตือน เมื่อมีการอัปเดตข้อมูลใหม่จากแอปพลิเคชันที่มีบนสมาร์ทโฟน ($\bar{x} = 3.92$) นิสิตกำหนดให้มีการแจ้งเตือน เมื่อมีการอัปเดตข้อมูลใหม่จากเพจที่ถูกใจ ($\bar{x} = 3.76$) และนิสิตมีการกำหนดให้สารสนเทศที่สนใจจากเว็บไซต์ หากมีการอัปเดตข้อมูลใหม่ให้ส่งเข้าอีเมลของนิสิต ($\bar{x} = 3.68$)

6. ขั้นตอนการดึงสารสนเทศออกมา โดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.87$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมาก ทุกข้อ ได้แก่ นิสิตได้สารสนเทศที่เป็นข้อมูลตัวอักษรมากน้อยเพียงใด ($\bar{x} = 4.16$) รองลงมา คือ นิสิตได้สารสนเทศที่เป็นข้อมูลภาพมากน้อยเพียงใด ($\bar{x} = 3.88$) นิสิตได้สารสนเทศที่เป็นข้อมูลภาพเคลื่อนไหวมากน้อยเพียงใด ($\bar{x} = 3.56$) และนิสิตได้สารสนเทศที่เป็นข้อมูลเสียงมากน้อยเพียงใด ($\bar{x} = 3.36$)

7. ขั้นตอนการตรวจสอบสารสนเทศ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.82$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมาก 9 ข้อ และ อยู่ในระดับปานกลาง 1 ข้อ ข้อที่อยู่ในระดับมาก ได้แก่ นิสิตได้มีการตรวจสอบสารสนเทศจากความเป็นปัจจุบัน ($\bar{x} = 4.08$) รองลงมา คือ การตรวจสอบสารสนเทศจากแหล่งที่มา ($\bar{x} = 3.92$) นิสิตได้มีการตรวจสอบสารสนเทศจากความน่าเชื่อถือ ($\bar{x} = 3.92$) นิสิตได้มีการตรวจสอบสารสนเทศจากความถูกต้อง ($\bar{x} = 3.88$) นิสิตได้มีการตรวจสอบสารสนเทศที่ได้จากฐานข้อมูลอื่นๆ ซ้ำอีกหรือไม่ว่ามีข้อมูลตรงกันหรือไม่มากนักน้อยเพียงใด ($\bar{x} = 3.88$) นิสิตได้มีการตรวจสอบสารสนเทศจากความสอดคล้องกันของเนื้อหา ($\bar{x} = 3.84$) นิสิตได้มีการตรวจสอบสารสนเทศจากความสมบูรณ์ของเนื้อหา ($\bar{x} = 3.80$) นิสิตได้มีการตรวจสอบสารสนเทศที่ได้จากเว็บไซต์อื่นๆ ซ้ำอีกหรือไม่ว่ามีข้อมูลตรงกันมากนักน้อยเพียงใด ($\bar{x} = 3.80$) ได้มีการตรวจสอบสารสนเทศที่ได้จากแอปพลิเคชันที่มีบนสมาร์ตโฟนอื่นๆ ซ้ำอีกหรือไม่ว่ามีข้อมูลตรงกันมากนักน้อยเพียงใด ($\bar{x} = 3.80$) ส่วนข้อที่อยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ นิสิตได้มีการตรวจสอบสารสนเทศว่ามีการละเมิดลิขสิทธิ์ ($\bar{x} = 3.32$)

8. การจับขั้นตอนการแสวงหาสารสนเทศ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.34$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับปานกลาง ทุกข้อ ได้แก่ นิสิตหยุดการค้นหาเมื่อมีสารสนเทศตรงกัน 2-3 แหล่ง ($\bar{x} = 3.92$) รองลงมา คือ นิสิตหยุดการค้นหาเมื่อพบสารสนเทศที่ต้องการ 10 อันดับแรก ($\bar{x} = 3.72$) นิสิตหยุดการค้นหาสารสนเทศเมื่อมีข้อมูลใหม่ในรอบสัปดาห์ ($\bar{x} = 3.44$) นิสิตหยุดการค้นหาสารสนเทศเมื่อมีข้อมูลใหม่ในรอบ 3 เดือน ($\bar{x} = 3.36$) นิสิตหยุดการค้นหาสารสนเทศเมื่อมีข้อมูลใหม่ในรอบวัน ($\bar{x} = 3.08$) นิสิตหยุดการค้นหาเมื่อแหล่งสารสนเทศไม่มีข้อมูลให้ค้นหาอีก ($\bar{x} = 3.04$) และ นิสิตหยุดการค้นหาเมื่อพบสารสนเทศที่ต้องการเพียง 1 ชิ้นทันที ($\bar{x} = 2.88$)

เมื่อพิจารณาเป็นรายขั้นตอนและรายข้อจำแนกตามนิสิตกลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์เทคโนโลยี พบว่า นิสิตมีพฤติกรรมการแสวงหาสารสนเทศผ่านสมาร์ตโฟน อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.80$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า

1. ขั้นตอนการเริ่มต้นแสวงหาสารสนเทศ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.73$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมาก 4 ข้อ และ อยู่ในระดับปานกลาง 1 ข้อ ข้อที่อยู่ในระดับมาก ได้แก่ นิสิตเริ่มต้นแสวงหาสารสนเทศเพราะได้รับมอบหมายให้ทำงาน ($\bar{x} = 4.03$) รองลงมา คือ นิสิตเริ่มต้นแสวงหาสารสนเทศเพื่อเพิ่มพูนความรู้เดิม ($\bar{x} = 3.93$) นิสิตเริ่มค้นหาสารสนเทศจากการสอบถามเพื่อน ($\bar{x} = 3.56$) ส่วนข้อที่อยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ นิสิตเริ่มค้นหา

สารสนเทศจากการสอบถามอาจารย์ ($\bar{x} = 3.49$) นิสิตเริ่มค้นหาสารสนเทศจากการอ่านหนังสือที่เกี่ยวข้องกับเรื่องนั้น ($\bar{x} = 3.42$)

2. ขั้นตอนการเชื่อมโยงร้อยเรียงสารสนเทศ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.65$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมาก ทุกข้อ ได้แก่ เมื่อนิสิตพบสารสนเทศที่ต้องการแล้วนิสิตนำลิงค์ไปค้นหาต่อในเว็บไซต์มากน้อยเพียงใด ($\bar{x} = 3.76$) รองลงมา คือ เมื่อนิสิตพบสารสนเทศที่ต้องการแล้วนิสิตนำสารสนเทศไปค้นหาต่อจากแอปพลิเคชันบนสมาร์โฟน มากน้อยเพียงใด ($\bar{x} = 3.74$) นิสิตมีการนำสารสนเทศจากการอ้างอิงในเนื้อหาไปค้นหาต่อมากน้อยเพียงใด ($\bar{x} = 3.68$) และนิสิตมีการนำสารสนเทศจากบรรณานุกรมท้ายเรื่องไปค้นหาต่อมากน้อยเพียงใด ($\bar{x} = 3.43$)

3. ขั้นตอนการสำรวจเลือกดูสารสนเทศ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.91$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมาก ทุกข้อ ได้แก่ นิสิตมีการสำรวจเลือกดูสารสนเทศจากเว็บไซต์ มากน้อยเพียงใด ($\bar{x} = 4.10$) รองลงมา คือ นิสิตมีการสำรวจเลือกดูสารสนเทศจากแอปพลิเคชันที่มีบนสมาร์โฟน ($\bar{x} = 3.87$) นิสิตมีการสำรวจเลือกดูสารสนเทศจากฐานข้อมูล มากน้อยเพียงใด ($\bar{x} = 3.65$) และนิสิตมีการแยกแยะสารสนเทศที่ค้นหาได้ตามความน่าเชื่อถือ ($\bar{x} = 3.88$)

4. ขั้นตอนการแยกแยะสารสนเทศ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.80$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมาก ทุกข้อ ได้แก่ นิสิตมีการแยกแยะสารสนเทศที่ค้นหาได้ตามความเป็นปัจจุบัน ($\bar{x} = 3.88$) รองลงมา คือ นิสิตมีการแยกแยะสารสนเทศที่ค้นหาได้ตามแหล่งที่มา ($\bar{x} = 3.87$) นิสิตมีการแยกแยะสารสนเทศที่ค้นหาได้ตามความถูกต้อง ($\bar{x} = 3.83$) นิสิตมีการแยกแยะสารสนเทศที่ค้นหาได้ตามความสอดคล้องของเนื้อหา ($\bar{x} = 3.83$) นิสิตมีการแยกแยะสารสนเทศที่ค้นหาได้ตามความสมบูรณ์ ($\bar{x} = 3.76$) และนิสิตมีการแยกแยะสารสนเทศที่ค้นหาได้ตามความชัดเจนและกะทัดรัด ($\bar{x} = 3.71$)

5. ขั้นตอนการตรวจตราสารสนเทศ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.77$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมาก ทุกข้อ ได้แก่ นิสิตกำหนดให้มีการแจ้งเตือน เมื่อมีการอัปเดตข้อมูลใหม่จากเพจที่ถูกใจ ($\bar{x} = 3.90$) รองลงมา คือ นิสิตมีการตรวจสารสนเทศที่มีการอัปเดตใหม่ๆจากเว็บไซต์ต่างๆ ($\bar{x} = 3.88$) นิสิตกำหนดให้มีการแจ้งเตือน เมื่อมีการอัปเดตข้อมูลใหม่จากแอปพลิเคชันที่มีบนสมาร์โฟน ($\bar{x} = 3.77$) และนิสิตมีการกำหนดให้สารสนเทศที่สนใจจากเว็บไซต์ หากมีการอัปเดตข้อมูลใหม่ให้ส่งเข้าอีเมลของนิสิต ($\bar{x} = 3.54$)

6. ขั้นตอนการดึงสารสนเทศออกมา โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.82$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมาก ทุกข้อ ได้แก่ นิสิตได้สารสนเทศที่เป็นข้อมูลภาพมากน้อยเพียงใด ($\bar{x} = 4.08$) รอลงมา คือ นิสิตได้สารสนเทศที่เป็นข้อมูลตัวอักษรมากน้อยเพียงใด ($\bar{x} = 4.01$) นิสิตได้สารสนเทศที่เป็นข้อมูลภาพเคลื่อนไหวมากน้อยเพียงใด ($\bar{x} = 3.88$) และนิสิตได้สารสนเทศที่เป็นข้อมูลเสียงมากน้อยเพียงใด ($\bar{x} = 3.60$)

7. ขั้นตอนการตรวจสอบสารสนเทศ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.42$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมาก 9 ข้อ และ อยู่ในระดับปานกลาง 1 ข้อ ข้อที่อยู่ในระดับมาก ได้แก่ นิสิตได้มีการตรวจสอบสารสนเทศจากความเป็นปัจจุบัน ($\bar{x} = 3.88$) รอลงมา คือ นิสิตได้มีการตรวจสอบสารสนเทศจากความน่าเชื่อถือ ($\bar{x} = 3.82$) นิสิตได้มีการตรวจสอบสารสนเทศจากความถูกต้อง ($\bar{x} = 3.81$) นิสิตได้มีการตรวจสอบสารสนเทศจากความสอดคล้องกันของเนื้อหา ($\bar{x} = 3.81$) นิสิตได้มีการตรวจสอบสารสนเทศที่ได้จากเว็บไซต์อื่นๆ ซ้ำอีกหรือไม่ว่ามีข้อมูลตรงกันมากน้อยเพียงใด ($\bar{x} = 3.64$) นิสิตได้มีการตรวจสอบสารสนเทศที่ได้จากแอปพลิเคชันที่มีบนสมาร์ตโฟนอื่นๆ ซ้ำอีกหรือไม่ว่ามีข้อมูลตรงกันมากน้อยเพียงใด ($\bar{x} = 3.64$) นิสิตได้มีการตรวจสอบสารสนเทศจากแหล่งที่มา ($\bar{x} = 3.63$) นิสิตได้มีการตรวจสอบสารสนเทศที่ได้จากฐานข้อมูลอื่นๆ ซ้ำอีกหรือไม่ว่ามีข้อมูลตรงกันหรือไม่มากน้อยเพียงใด ($\bar{x} = 3.56$) ส่วนข้อที่อยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ นิสิตได้มีการตรวจสอบสารสนเทศว่ามีการละเมิดลิขสิทธิ์ ($\bar{x} = 3.42$)

8. การจบขั้นตอนการแสวงหาสารสนเทศ อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.51$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมาก 4 ข้อ และ อยู่ในระดับปานกลาง 3 ข้อ ข้อที่อยู่ในระดับมาก ได้แก่ นิสิตหยุดการค้นหาเมื่อมีสารสนเทศตรงกัน 2-3 แหล่ง ($\bar{x} = 3.76$) รอลงมา คือ นิสิตหยุดการค้นหาเมื่อพบสารสนเทศที่ต้องการ 10 อันดับแรก ($\bar{x} = 3.70$) นิสิตหยุดการค้นหาสารสนเทศเมื่อมีข้อมูลใหม่ในรอบวัน ($\bar{x} = 3.56$) ข้อที่อยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ นิสิตหยุดการค้นหาเมื่อแหล่งสารสนเทศไม่มีข้อมูลให้ค้นหาอีก ($\bar{x} = 3.41$) นิสิตหยุดการค้นหาสารสนเทศเมื่อมีข้อมูลใหม่ในรอบสัปดาห์ ($\bar{x} = 3.29$) นิสิตหยุดการค้นหาสารสนเทศเมื่อมีข้อมูลใหม่ในรอบ 3 เดือน ($\bar{x} = 3.29$) ส่วนข้อที่อยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ นิสิตหยุดการค้นหาเมื่อพบสารสนเทศที่ต้องการเพียง 1 ชิ้นทันที ($\bar{x} = 3.24$)

ตอนที่ 3 ผลการเปรียบเทียบพฤติกรรมการแสวงหาสารสนเทศผ่านสมาร์ทโฟนของนิสิตมหาวิทยาลัยมหาสารคามที่ศึกษาอยู่ในกลุ่มสาขาวิชาต่างกัน โดยรวมทุกชั้นตอน ปรากฏดังตาราง 16

ตาราง 16 ผลเปรียบเทียบพฤติกรรมการแสวงหาสารสนเทศผ่านสมาร์ทโฟนในกลุ่มสาขาวิชาต่างกัน

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
กลุ่มสาขาวิชาที่ต่างกัน	.093	2	.046	.233	.793
	63.946	320	.200		
รวมทั้งหมด	64.039	322			

ตาราง 16 พบว่านิสิตที่เรียนในกลุ่มสาขาวิชาต่างกันมีพฤติกรรมการแสวงหาสารสนเทศผ่านสมาร์ทโฟนโดยรวม ต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ แสดงว่า นิสิตที่เรียนในกลุ่มสาขาวิชาต่างกันมีพฤติกรรมการแสวงหาสารสนเทศผ่านสมาร์ทโฟนโดยรวมไม่ต่างกัน ไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ได้ตั้งไว้

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาพฤติกรรมการแสวงหาสารสนเทศผ่านสมาร์ทโฟนของนิสิตมหาวิทยาลัยมหาสารคาม สรุปความรู้ความเข้าใจได้ดังนี้

1. วัตถุประสงค์ของการวิจัย
2. สมมติฐานของการวิจัย
3. วิธีดำเนินการวิจัย
4. วิเคราะห์ข้อมูล
5. สรุปผลการศึกษา
6. การอภิปรายผล
7. ข้อเสนอแนะ

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาพฤติกรรมการแสวงหาสารสนเทศผ่านสมาร์ทโฟนของนิสิตมหาวิทยาลัยมหาสารคาม
2. เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมการแสวงหาสารสนเทศผ่านสมาร์ทโฟนของนิสิตมหาวิทยาลัยมหาสารคามที่ศึกษาอยู่ในกลุ่มสาขาวิชาต่างกัน

สมมติฐานของวิจัย

นิสิตที่ศึกษาอยู่ในกลุ่มสาขาวิชาต่างกัน มีพฤติกรรมการแสวงหาสารสนเทศผ่านสมาร์ทโฟนต่างกัน

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ คือ นิสิตมหาวิทยาลัยมหาสารคาม ที่มีสภาพสมบูรณ์ ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2558

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ คือ นิสิตมหาวิทยาลัยมหาสารคาม ที่มีสภาพสมบูรณ์ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2558 ที่ใช้สมาร์ทโฟน ซึ่งได้มาจากการกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรคำนวณ จำนวน 323 คน

3. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สภาพและบริบททั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ กลุ่มสาขาวิชา มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ กลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ และกลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี ลักษณะคำถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ

ตอนที่ 2 พฤติกรรมการแสวงหาสารสนเทศผ่านสมาร์ทโฟนของนิสิตมหาวิทยาลัยมหาสารคาม ได้แก่ พฤติกรรมการแสวงหาสารสนเทศผ่านสมาร์ทโฟน ลักษณะคำถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ซึ่งค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับของแบบสอบถามเท่ากับ 0.90

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะ เป็นแบบสอบถามลักษณะปลายเปิด ให้ผู้ตอบแบบสอบถามแสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับพฤติกรรมการแสวงหาสารสนเทศผ่านสมาร์ทโฟนของนิสิตมหาวิทยาลัยมหาสารคาม

วิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามฉบับที่สมบูรณ์จำนวน 323 ฉบับ มาตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์การให้คะแนน แล้วนำไปวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมการแสวงหาสารสนเทศผ่านสมาร์ทโฟนของนิสิตมหาวิทยาลัยมหาสารคาม โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for Windows เพื่อวิเคราะห์

1. สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ด้วยการหาค่าร้อยละ
2. พฤติกรรมการแสวงหาผ่านสมาร์ทโฟน ด้วยการหาค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
3. เปรียบเทียบพฤติกรรมการแสวงหาสารสนเทศผ่านสมาร์ทโฟนในกลุ่มสาขาวิชาต่างกัน ด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวน

สรุปผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยเกี่ยวกับ พฤติกรรมการแสวงหาสารสนเทศผ่านสมาร์ทโฟนของนิสิตมหาวิทยาลัยมหาสารคาม ผู้วิจัยสรุปผลได้ ดังนี้

1. สภาพและบริบททั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม
 - 1.1 นิสิตที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ศึกษาอยู่ในกลุ่มสาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ รองลงมา คือ กลุ่มสาขาวิทยาศาสตร์เทคโนโลยี และ น้อยที่สุด คือ กลุ่มสาขาวิทยาศาสตร์สุขภาพ
 - 1.2 นิสิตส่วนใหญ่มีการแสวงหาสารสนเทศผ่านสมาร์ทโฟนอยู่หอพัก รองลงมา คือ ห้องปฏิบัติการคณะ และ บ้าน ตามลำดับ
 - 1.3 นิสิตส่วนใหญ่มีการแสวงหาสารสนเทศผ่านสมาร์ทโฟน มากกว่า 6 ครั้งต่อสัปดาห์ รองลงมา คือ 3-4 ครั้งต่อสัปดาห์ และ 5-6 ครั้งต่อสัปดาห์ ตามลำดับ
 - 1.4 นิสิตส่วนใหญ่มีการแสวงหาสารสนเทศผ่านสมาร์ทโฟนในช่วงเวลา 20.00-24.00 รองลงมา คือ เวลา 16.00-20.00 และ เวลา 13.00-16.00 ตามลำดับ
 - 1.6 นิสิตส่วนใหญ่มีการแสวงหาสารสนเทศผ่านสมาร์ทโฟนโดยใช้ภาษาไทย รองลงมา คือ ภาษาอังกฤษ ตามลำดับ

2. พฤติกรรมการแสวงหาสารสนเทศ

2.1 พฤติกรรมการแสวงหาสารสนเทศผ่านสมาร์ตโฟนของนิสิตมหาวิทยาลัยมหาสารคามสอดคล้องกับตัวแบบพฤติกรรมการแสวงหาสารสนเทศที่ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ไว้ใน 8 ประการ

ผลการวิจัย พบว่า นิสิตมีพฤติกรรมการแสวงหาสารสนเทศผ่านสมาร์ตโฟนโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายขั้นตอน พบว่า อยู่ในระดับมาก ทุกขั้นตอน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ขั้นตอนการสำรวจเลือกดูสารสนเทศ รองลงมา คือ ขั้นตอนการดึงสารสนเทศออกมา ขั้นตอนการแยกแยะสารสนเทศ ขั้นตอนการตรวจตราสารสนเทศ ขั้นตอนการเริ่มต้นแสวงหาสารสนเทศ ขั้นตอนการตรวจสอบสารสนเทศ ขั้นตอนการเชื่อมโยงร้อยเรียงสารสนเทศ และ ขั้นตอนการจบการแสวงหาสารสนเทศ

เมื่อพิจารณาเป็นรายขั้นตอน พบว่า

1. ขั้นตอนการเริ่มต้นแสวงหาสารสนเทศมีพฤติกรรมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมาก 4 ข้อ และอยู่ในระดับปานกลาง 1 ข้อ ข้อที่อยู่ในระดับมาก ได้แก่ นิสิตเริ่มต้นแสวงหาสารสนเทศเพราะได้รับมอบหมายให้ทำงาน รองลงมา คือ นิสิตเริ่มต้นแสวงหาสารสนเทศเพื่อเพิ่มพูนความรู้เดิม นิสิตเริ่มค้นหาสารสนเทศจากการอ่านหนังสือที่เกี่ยวกับเรื่องนั้น และ นิสิตเริ่มค้นหาสารสนเทศจากการสอบถามเพื่อน ส่วนข้อที่อยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ นิสิตเริ่มค้นหาสารสนเทศจากการสอบถามอาจารย์

2. ขั้นตอนการเชื่อมโยงร้อยเรียงสารสนเทศมีพฤติกรรมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมาก 3 ข้อ และอยู่ในระดับปานกลาง 1 ข้อ ข้อที่อยู่ในระดับมาก ได้แก่ เมื่อนิสิตพบสารสนเทศที่ต้องการแล้วนิสิตนำลิงค์ไปค้นหาต่อในเว็บไซต์มากน้อยเพียงใด รองลงมา คือ เมื่อนิสิตพบสารสนเทศที่ต้องการแล้วนิสิตนำสารสนเทศไปค้นหาต่อจากแอปพลิเคชันบนสมาร์ตโฟน มากน้อยเพียงใด และ นิสิตมีการนำสารสนเทศจากการอ้างอิงในเนื้อหาไปค้นหาต่อมากน้อยเพียงใด ส่วนข้อที่อยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ นิสิตมีการนำสารสนเทศจากบรรณานุกรมท้ายเรื่องไปค้นหาต่อมากน้อยเพียงใด ขั้นตอนการสำรวจเลือกดูสารสนเทศ อยู่ในระดับมาก

3. ขั้นตอนการเชื่อมโยงร้อยเรียงสารสนเทศมีพฤติกรรมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าอยู่ในระดับมาก ทุกข้อ ข้อที่อยู่ในระดับมาก ได้แก่ นิสิตมีการสำรวจเลือกดูสารสนเทศจากเว็บไซต์มากน้อยเพียงใด รองลงมา คือ นิสิตมีการสำรวจเลือกดูสารสนเทศจากแอปพลิเคชันที่มีบนสมาร์ตโฟน และ นิสิตมีการสำรวจเลือกดูสารสนเทศจากฐานข้อมูลมากน้อยเพียงใด

4. ขั้นตอนการแยกแยะสารสนเทศมีพฤติกรรมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าอยู่ในระดับมาก ทุกข้อ ข้อที่อยู่ในระดับมาก ได้แก่ นิสิตมีการแยกแยะสารสนเทศที่ค้นหาได้ตามความเป็นปัจจุบัน รองลงมา คือ นิสิตมีการแยกแยะสารสนเทศที่ค้นหาได้ตามความสอดคล้องของเนื้อหา นิสิตมีการแยกแยะสารสนเทศที่ค้นหาได้ตามความน่าเชื่อถือ นิสิตมีการแยกแยะสารสนเทศที่ค้นหาได้ตามความชัดเจนและกะทัดรัด นิสิตมีการแยกแยะสารสนเทศที่ค้นหาได้ตามความสมบูรณ์ นิสิตมีการแยกแยะสารสนเทศที่ค้นหาได้ตามแหล่งที่มา และ นิสิตมีการแยกแยะสารสนเทศที่ค้นหาได้ตามความถูกต้อง

5. ขั้นตอนการตรวจตราสารสนเทศมีพฤติกรรมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าอยู่ในระดับมาก ทุกข้อ ข้อที่อยู่ในระดับมาก ได้แก่ นิสิตมีการตรวจสารสนเทศที่มีการอัปเดตใหม่ๆจากเว็บไซต์ต่างๆ รองลงมา คือ นิสิตกำหนดให้มีการแจ้งเตือนเมื่อมีการอัปเดตข้อมูลใหม่จากเพจที่ถูกใจ นิสิตกำหนดให้มีการแจ้งเตือน เมื่อมีการอัปเดตข้อมูลใหม่จากแอปพลิเคชันที่มีบนสมาร์ตโฟน และ นิสิตมีการกำหนดให้สารสนเทศที่สนใจจากเว็บไซต์หากมีการอัปเดตข้อมูลใหม่ให้ส่งเข้าอีเมลของนิสิต

6. ขั้นตอนการดึงสารสนเทศออกมามีพฤติกรรมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าอยู่ในระดับมาก ทุกข้อ ได้แก่ นิสิตได้สารสนเทศที่เป็นข้อมูลตัวอักษร มากน้อยเพียงใด รองลงมา คือ นิสิตได้สารสนเทศที่เป็นข้อมูลภาพมากน้อยเพียงใด และ นิสิตได้สารสนเทศที่เป็นข้อมูลภาพเคลื่อนไหวมากน้อยเพียงใด ส่วนข้อที่อยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ นิสิตได้สารสนเทศที่เป็นข้อมูลเสียงมากน้อยเพียงใด

7. ขั้นตอนการตรวจสอบสารสนเทศมีพฤติกรรมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าอยู่ในระดับมาก 9 ข้อ และอยู่ในระดับปานกลาง 1 ข้อ ข้อที่อยู่ในระดับมาก ได้แก่ นิสิตได้มีการตรวจสอบสารสนเทศจากความสมบูรณ์ของเนื้อหา รองลงมา คือ นิสิตได้มีการตรวจสอบสารสนเทศจากความเป็นปัจจุบัน นิสิตได้มีการตรวจสอบสารสนเทศจากความน่าเชื่อถือ นิสิตได้มีการตรวจสอบสารสนเทศจากความถูกต้อง นิสิตได้มีการตรวจสอบสารสนเทศจากความสอดคล้องกันของเนื้อหา นิสิตได้มีการตรวจสอบสารสนเทศจากแหล่งที่มา นิสิตได้มีการตรวจสอบสารสนเทศที่ได้จากเว็บไซต์อื่นๆ ซ้ำอีกหรือไม่ว่ามีข้อมูลตรงกันมากน้อยเพียงใด นิสิตได้มีการตรวจสอบสารสนเทศที่ได้จากแอปพลิเคชันที่มีบนสมาร์ตโฟนอื่นๆ ซ้ำอีกหรือไม่ว่ามีข้อมูลตรงกันมากน้อยเพียงใด และ นิสิตได้มี

การตรวจสอบสารสนเทศที่ได้จากฐานข้อมูลอื่นๆ ซ้ำอีกหรือไม่ว่ามีข้อมูลตรงกันหรือไม่มากนักน้อยเพียงใด ส่วนข้อที่อยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ นิสิตได้มีการตรวจสอบสารสนเทศว่ามีการละเมิดลิขสิทธิ์

8. การจบขั้นตอนการแสวงหาสารสนเทศมีพฤติกรรมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าอยู่ในระดับมาก 4 ข้อ และอยู่ในระดับปานกลาง 3 ข้อ ข้อที่อยู่ในระดับมาก ได้แก่ นิสิตหยุดการค้นหาเมื่อมีสารสนเทศตรงกัน 2-3 แหล่ง รองลงมา คือ นิสิตหยุดการค้นหาเมื่อพบสารสนเทศที่ต้องการ 10 อันดับแรก นิสิตหยุดการค้นหาเมื่อแหล่งสารสนเทศไม่มีข้อมูลให้ค้นหาอีก นิสิตหยุดการค้นหาสารสนเทศเมื่อมีข้อมูลใหม่ในรอบวัน นิสิตหยุดการค้นหาสารสนเทศเมื่อมีข้อมูลใหม่ในรอบสัปดาห์ และ นิสิตหยุดการค้นหาสารสนเทศเมื่อมีข้อมูลใหม่ในรอบ 3 เดือน ส่วนข้อที่อยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ นิสิตหยุดการค้นหาสารสนเทศเมื่อมีข้อมูลใหม่ในรอบสัปดาห์ นิสิตหยุดการค้นหาสารสนเทศเมื่อมีข้อมูลใหม่ในรอบ 3 เดือน นิสิตหยุดการค้นหาเมื่อพบสารสนเทศที่ต้องการเพียง 1 ขึ้นทันที

เมื่อพิจารณาเป็นรายขั้นตอนจำแนกตามกลุ่มสาขาวิชา พบว่า ทุกกลุ่มพฤติกรรมแสวงหาสารสนเทศผ่านสมาร์โฟนอยู่ในระดับมาก โดยกลุ่มที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ กลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ รองลงมา คือ กลุ่มสาขาวิชามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับกลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์เทคโนโลยี

1. เมื่อพิจารณาตามกลุ่มสาขาวิชามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ เมื่อพิจารณาเป็นรายขั้นตอน พบว่า อยู่ในระดับมาก ทุกขั้นตอน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ การสำรวจเลือกดูสารสนเทศ รองลงมา คือ การดึงสารสนเทศออกมา การแยกแยะสารสนเทศ การเริ่มต้นแสวงหาสารสนเทศ การตรวจสอบสารสนเทศ การเชื่อมโยงร้อยเรียงสารสนเทศ และการจบขั้นตอนการแสวงหาสารสนเทศ

2. เมื่อพิจารณาตามกลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ พบว่า นิสิตเมื่อพิจารณาเป็นรายขั้นตอน พบว่า อยู่ในระดับมาก 7 ขั้นตอน และอยู่ในระดับปานกลาง 1 ขั้นตอน ขั้นตอนที่อยู่ในระดับมาก ได้แก่ การสำรวจเลือกดูสารสนเทศ รองลงมา คือ การเริ่มต้นแสวงหาสารสนเทศ การแยกแยะสารสนเทศ การตรวจตราสารสนเทศ การตรวจสอบสารสนเทศ การเชื่อมโยงร้อยเรียงสารสนเทศ และการดึงสารสนเทศออกมา ส่วนข้อที่อยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ การจบขั้นตอนการแสวงหาสารสนเทศ

3. เมื่อพิจารณาตามกลุ่มกลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์เทคโนโลยี พบว่า เมื่อพิจารณาเป็นรายขั้นตอน พบว่า อยู่ในระดับมาก 7 ขั้นตอน และ อยู่ในระดับปานกลาง 1 ขั้นตอน ขั้นตอนที่อยู่ในระดับมาก ได้แก่ การดึงสารสนเทศออกมา รองลงมา คือ การสำรวจเลือกดูสารสนเทศ การแยกแยะสารสนเทศ การตรวจตราสารสนเทศ การตรวจสอบสารสนเทศ การเริ่มต้นแสวงหาสารสนเทศ และ การเชื่อมโยงร้อยเรียงสารสนเทศ ส่วนข้อที่อยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ การจบขั้นตอน การแสวงหาสารสนเทศ

เมื่อพิจารณาเป็นรายขั้นตอนและรายข้อจำแนกตามกลุ่มสาขาวิชา กลุ่ม
กลุ่มสาขาวิชามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ พบว่า

1. ขั้นตอนการเริ่มต้นแสวงหาสารสนเทศ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมาก 4 ข้อ และ อยู่ในระดับปานกลาง 1 ข้อ ข้อที่อยู่ในระดับมาก ได้แก่ นิสิตเริ่มต้นแสวงหาสารสนเทศเพราะได้รับมอบหมายให้ทำงาน รองลงมา คือ นิสิตเริ่มต้นแสวงหาสารสนเทศเพื่อเพิ่มพูนความรู้เดิม นิสิตเริ่มค้นหาสารสนเทศจากการอ่านหนังสือที่เกี่ยวข้องกับเรื่องนั้น นิสิตเริ่มค้นหาสารสนเทศจากการสอบถามเพื่อน ส่วนข้อที่อยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ นิสิตเริ่มค้นหาสารสนเทศจากการสอบถามอาจารย์

2. ขั้นตอนการเชื่อมโยงร้อยเรียงสารสนเทศ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมาก 3 ข้อ และ อยู่ในระดับปานกลาง 1 ขั้นตอน ข้อที่อยู่ในระดับมาก ได้แก่ เมื่อนิสิตพบสารสนเทศที่ต้องการแล้วนิสิตนำลิงค์ไปค้นหาต่อในเว็บไซต์ มากน้อยเพียงใด รองลงมา คือ เมื่อนิสิตพบสารสนเทศที่ต้องการแล้วนิสิตนำสารสนเทศไปค้นหาต่อจากแอปพลิเคชันบนสมาร์ตโฟน มากน้อยเพียงใด นิสิตมีการนำสารสนเทศจากการอ้างอิงในเนื้อหาไปค้นหาต่อมากน้อยเพียงใด ส่วนข้อที่อยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ นิสิตมีการนำสารสนเทศจากบรรณานุกรมท้ายเรื่องไปค้นหาต่อมากน้อยเพียงใด

3. ขั้นตอนการสำรวจเลือกดูสารสนเทศ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมาก ทุกข้อ ได้แก่ นิสิตมีการสำรวจเลือกดูสารสนเทศจากเว็บไซต์ มากน้อยเพียงใด รองลงมา คือ นิสิตมีการสำรวจเลือกดูสารสนเทศจากแอปพลิเคชันที่มีบนสมาร์ตโฟน นิสิตมีการสำรวจเลือกดูสารสนเทศจากฐานข้อมูล มากน้อยเพียงใด

4. ขั้นตอนการแยกแยะสารสนเทศ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมาก ทุกข้อ ได้แก่ นิสิตมีการแยกแยะสารสนเทศที่ค้นหาได้ตามความเป็นปัจจุบัน รองลงมา คือ นิสิตมีการแยกแยะสารสนเทศที่ค้นหาได้ตามความสอดคล้องของเนื้อหา นิสิตมีการแยกแยะสารสนเทศที่ค้นหาได้ตามความชัดเจนและกะทัดรัด นิสิตมีการแยกแยะสารสนเทศที่ค้นหาได้ตามความสมบูรณ์ นิสิตมีการแยกแยะสารสนเทศที่ค้นหาได้ตามความน่าเชื่อถือ นิสิตมีการแยกแยะสารสนเทศที่ค้นหาได้ตามแหล่งที่มา นิสิตมีการแยกแยะสารสนเทศที่ค้นหาได้ตามความถูกต้อง

5. ขั้นตอนการตรวจตราสารสนเทศ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมาก 3 ข้อ และ อยู่ในระดับปานกลาง 1 ข้อ ข้อที่อยู่ในระดับมาก ได้แก่ นิสิตมีการตรวจสารสนเทศที่มีการอัปเดตใหม่ๆจากเว็บไซต์ต่างๆ รองลงมา คือ นิสิตกำหนดให้มีการแจ้งเตือน เมื่อมีการอัปเดตข้อมูลใหม่จากเพจที่ถูกใจ นิสิตกำหนดให้มีการแจ้งเตือน เมื่อมีการอัปเดตข้อมูลใหม่จากแอปพลิเคชันที่มีบนสมาร์โฟน ส่วนข้อที่อยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ นิสิตมีการกำหนดให้สารสนเทศที่สนใจจากเว็บไซต์ หากมีการอัปเดตข้อมูลใหม่ให้ส่งเข้าอีเมลของนิสิต

6. ขั้นตอนการดึงสารสนเทศออกมา โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมาก ทุกข้อ ได้แก่ นิสิตได้สารสนเทศที่เป็นข้อมูลตัวอักษร มากน้อยเพียงใด รองลงมา คือ นิสิตได้สารสนเทศที่เป็นข้อมูลภาพมากน้อยเพียงใด นิสิตได้สารสนเทศที่เป็นข้อมูลภาพเคลื่อนไหวมากน้อยเพียงใด และนิสิตได้สารสนเทศที่เป็นข้อมูลเสียงมากน้อยเพียงใด

7. ขั้นตอนการตรวจสอบสารสนเทศ โดยรวมอยู่ในระดับรวมมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมาก 9 ข้อ และ อยู่ในระดับปานกลาง 1 ข้อ ข้อที่อยู่ในระดับมาก ได้แก่ นิสิตได้มีการตรวจสอบสารสนเทศจากความสมบูรณ์ของเนื้อหา รองลงมา คือ นิสิตได้มีการตรวจสอบสารสนเทศจากความเป็นปัจจุบัน นิสิตได้มีการตรวจสอบสารสนเทศจากความน่าเชื่อถือ นิสิตได้มีการตรวจสอบสารสนเทศจากความถูกต้อง นิสิตได้มีการตรวจสอบสารสนเทศจากความสอดคล้องกันของเนื้อหา นิสิตได้มีการตรวจสอบสารสนเทศจากแหล่งที่มา นิสิตได้มีการตรวจสอบสารสนเทศที่ได้จากเว็บไซต์อื่นๆ ซ้ำอีกหรือไม่ว่ามีข้อมูลตรงกันมากน้อยเพียงใด นิสิตได้มีการตรวจสอบสารสนเทศที่ได้จากฐานข้อมูลอื่นๆ ซ้ำอีกหรือไม่ว่ามีข้อมูลตรงกันหรือไม่มากน้อยเพียงใด นิสิตได้มีการตรวจสอบสารสนเทศที่ได้จากแอปพลิเคชันที่มีบนสมาร์โฟนอื่นๆ ซ้ำอีกหรือไม่ว่ามีข้อมูลตรงกันมากน้อยเพียงใด ส่วนข้อที่อยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ นิสิตได้มีการตรวจสอบสารสนเทศว่ามีการละเมิดลิขสิทธิ์

8. การจบขั้นตอนการแสวงหาสารสนเทศ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมาก 4 ข้อ และ อยู่ในระดับปานกลาง 3 ข้อข้อที่อยู่ในระดับมาก ได้แก่ นิสิตหยุดการค้นหาเมื่อมีสารสนเทศตรงกัน 2-3 แหล่ง รองลงมา คือ นิสิตหยุดการค้นหาเมื่อพบสารสนเทศที่ต้องการ 10 อันดับแรก นิสิตหยุดการค้นหาเมื่อแหล่งสารสนเทศไม่มีข้อมูลให้ค้นหาอีก นิสิตหยุดการค้นหาสารสนเทศเมื่อมีข้อมูลใหม่ในรอบวัน ส่วนข้อที่อยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ นิสิตหยุดการค้นหาเมื่อพบสารสนเทศที่ต้องการเพียง 1 ขึ้นทันที นิสิตหยุดการค้นหาสารสนเทศเมื่อมีข้อมูลใหม่ในรอบสัปดาห์ และนิสิตหยุดการค้นหาสารสนเทศเมื่อมีข้อมูลใหม่ในรอบ 3 เดือน

เมื่อพิจารณาเป็นรายขั้นตอนและรายข้อจำแนกตามนิสิตกลุ่มสาขาวิชา วิทยาศาสตร์สุขภาพ พบว่า นิสิตมีพฤติกรรมการแสวงหาสารสนเทศผ่านสมาร์ทโฟน โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า

1. ขั้นตอนการเริ่มต้นแสวงหาสารสนเทศ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมาก ทุกข้อ ได้แก่ นิสิตเริ่มต้นแสวงหาสารสนเทศเพราะได้รับมอบหมายให้ทำงาน รองลงมา คือ นิสิตเริ่มค้นหาสารสนเทศจากการอ่านหนังสือที่เกี่ยวกับเรื่องนั้น นิสิตเริ่มต้นแสวงหาสารสนเทศเพื่อเพิ่มพูนความรู้เดิม นิสิตเริ่มค้นหาสารสนเทศจากการสอบถามเพื่อน และนิสิตเริ่มค้นหาสารสนเทศจากการสอบถามอาจารย์

2. ขั้นตอนการเชื่อมโยงร้อยเรียงสารสนเทศ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมาก ทุกข้อ ได้แก่ นิสิตมีการนำสารสนเทศจากบรรณานุกรมท้ายเรื่องไปค้นหาต่อมาน้อยเพียงใด รองลงมา คือ เมื่อนิสิตพบสารสนเทศที่ต้องการแล้ว นิสิตนำลิงค์ไปค้นหาต่อในเว็บไซต์มาน้อยเพียงใด เมื่อนิสิตพบสารสนเทศที่ต้องการแล้วนิสิตนำสารสนเทศไปค้นหาต่อจากแอปพลิเคชันบนสมาร์ทโฟน มาน้อยเพียงใด และ นิสิตมีการนำสารสนเทศจากการอ้างอิงในเนื้อหาไปค้นหาต่อมาน้อยเพียงใด

3. ขั้นตอนการสำรวจเลือกดูสารสนเทศ โดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมาก ทุกข้อ ได้แก่ นิสิตมีการสำรวจเลือกดูสารสนเทศจากเว็บไซต์ มาน้อยเพียงใด รองลงมา คือ นิสิตมีการสำรวจเลือกดูสารสนเทศจากฐานข้อมูล มาน้อยเพียงใด และนิสิตมีการสำรวจเลือกดูสารสนเทศจากแอปพลิเคชันที่มีบนสมาร์ทโฟน

4. ขั้นตอนการแยกแยะสารสนเทศ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมาก ทุกข้อ ได้แก่ นิสิตมีการแยกแยะสารสนเทศที่ค้นหาได้ตามความถูกต้อง รองลงมา คือ นิสิตมีการแยกแยะสารสนเทศที่ค้นหาได้ตามความเป็นปัจจุบัน นิสิตมีการแยกแยะสารสนเทศที่ค้นหาได้ตามความน่าเชื่อถือ นิสิตมีการแยกแยะสารสนเทศที่ค้นหาได้ตามความชัดเจนและกะทัดรัด นิสิตมีการแยกแยะสารสนเทศที่ค้นหาได้ตามความสมบูรณ์ นิสิตมีการแยกแยะสารสนเทศที่ค้นหาได้ตามแหล่งที่มา และนิสิตมีการแยกแยะสารสนเทศที่ค้นหาได้ตามความสอดคล้องของเนื้อหา

5. ขั้นตอนการตรวจตราสารสนเทศ โดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมาก ทุกข้อ ได้แก่ นิสิตนิตมีการตรวจสารสนเทศที่มีการอัปเดตใหม่ๆจากเว็บไซต์ต่างๆ รองลงมา คือ นิสิตกำหนดให้มีการแจ้งเตือนเมื่อมีการอัปเดตข้อมูลใหม่จากแอปพลิเคชันที่มีบนสมาร์ตโฟน นิสิตกำหนดให้มีการแจ้งเตือนเมื่อมีการอัปเดตข้อมูลใหม่จากเพจที่ถูกใจ และนิสิตมีการกำหนดให้สารสนเทศที่สนใจจากเว็บไซต์ หากมีการอัปเดตข้อมูลใหม่ให้ส่งเข้าอีเมลของนิสิต

6. ขั้นตอนการดึงสารสนเทศออกมา โดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมาก ทุกข้อ ได้แก่ นิสิตได้สารสนเทศที่เป็นข้อมูลตัวอักษรมาน้อยเพียงใด รองลงมา คือ นิสิตได้สารสนเทศที่เป็นข้อมูลภาพมาน้อยเพียงใด นิสิตได้สารสนเทศที่เป็นข้อมูลภาพเคลื่อนไหวมาน้อยเพียงใด และนิสิตได้สารสนเทศที่เป็นข้อมูลเสียงมาน้อยเพียงใด

7. ขั้นตอนการตรวจสอบสารสนเทศ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมาก 9 ข้อ และ อยู่ในระดับปานกลาง 1 ข้อ ข้อที่อยู่ในระดับมาก ได้แก่ นิสิตได้มีการตรวจสอบสารสนเทศจากความเป็นปัจจุบัน รองลงมา คือ การตรวจสอบสารสนเทศจากแหล่งที่มา นิสิตได้มีการตรวจสอบสารสนเทศจากความน่าเชื่อถือ นิสิตได้มีการตรวจสอบสารสนเทศจากความถูกต้อง นิสิตได้มีการตรวจสอบสารสนเทศที่ได้จากฐานข้อมูลอื่นๆ ซ้ำอีกหรือไม่ว่ามีข้อมูลตรงกันหรือไม่มาน้อยเพียงใด นิสิตได้มีการตรวจสอบสารสนเทศจากความสอดคล้องกันของเนื้อหา นิสิตได้มีการตรวจสอบสารสนเทศจากความสมบูรณ์ของเนื้อหา นิสิตได้มีการตรวจสอบสารสนเทศที่ได้จากเว็บไซต์อื่นๆ ซ้ำอีกหรือไม่ว่ามีข้อมูลตรงกันมาน้อยเพียงใด ได้มีการตรวจสอบสารสนเทศที่ได้จากแอปพลิเคชันที่มีบนสมาร์ตโฟนอื่นๆ ซ้ำอีกหรือไม่ว่ามีข้อมูลตรงกันมาน้อยเพียงใด ส่วนข้อที่อยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ นิสิตได้มีการตรวจสอบสารสนเทศว่ามีการละเมิดลิขสิทธิ์

8. การจบขั้นตอนการแสวงหาสารสนเทศ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับปานกลาง ทุกข้อ ได้แก่ นิสิตหยุดการค้นหาเมื่อมีสารสนเทศตรงกัน 2-3 แหล่ง รองลงมา คือ นิสิตหยุดการค้นหาเมื่อพบสารสนเทศที่ต้องการ 10 อันดับแรก นิสิตหยุดการค้นหาสารสนเทศเมื่อมีข้อมูลใหม่ในรอบสัปดาห์ นิสิตหยุดการค้นหาสารสนเทศเมื่อมีข้อมูลใหม่ในรอบ 3 เดือน นิสิตหยุดการค้นหาสารสนเทศเมื่อมีข้อมูลใหม่ในรอบวัน นิสิตหยุดการค้นหาเมื่อแหล่งสารสนเทศไม่มีข้อมูลให้ค้นหาอีก และนิสิตหยุดการค้นหาเมื่อพบสารสนเทศที่ต้องการเพียง 1 ชิ้นทันที

เมื่อพิจารณาเป็นรายขั้นตอนและรายข้อจำแนกตามนิสิตกลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์เทคโนโลยี พบว่า นิสิตมีพฤติกรรมการแสวงหาสารสนเทศผ่านสมาร์ตโฟน อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า

1. ขั้นตอนการเริ่มต้นแสวงหาสารสนเทศ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมาก 4 ข้อ และ อยู่ในระดับปานกลาง 1 ข้อ ข้อที่อยู่ในระดับมาก ได้แก่ นิสิตเริ่มต้นแสวงหาสารสนเทศเพราะได้รับมอบหมายให้ทำงาน รองลงมา คือ นิสิตเริ่มต้นแสวงหาสารสนเทศเพื่อเพิ่มพูนความรู้เดิม นิสิตเริ่มค้นหาสารสนเทศจากการสอบถามเพื่อน ส่วนข้อที่อยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ นิสิตเริ่มค้นหาสารสนเทศจากการสอบถามอาจารย์ นิสิตเริ่มค้นหาสารสนเทศจากการอ่านหนังสือที่เกี่ยวกับเรื่องนั้น

2. ขั้นตอนการเชื่อมโยงร้อยเรียงสารสนเทศ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมาก ทุกข้อ ได้แก่ เมื่อนิสิตพบสารสนเทศที่ต้องการแล้วนิสิตนำลิงค์ไปค้นหาต่อในเว็บไซต์มากน้อยเพียงใด รองลงมา คือ เมื่อนิสิตพบสารสนเทศที่ต้องการแล้วนิสิตนำสารสนเทศไปค้นหาต่อจากแอปพลิเคชันบนสมาร์ตโฟน มากน้อยเพียงใด นิสิตมีการนำสารสนเทศจากการอ้างอิงในเนื้อหาไปค้นหาต่อมากน้อยเพียงใด และนิสิตมีการนำสารสนเทศจากบรรณานุกรมท้ายเรื่องไปค้นหาต่อมากน้อยเพียงใด

3. ขั้นตอนการสำรวจเลือกดูสารสนเทศ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมาก ทุกข้อ ได้แก่ นิสิตมีการสำรวจเลือกดูสารสนเทศจากเว็บไซต์ มากน้อยเพียงใด รองลงมา คือ นิสิตมีการสำรวจเลือกดูสารสนเทศจากแอปพลิเคชันที่มีบนสมาร์ตโฟน นิสิตมีการสำรวจเลือกดูสารสนเทศจากฐานข้อมูล มากน้อยเพียงใด และนิสิตมีการแยกแยะสารสนเทศที่ค้นหาได้ตามความน่าเชื่อถือ

4. ขั้นตอนการแยกแยะสารสนเทศ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมาก ทุกข้อ ได้แก่ นิสิตมีการแยกแยะสารสนเทศที่ค้นหาได้ตามความเป็นปัจจุบัน รองลงมา คือ นิสิตมีการแยกแยะสารสนเทศที่ค้นหาได้ตามแหล่งที่มา นิสิตมีการแยกแยะสารสนเทศที่ค้นหาได้ตามความถูกต้อง นิสิตมีการแยกแยะสารสนเทศที่ค้นหาได้ตามความสอดคล้องของเนื้อหา นิสิตมีการแยกแยะสารสนเทศที่ค้นหาได้ตามความสมบูรณ์ และนิสิตมีการแยกแยะสารสนเทศที่ค้นหาได้ตามความชัดเจนและกะทัดรัด

5. ขั้นตอนการตรวจสอบสารสนเทศ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมาก ทุกข้อ ได้แก่ นิสิตกำหนดให้มีการแจ้งเตือนเมื่อมีการอัปเดตข้อมูลใหม่จากเพจที่ถูกใจ รองลงมา คือ นิสิตมีการตรวจสอบสารสนเทศที่มีการอัปเดตใหม่ๆ จากเว็บไซต์ต่างๆ นิสิตกำหนดให้มีการแจ้งเตือน เมื่อมีการอัปเดตข้อมูลใหม่จากแอปพลิเคชันที่มีบนสมาร์ทโฟน และนิสิตมีการกำหนดให้สารสนเทศที่สนใจจากเว็บไซต์ หากมีการอัปเดตข้อมูลใหม่ให้ส่งเข้าอีเมลของนิสิต

6. ขั้นตอนการดึงสารสนเทศออกมา โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมาก ทุกข้อ ได้แก่ นิสิตได้สารสนเทศที่เป็นข้อมูลภาพมากนักน้อยเพียงใด รองลงมา คือ นิสิตได้สารสนเทศที่เป็นข้อมูลตัวอักษรมากนักน้อยเพียงใด นิสิตได้สารสนเทศที่เป็นข้อมูลภาพเคลื่อนไหวมากนักน้อยเพียงใด และนิสิตได้สารสนเทศที่เป็นข้อมูลเสียงมากนักน้อยเพียงใด

7. ขั้นตอนการตรวจสอบสารสนเทศ โดยรวมอยู่ในระดับ มาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมาก 9 ข้อ และ อยู่ในระดับปานกลาง 1 ข้อ ข้อที่อยู่ในระดับมาก ได้แก่ นิสิตได้มีการตรวจสอบสารสนเทศจากความเป็นปัจจุบัน รองลงมา คือ นิสิตได้มีการตรวจสอบสารสนเทศจากความน่าเชื่อถือ นิสิตได้มีการตรวจสอบสารสนเทศจากความถูกต้อง นิสิตได้มีการตรวจสอบสารสนเทศจากความสมบูรณ์ของเนื้อหา นิสิตได้มีการตรวจสอบสารสนเทศจากความสอดคล้องกันของเนื้อหา นิสิตได้มีการตรวจสอบสารสนเทศที่ได้จากเว็บไซต์อื่นๆ ซ้ำอีกหรือไม่ว่ามีข้อมูลตรงกันมากนักน้อยเพียงใด นิสิตได้มีการตรวจสอบสารสนเทศที่ได้จากแอปพลิเคชันที่มีบนสมาร์ทโฟนอื่นๆ ซ้ำอีกหรือไม่ว่ามีข้อมูลตรงกันมากนักน้อยเพียงใด นิสิตได้มีการตรวจสอบสารสนเทศจากแหล่งที่มา นิสิตได้มีการตรวจสอบสารสนเทศที่ได้จากฐานข้อมูลอื่นๆ ซ้ำอีกหรือไม่ว่ามีข้อมูลตรงกันหรือไม่มากนักน้อยเพียงใด ส่วนข้อที่อยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ นิสิตได้มีการตรวจสอบสารสนเทศว่ามีการละเมิดลิขสิทธิ์

8. การจบขั้นตอนการแสวงหาสารสนเทศ อยู่ใน ระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมาก 4 ข้อ และ อยู่ในระดับปานกลาง 3 ข้อ ข้อที่อยู่ในระดับมาก ได้แก่ นิสิตหยุดการค้นหาเมื่อมีสารสนเทศตรงกัน 2-3 แหล่ง รอลงมา คือ นิสิตหยุดการ ค้นหาเมื่อพบสารสนเทศที่ต้องการ 10 อันดับแรก นิสิตหยุดการค้นหาสารสนเทศเมื่อมีข้อมูลใหม่ในรอบ วัน ข้อที่อยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ นิสิตหยุดการค้นหาเมื่อแหล่งสารสนเทศไม่มีข้อมูลให้ค้นหาอีก นิสิตหยุดการค้นหาสารสนเทศเมื่อมีข้อมูลใหม่ในรอบสัปดาห์ นิสิตหยุดการค้นหาสารสนเทศเมื่อมีข้อมูล ใหม่ในรอบ 3 เดือน ส่วนข้อที่อยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ นิสิตหยุดการค้นหาเมื่อพบสารสนเทศที่ ต้องการเพียง 1 ชิ้นทันที

3. ผลการเปรียบเทียบพฤติกรรมแสวงหาสารสนเทศผ่านสมาร์โฟนของนิสิต มหาวิทยาลัยมหาสารคามที่ศึกษาอยู่ในกลุ่มสาขาวิชาต่างกัน

แสดงว่านิสิตที่เรียนในกลุ่มสาขาวิชาต่างกันมีพฤติกรรมการแสวงหาสารสนเทศ ผ่านสมาร์โฟนโดยรวมไม่ต่างกัน ไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

INFORMATION SCIENCE

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- เขมิกา กลิ่นเกสร. พฤติกรรมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการศึกษา ของนักศึกษา
ระดับปริญญาบัณฑิต คณะมัณฑนศิลป์ มหาวิทยาลัยศิลปากร. วิทยานิพนธ์ กศ.บ.
มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2553.
- ครรชิต มาลัยวงศ์. “อุปสรรคในการก้าวสู่สังคมสารสนเทศไทย,” วารสารสุขทัยธรรมาธิราช.
8(1): 13 ; มกราคม-เมษายน, 2538.
- ชัชวาล วงษ์ประเสริฐ. บริการสารนิเทศ: Information service. ปทุมธานี : มหาวิทยาลัยรังสิต, 2537.
- ชัยพร วิชราวุธ. การวิจัยเชิงจิตวิทยา. กรุงเทพฯ : วัฒนาพานิช, 2523.
- ณมรัตน์ ปิงตระกูล. พฤติกรรมการแสวงหาสารสนเทศเพื่อการศึกษาของนักศึกษาการศึกษานอก
โรงเรียนเขตบางแค. วิทยานิพนธ์ ศศ.บ. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2550.
- ฐิตียา เนตรวงษ์. การใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อการศึกษาและการรู้สารสนเทศของอาจารย์ สถานะบัณฑิต
กรุงเทพฯ : สำนักงานวิจัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต, 2547.
- เดชดนัย จัยชุม. การแสวงหาสารสนเทศเพื่อการศึกษาและการรู้สารสนเทศมาตรฐานที่เกี่ยวข้องกับ
การแสวงหาสารสนเทศ ของนักศึกษาในระดับปริญญาตรีมหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์.
นครศรีธรรมราช. วิทยานิพนธ์. ศศ.บ. มหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์, 2556.
- เดชา นันทพิชัย. แนวคิดและการศึกษาเกี่ยวกับการแสวงหาสารสนเทศของผู้ใช้.
<http://gotoknow.org/file/ndecha/NU_sheet3.pdf> 10 มกราคม 2558.
- ถวิล เกื้อกลางค์. การบริหารการศึกษาสมัยใหม่. กรุงเทพฯ : วัฒนาพานิช, 2530.
- ทรงศักดิ์ ลิ้มสิริสันติ. Inhone4&iPod touch. กรุงเทพฯ : วี.พรีน(1991), 2554.
- นรงค์วิทย์ สะโสดา. การประเมินเลือกใช้สารสนเทศจากเว็บไซต์เว็บของนิสิตปริญญาตรี มหาวิทยาลัย
ของรัฐในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2545.
- บุญชม ศรีสะอาด. การวิจัยเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ 8. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น, 2553.
- เบญจกรณ์ ขวัญสมคิด. พฤติกรรมการใช้สมาร์ทโฟน smartphones และใช้เวลาของนักศึกษา
คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรี. การศึกษา
ค้นคว้าอิสระ บธ.บ. มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2554.
- ปณิชา นิติพรมงคล. พฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ของคนวัยทำงานในเขต
กรุงเทพมหานคร. <[http://www.spu.ac.th/commarts/files/2012/07/บทความ-
ปณิชา.pdf](http://www.spu.ac.th/commarts/files/2012/07/บทความ-ปณิชา.pdf)> 10 มกราคม 2558.
- ประภาวดี สืบสนธิ์. “การศึกษาความต้องการของผู้ใช้สารนิเทศ,” ใน วารสารบรรณารักษศาสตร์.
9(2) : 12-28. 2532.

- _____ . ความต้องการใช้สารสนเทศ เอกสารการสอนชุดวิชาการพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศ.
พิมพ์ครั้งที่ 5. นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2541.
- _____ . “พัฒนาการงานวิจัยทางบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ในประเทศไทย,”
วารสารห้องสมุด. 34 (9): 14-31. 2533.
- _____ . สารสนเทศในบริบทสังคม. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : สมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย,
2543.
- ปารวี เขมโชติกูร. พฤติกรรมการแสวงหาสารสนเทศของแกนนำผู้ติดเชื้อเอชไอวีและผู้ป่วยเอดส์.
วิทยานิพนธ์. ศศ.ม. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2556.
- พชรก ไย้มฉิม. พฤติกรรมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของนักศึกษาสถาบันราชภัฏสวนดุสิต.
วิทยานิพนธ์ คม. มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต, 2548.
- พรชนิตว์ ลีนาราช. รูปแบบพฤติกรรมการแสวงหาสารสนเทศ. กรุงเทพฯ : อินฟอร์เมชั่น, 2553.
- พวา พันธุ์เมฆา. สารสนเทศกับการศึกษาค้นคว้า. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์กรุงเทพ, 2554.
- พนิดา สมประจบ. พฤติกรรมการแสวงหาและการใช้สารสนเทศทางศิลปะของนักศึกษาคณะศิลปกรรม.
การศึกษาค้นคว้าอิสระ ศศ.ม. สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล, 2542.
- พิชญ์ เพชรคำ. พฤติกรรมการใช้โทรศัพท์สมาร์ตโฟนของวัยรุ่นไทย. การศึกษาค้นคว้าอิสระ นศ.ม.
มหาวิทยาลัยศรีปทุม, 2557.
- พิมพ์ร่ำไพ เปรมสมิทธิ. การศึกษาวิจัยเกี่ยวกับความต้องการและการแสวงหาสารสนเทศใน
ประเทศไทย. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2543.
- มาลี ลำสกุล. “สารสนเทศและสารสนเทศศาสตร์,” ใน เอกสารการสอนชุดวิชาสารสนเทศ
ศาสตร์เบื้องต้นหน่วยที่ 1-5. หน้า 13-14. พิมพ์ครั้งที่ 2. นนทบุรี : มหาวิทยาลัย
สุโขทัยธรรมาธิราช, 2546.
- แมนมาส ขวลิต. “สารสนเทศและสารสนเทศศาสตร์,” เอกสารการสอนชุดวิชา สารนิเทศศาสตร์เบื้องต้น
หน่วยที่ 1-7. พิมพ์ครั้งที่ 2. นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2533.
- ราชบัณฑิตยสถาน. พจนานุกรมราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2540. กรุงเทพฯ : 2546
- วัชรินทร์ เล็บครุฑ. พฤติกรรมการบริหารหัวหน้าแผนก วิชาช่างอุตสาหกรรมในวิทยาลัยเทคนิค
กรุงเทพ. วิทยานิพนธ์ ค.ม.อ. สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง,
2542.
- เรวดี คงสุภาพกุล. การใช้ระบบอินเทอร์เน็ตของนิสิตนักศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์
นศ.ม. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2538.

- วิยะดาฐิติมัชฌิมา. “เครือข่ายสังคมออนไลน์,” Executive Journal. 5 : 150 ; กันยายน, 2553.
- ศิริภรณ์ นามสง่า. พฤติกรรมการแสวงหาสารสนเทศของครูผู้สอนภาษาอังกฤษ โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 9. การศึกษาค้นคว้าอิสระ ศศ.ม. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2543.
- ศิริประภา ศรีสุริยจันทร์. ลักษณะพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตของนิสิตและอาจารย์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. วิทยานิพนธ์ ศศ.บ. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม 2545.
- สมใจ ศรีปานเงิน. ความต้องการใช้และการใช้ทรัพยากรสารสนเทศของผู้ใช้ห้องสมุดเฉพาะสำนักนายกรัฐมนตรี. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2540.
- สุทาวดี ศรีสุดตา. “การรู้สารสนเทศ,” อินฟอร์เมชั่น. 14(2) : 39 ; กรกฎาคม-ธันวาคม, 2550.
- สุนี เลิศแสงกิจ และ พิเศษฐ์ กาญจนพิมาย. ห้องสมุดกับการเรียนรู้สารสนเทศ. กรุงเทพฯ : วังอักษร, 2546.
- อนุภาพ ธีรลาภ. ความไม่สมดุลของการพัฒนาเทคโนโลยีและอุตสาหกรรมไทย. กรุงเทพฯ : ศูนย์เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์แห่งชาติ, 2536.
- อรอุมา สืบกระพัน. ความต้องการสารสนเทศและพฤติกรรมการแสวงหาสารสนเทศของวิศวกรบริษัทแอตวานซ์ อินโฟร์เซอร์วิส จำกัด (มหาชน) สำนักงานปฏิบัติการส่วนภูมิภาคภาคเหนือ. เชียงใหม่. การศึกษาค้นคว้าอิสระวิทยาลัย ศศ. ม. มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2552.
- อารีย์ ชื่นวัฒนา. “พฤติกรรมการแสวงหาสารสนเทศ,” ใน เอกสารการสอนชุดวิชาการจัดเก็บและการค้นคืนสารสนเทศ หน่วยที่ 11-15. นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2545.
- เอมิกา เหมมินทร. พฤติกรรมการใช้และความคิดเห็นเกี่ยวกับผลที่ได้จากการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ (Social Media) ของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ วท.ม. สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์, 2556.
- Bates, Marcia. “The design of browsing and berrypicking techniques for the online search interface,” Online Review, 13 (5) : 407-424. 1989.
- Bloom , B. “Taxonomr of Education Objective Handbook I,” In Cogineering Domain. New York : David Mckay.1975.
- Chen, Ching-Chih and Hernon. “Information – Seeking,” New York : Neal - Schuman, 1982
- Ellis, D. “A Behavioural Approach to Information Retrieval Design,” Journal of Documentation. 45 : 171-212. 1989.

Goldenson, Robert M. "Longman Dictionary of Psychology and Psychiatry," New York : Longman, 1984.

"International encyclopedia of information and library science," New York, NY : Taylor & Francis Group, 2008.

Wilson, T.D. "Human Information Behaviour," Informing Science. 3, (2): 49-55. 2000.

_____. "Information Behaviour: An Interdisciplinary Perspective."

Information Processing & Management. 33 : 551-572. 1997.

_____. "Models in Information Behaviour Research," Journal of Documentation.

55 : 249-270. 1999.

INFORMATICS SCIENCE

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก หนังสือขอความอนุเคราะห์

ภาคผนวก ข แบบสอบถาม

แบบสอบถาม

เรื่อง พฤติกรรมการแสวงหาสารสนเทศผ่านสมาร์ทโฟน ของนิสิตมหาวิทยาลัยมหาสารคาม

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามฉบับนี้ใช้เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย พฤติกรรมการแสวงหาสารสนเทศผ่านสมาร์ทโฟนของนิสิตมหาวิทยาลัยมหาสารคาม เพื่อนำข้อมูลไปประกอบการศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาสารสนเทศศาสตร์ คณะวิทยาการสารสนเทศ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
2. เพื่อประโยชน์ในการศึกษา ผู้วิจัยใคร่ขอความร่วมมือจากนิสิตสละเวลาในการตอบแบบสอบถามตามความเป็นจริง ผลการศึกษาจะนำเสนอในภาพรวมซึ่งคำตอบและข้อมูลส่วนตัวทั้งหมดของนิสิตจะถูกเก็บเป็นความลับและไม่มีผลกระทบต่อตัวนิสิต
3. แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้
 - ตอนที่ 1 สภาพและบริบททั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม
 - ตอนที่ 2 พฤติกรรมการแสวงหาสารสนเทศ
 - ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะ
4. โปรดทำเครื่องหมาย / ลงใน () หรือเติมข้อความที่ตรงกับความเป็นจริง
ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความร่วมมือจากนิสิตในการตอบแบบสอบถามเป็นอย่างดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ตอนที่ 1 สภาพและบริบททั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม พฤติกรรมการแสวงหาสารสนเทศ

1. กลุ่มสาขาวิชา

- () กลุ่มสาขาวิชามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
- () กลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ
- () กลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์เทคโนโลยี

2. โดยปกตินิสิตแสวงหาสารสนเทศผ่านสมาร์ทโฟนในสถานที่ใด มากที่สุด

- () บ้าน
- () หอพัก
- () ศูนย์การค้า
- () คณะ, วิทยาลัย
- () ศูนย์ปฏิบัติการคอมพิวเตอร์
- () สำนักวิทยบริการ
- () พื้นที่ที่เปิดให้บริการเครือข่ายอินเทอร์เน็ตภายในมหาวิทยาลัย
- () อื่นๆ.....

3. โดยปกตินิสัยแสวงหาสารสนเทศผ่านสมาร์ทโฟน **กี่ครั้งต่อสัปดาห์**

- () 1 - 2 ครั้ง/สัปดาห์ () 3 - 4 ครั้ง/สัปดาห์
() 5 - 6 ครั้ง/สัปดาห์ () มากกว่า 6 ครั้ง/สัปดาห์

4. โดยปกตินิสัยแสวงหาสารสนเทศผ่านสมาร์ทโฟนในช่วงเวลาใด **มากที่สุด**

- () เวลา 08.00-12.00 () เวลา 12.00-13.00 () เวลา 13.00-16.00
() เวลา 16.00-20.00 () เวลา 20.00-24.00 () หลังเวลา 24.00
() อื่นๆ.....

5. นิสิตแสวงหาสารสนเทศผ่านสมาร์ทโฟนโดยใช้ภาษาใด **มากที่สุด**

- () ภาษาไทย () ภาษาอังกฤษ () ภาษาอื่นๆ.....

ตอนที่ 2 พฤติกรรมการแสวงหาสารสนเทศ

ระดับความคิดเห็น 5 = มากที่สุด 4 = มาก 3 = ปานกลาง 2 = น้อย 1 = น้อยที่สุด

พฤติกรรมแสวงหาสารสนเทศ	ระดับพฤติกรรม				
	5	4	3	2	1
1. การเริ่มต้นแสวงหาสารสนเทศ					
1.1 นิสิตเริ่มต้นแสวงหาสารสนเทศเพื่อเพิ่มพูนความรู้เดิม					
1.2 นิสิตเริ่มต้นแสวงหาสารสนเทศเพราะได้รับมอบหมายให้ทำงาน					
1.3 นิสิตเริ่มค้นหาสารสนเทศจากการสอบถามอาจารย์					
1.4 นิสิตเริ่มค้นหาสารสนเทศจากการสอบถามเพื่อน					
1.5 นิสิตเริ่มค้นหาสารสนเทศจากการอ่านหนังสือที่เกี่ยวกับเรื่องนั้น					
2. การเชื่อมโยงร้อยเรียงสารสนเทศ					
2.1 นิสิตมีการนำสารสนเทศจากการอ้างอิงในเนื้อหาไปค้นหาต่อมากน้อยเพียงใด					
2.2 นิสิตมีการนำสารสนเทศจากบรรณานุกรมท้ายเรื่องไปค้นหาต่อมากน้อยเพียงใด					
2.3 เมื่อนิสิตพบสารสนเทศที่ต้องการแล้วนิสิตนำลิงค์ไปค้นหาต่อในเว็บไซต์ มากน้อยเพียงใด					
2.4 เมื่อนิสิตพบสารสนเทศที่ต้องการแล้วนิสิตนำสารสนเทศไปค้นหาต่อจาก แอปพลิเคชันบนสมาร์ทโฟน มากน้อยเพียงใด					

พฤติกรรมแสวงหาสารสนเทศ (ต่อ)	ระดับพฤติกรรม				
	5	4	3	2	1
3. การสำรวจเลือกดูสารสนเทศ					
3.1 นิสิตมีการสำรวจเลือกดูสารสนเทศจากเว็บไซต์ มากน้อยเพียงใด					
3.2 นิสิตมีการสำรวจเลือกดูสารสนเทศจากฐานข้อมูล มากน้อยเพียงใด					
3.3 นิสิตมีการสำรวจเลือกดูสารสนเทศจากแอปพลิเคชันที่มีบนสมาร์โฟน					
4. การแยกแยะสารสนเทศ					
4.1 นิสิตมีการแยกแยะสารสนเทศที่ค้นหาได้ตามแหล่งที่มา					
4.2 นิสิตมีการแยกแยะสารสนเทศที่ค้นหาได้ตามความถูกต้อง					
4.3 นิสิตมีการแยกแยะสารสนเทศที่ค้นหาได้ตามความน่าเชื่อถือ					
4.4 นิสิตมีการแยกแยะสารสนเทศที่ค้นหาได้ตามความเป็นปัจจุบัน					
4.5 นิสิตมีการแยกแยะสารสนเทศที่ค้นหาได้ตามความสมบูรณ์					
4.6 นิสิตมีการแยกแยะสารสนเทศที่ค้นหาได้ตามความสอดคล้องของเนื้อหา					
4.7 นิสิตมีการแยกแยะสารสนเทศที่ค้นหาได้ตามความชัดเจนและกะทัดรัด					
5. การตรวจตราสารสนเทศ					
5.1 นิสิตมีการตรวจสารสนเทศที่มีการอัปเดตใหม่จากเว็บไซต์ต่างๆ					
5.2 นิสิตมีการกำหนดให้สารสนเทศที่สนใจจากเว็บไซต์ หากมีการอัปเดตข้อมูลใหม่ให้ส่งเข้าอีเมลของนิสิต					
5.3 นิสิตกำหนดให้มีการแจ้งเตือน เมื่อมีการอัปเดตข้อมูลใหม่จากแอปพลิเคชันที่มีบนสมาร์โฟน					
5.4 นิสิตกำหนดให้มีการแจ้งเตือน เมื่อมีการอัปเดตข้อมูลใหม่จากเพจที่ถูกใจ					
6. การดึงสารสนเทศออกมา					
6.1 นิสิตได้สารสนเทศที่เป็นข้อมูลตัวอักษรมากน้อยเพียงใด					
6.2 นิสิตได้สารสนเทศที่เป็นข้อมูลภาพมากน้อยเพียงใด					
6.3 นิสิตได้สารสนเทศที่เป็นข้อมูลเสียงมากน้อยเพียงใด					
6.4 นิสิตได้สารสนเทศที่เป็นข้อมูลภาพเคลื่อนไหวมากน้อยเพียงใด					

พฤติกรรมการแสวงหาสารสนเทศ (ต่อ)	ระดับพฤติกรรม				
	5	4	3	2	1
7. การตรวจสอบสารสนเทศ					
7.1 นิสิตได้มีการตรวจสอบสารสนเทศจากแหล่งที่มา					
7.2 นิสิตได้มีการตรวจสอบสารสนเทศจากความถูกต้อง					
7.3 นิสิตได้มีการตรวจสอบสารสนเทศจากความน่าเชื่อถือ					
7.4 นิสิตได้มีการตรวจสอบสารสนเทศจากความเป็นปัจจุบัน					
7.5 นิสิตได้มีการตรวจสอบสารสนเทศจากความสมบูรณ์ของเนื้อหา					
7.6 นิสิตได้มีการตรวจสอบสารสนเทศจากความสัมพันธ์ของเนื้อหา					
7.7 นิสิตได้มีการตรวจสอบสารสนเทศว่ามีสาระเมื่อดูลิขสิทธิ์					
7.8 นิสิตได้มีการตรวจสอบสารสนเทศที่ได้จากฐานข้อมูลอื่นๆ ซ้ำอีกหรือไม่ว่ามีข้อมูลตรงกันหรือไม่อย่างน้อยเพียงใด					
7.9 นิสิตได้มีการตรวจสอบสารสนเทศที่ได้จากเว็บไซต์อื่นๆ ซ้ำอีกหรือไม่ว่ามีข้อมูลตรงกันอย่างน้อยเพียงใด					
7.10 นิสิตได้มีการตรวจสอบสารสนเทศที่ได้จากแอปพลิเคชันที่มีบนสมาร์ตโฟนอื่นๆ ซ้ำอีกหรือไม่ว่ามีข้อมูลตรงกันอย่างน้อยเพียงใด					
8. การจบขั้นตอนการแสวงหาสารสนเทศ					
8.1 นิสิตหยุดการค้นหาเมื่อพบสารสนเทศที่ต้องการเพียง 1 ชิ้นทันที					
8.2 นิสิตหยุดการค้นหาเมื่อพบสารสนเทศที่ต้องการ 10 อันดับแรก					
8.3 นิสิตหยุดการค้นหาเมื่อมีสารสนเทศตรงกัน 2-3 แหล่ง					
8.4 นิสิตหยุดการค้นหาเมื่อแหล่งสารสนเทศไม่มีข้อมูลให้ค้นหาอีก					
8.5 นิสิตหยุดการค้นหาสารสนเทศเมื่อมีข้อมูลใหม่ในรอบวัน					
8.6 นิสิตหยุดการค้นหาสารสนเทศเมื่อมีข้อมูลใหม่ในรอบสัปดาห์					
8.7 นิสิตหยุดการค้นหาสารสนเทศเมื่อมีข้อมูลใหม่ในรอบ 3 เดือน					

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

ภาคผนวก ค คำสัมภาษณ์ของแบบสอบถาม

ประวัติย่อของผู้วิจัย

ประวัติย่อของผู้วิจัย

ชื่อ นางสาวภาวดี ศรีวงษา
วันเกิด วันที่ 11 พฤษภาคม พ.ศ. 2537
สถานที่เกิด อำเภอยางสีสุราช จังหวัดมหาสารคาม
สถานที่อยู่ปัจจุบัน บ้านเลขที่ 106/7 ตำบลบ้านกู่ อำเภอยางสีสุราช
จังหวัดมหาสารคาม 44210

ประวัติการศึกษา

พ.ศ. 2552 มัธยมศึกษา โรงเรียนพยุภุมิวิทยาการ อำเภอยางสีสุราช
จังหวัดมหาสารคาม

พ.ศ. 2555 ปริญญาศิลปศาสตรบัณฑิต (ศศ.บ.) สาขาวิชาสารสนเทศศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหาสารคาม